

32000L0060

Direktiva 2000/60/KE e Parlamentit Europian dhe e Këshillit Europian e 23 tetorit 2000, e cila krijon kuadrin ligjor për veprimin e Komunitetit në fushën e politikës së ujërave

Gazeta Zyrtare L 327, 22/12/2000 fq. 0001-0073

Direktiva 2000/60/KE e Parlamentit Europian dhe e Këshillit Europian e datës 23 tetor 2000,

e cila krijon kuadrin ligjor për veprimin e Komunitetit në fushën e politikës së ujërave

PARLAMENTI EUROPIAN DHE KËSHILLI I BASHKIMIT EUROPIAN,

Duke pasur parasysh Traktatin Themelues të Komunitetit Europian dhe në veçanti nenin 175¹ të tij,

Duke pasur parasysh propozimin e Komisionit Europian 175,

Duke pasur parasysh mendimin e Komitetit Ekonomik dhe Social²,

Duke pasur parasysh mendimin e Komitetit të Rajoneve³

Duke vepruar në përputhje me procedurat e përcaktuara nga neni 251 i Traktatit⁴ dhe në dritën e tekstit të përbashkët të miratuar nga Komiteti i Rregullimit më 28 korrik 2000,

Duke pasur parasysh se:

- (1) Uji nuk është një produkt tregtar si gjithë të tjerët, por në të vërtetë është një trashëgimi, e cila duhet të ruhet, mbrohet dhe trajtohet si e tillë.
- (2) Përfundimet e Seminarit Ministror të Komunitetit të Politikave të Ujërave në Frankfurt në vitin 1998, theksojnë nevojën për legjislacion të Komunitetit që të rregullojë cilësinë ekologjike. Këshilli në rezolutën e tij të datës 28 qershor 1988⁵ i kërkon Komisionit Europian të dorëzojë propozime për të përmirësuar cilësinë ekologjike të ujërave sipërfaqësore të Komunitetit Europian.
- (3) Deklarata e Seminarit Ministror për ujërat nëntokësore, i zhvilluar në Hagë në vitin 1991, vuri në dukje nevojën për të ndërmarrë veprime për të parandaluar një përkeqësim afatgjatë të cilësisë dhe sasisë së ujërave të ëmbla dhe kërkoi zbatimin e një programi veprimesh në vitin 2000, duke pasur si qëllim menaxhimin dhe mbrojtjen e qëndrueshme të burimeve të ujit të pijshëm. Në rezolutën e datës 25 shkurt 1992⁶ dhe atë të datës 20 shkurt 1995⁷, Këshilli kërkoi një program veprimi për ujërat nëntokësore dhe një rishikim të Direktivës së Këshillit Europian 80/68/KEE të 17 dhjetorit 1979, për mbrojtjen e ujërave

---

¹ GZ C 184, 17.6.1997, fq. 20,
GZ C 16, 20.1.1998, fq. 14 dhe
GZ C 108, 7.4.1998, fq. 94

² GZ C 355, 21.11.1997, fq. 83

³ GZ C 180, 11.6.1998, fq. 38

⁴ Mendim i Parlamentit Europian i datës 11 shkurt 1999 (GZ C 150, 28.5.1999, fq. 419), e konfirmuar më 16 shtator 1999, dhe Qëndrimi i Përbashkët i Këshillit Europian i datës 22 tetor 1999 (GZ C 343, 30.11.1999, fq. 1). Vendim i Parlamentit Europian i 7 shtatorit 2000 dhe Vendim i Këshillit Europian i 14 shtatorit 2000.

⁵ GZ C 209, 9.8.1988, fq. 3.

⁶ GZ C 59, 6.3.1992, fq. 2

⁷ GZ C 49, 28.2.1995, fq. 1

nëntokësore nga ndotja e shkaktuar prej një seri substancash të rrezikshme⁸, si pjesë e një politike të përgjithshme për mbrojtjen e ujërave të ëmbla.

- (4) Ujërat në Komunitetin European janë nën një tryzni në rritje, si rezultat i rritjes së vazhdueshme të kërkesës për sasi të mjaftueshme uji të një cilësie të mirë për të gjitha qëllimet. Më 10 nëntor 1995, Agjencia Europiane e Mjedisit në raportin “Mjedisi në Bashkimin European - 1995” paraqiti një panoramë të përditësuar të raportit për mjedisin, ku theksohej nevoja për ndërmarrjen e veprimeve për të mbrojtur ujërat e Komunitetit si përsa i përket sasisë, ashtu edhe cilësisë së tyre.
- (5) Më 18 dhjetor 1995, Këshilli miratoi përfundimet ku kërkohet përveç të tjerave edhe hartimi i një direktive të re kuadër, e cila do të vendoste parimet bazë për një politikë të qëndrueshme të ujërave në Bashkimin European, duke e ftuar Komisionin European të hartonte një propozim.
- (6) Më 21 shkurt 1996, Komisioni European miratoi një komunikatë drejtuar Parlamentit European dhe Këshillit European për politikën e ujërave të Bashkimit European, duke vendosur kështu parimet për një politikë të Komunitetit European për ujërat.
- (7) Më 9 shtator 1996, Komisioni European paraqiti një propozim për një Vendim të Parlamentit European dhe të Këshillit European mbi një program veprimi për mbrojtje dhe menaxhim të integruar të ujërave nëntokësore⁹. Në atë propozim Komisioni European vinte theksin në nevojën e përcaktimit të procedurave për rregullimin e shfrytëzimit dhe vëzhgimin cilësor dhe sasior të ujërave të ëmbla.
- (8) Më 29 maj 1995, Komisioni European miratoi një komunikatë drejtuar Parlamentit European dhe Këshillit European për përdorimin e kujdesshëm dhe konservimin e kënetave, nëpërmjet së cilës vihej në dukje roli i rëndësishëm që ato luajnë për mbrojtjen e burimeve ujore.
- (9) Është e nevojshme të zhvillohet një politikë e integruar e Komunitetit European për ujin.
- (10) Këshilli më 25 qershor 1996, Komiteti i Rajoneve më 19 shtator 1996, Komiteti Ekonomik dhe Social më 26 shtator 1996 dhe Parlamenti European më 23 tetor 1996, të gjithë i kërkuan Komisionit European të paraqiste një propozim për një direktivë të Këshillit European, e cila të përcaktonte kuadrin e nevojshëm për politikën europiane të ujit.
- (11) Ashtu sikurse përcaktohet në nenin 147 të Traktatit, politika Komunitare për mjedisin duhet të kontribuojë në përmbushjen e objektivave për ruajtjen, mbrojtjen dhe përmirësimin e cilësisë së mjedisit, në përdorimin me kujdes dhe me racionalizëm të burimeve natyrore, si dhe të bazohet në parimin parandalues dhe në parimet që veprime parandaluese që duhet të ndërmerren, dëmtimi i mjedisit si një përparësi duhet të korrigjohet që në burimin e tij dhe ndotësi duhet të paguajë.
- (12) Në bazë të nenit 174 të Traktatit, në përgatitjen e politikës së tij për mjedisin, Komuniteti European duhet të marrë parasysh edhe të dhënat teknike dhe shkencore të disponueshme, kushtet mjedisore në rajone të ndryshme të Komunitetit, zhvillimin ekonomik dhe social të Komunitetit si një i tërë, dhe zhvillimin e baraspeshuar të rajoneve të tij, si dhe përfitimet dhe kostot e mundshme të veprimeve ose mungesën e veprimeve.
- (13) Kushtet dhe nevojat e Komunitetit janë të ndryshme dhe kërkojnë zgjidhje të ndryshme. Kjo shumëllojshmëri duhet të merret parasysh në planifikimin dhe zbatimin e masave për të siguruar mbrojtje dhe qëndrueshmëri në përdorimin e ujit në kuadër të baseneve (pellgjeve) ujore të lumenjve.

⁸ GZ L 20, 26.1.1980, fq. 43. Direktiva siç është ndryshuar nga Direktiva 91/692/KEE (GZ L, 377, 31.12.1991, fq. 48)

⁹ GZ C 355, 25.11.1996, fq. 1

Vendimet duhet të merren sa më pranë vendeve ku uji përdoret dhe është ndotur. I duhet dhënë përparësi veprimit brenda përgjegjësisë së Shteteve Anëtare përmes hartimit të programeve të masave, të rregulluara sipas kushteve rajonale dhe vendore.

- (14) Suksesi i kësaj direktive mbështetet në një bashkëpunim të ngushtë dhe veprime koherente në nivel Komuniteti, Shtetesh Anëtare dhe nivel lokal si dhe në informacionin, këshillimin dhe përfshirjen e publikut duke përfshirë edhe përdoruesit.
- (15) Furnizimi me ujë është një shërbim me interes të përgjithshëm, ashtu sikurse është përcaktuar në komunikatën e Komisionit Europian për shërbimet e interesit të përgjithshëm në Europë¹⁰.
- (16) Integrimi i mëtëjshëm i mbrojtjes dhe i menaxhimit të qëndrueshëm të ujit në fusha të tjera të politikës Komunitare, si atë të energjisë, transportit, bujqësisë, peshkimit, politikës rajonale dhe turizmit është i nevojshëm. Kjo direktivë duhet të japë një ndihmesë të rëndësishme në fusha të tjera të bashkëpunimit midis Shteteve Anëtare, ndër të tjera edhe në Perspektivën Europiane të Zhvillimit Hapësinor (PEZHH - ESDP).
- (17) Një politikë efektive dhe koherente e ujërave duhet të marrë parasysh dobësinë e ekosistemeve ujore që ndodhen pranë bregut dhe grykëderdhjeve, ose në gjire apo dete relativisht të mbyllura, pasi baraspesha e tyre ndikohet fuqishëm nga cilësia e ujërave tokësore që derdhen në to. Mbrojtja e statusit të ujit brenda baseneve ujëmbledhës të lumenjve do të sjellë përfitime ekonomike duke kontribuar në një mbrojtje të popullatave të peshqve, ku përfshihen edhe popullatat e peshqve të vijës bregdetare.
- (18) Politika Komunitare e ujit kërkon një kuadër ligjor transparent, efektiv dhe koherent. Kjo direktivë duhet të sigurojë një kuadër të tillë dhe të koordinojë, integrojë dhe në një perspektivë më afatgjatë, të zhvillojë më tej parimet dhe strukturat e përgjithshme për mbrojtjen dhe përdorimin e qëndrueshëm të ujit në Komunitet, në përputhje me parimet e subsidiaritetit.
- (19) Kjo direktivë synon ruajtjen dhe përmirësimin e mjedisit ujqor në Komunitet. Ky qëllim ka të bëjë pikësisht me cilësinë e ujërave për të cilat bëhet fjalë. Kontrolli i sasisë është një element ndihmës për të siguruar cilësi të mirë uji dhe si rrjedhim duhet të merren masat e nevojshme për sasinë, që t'u shërbejnë objektivave për sigurimin e një cilësie sa më të mirë.
- (20) Situata sasiore e një zone ujore nëntokësore mund të ndikojë në cilësinë ekologjike të ujërave sipërfaqësore dhe të ekosistemeve tokësore të lidhura me atë zonë ujërash nëntokësore.
- (21) Komuniteti dhe Shtetet Anëtare janë palë në marrëveshje të ndryshme, që përmbajnë detyrime të rëndësishme për ruajtjen e ujërave detare nga ndotja, në veçanti Konventa për Mbrojtjen e Mjedisit Detar të Zonës së Detit Baltik, e nënshkruar në Helsinki më 9 prill 1992 dhe e miratuar me Vendimin e Këshillit Europian 94/157/KE¹¹, Konventa për Mbrojtjen e Mjedisit Detar të Atlantikut Veri-Lindor, nënshkruar në Paris më 22 shtator 1992 dhe miratuar me Vendimin e Këshillit Europian 98/249/KE¹² dhe Konventa për Mbrojtjen e Detit Mesdhe nga Ndotja, e nënshkruar në Barcelonë më 16 shkurt 1976 dhe miratuar nga Vendimi i Këshillit Europian 77/585/KEE¹³ dhe protokollin e tij për Mbrojtjen e Detit Mesdhe prej Ndotjes me Burim Kontinental, nënshkruar në Athinë, më 17 maj 1980 dhe miratuar me Vendim të Këshillit Europian 83/101/KEE¹⁴. Kjo direktivë ka për qëllim të kontribuojë në dhënien e mundësive Komunitetit dhe Shteteve Anëtare për të përmbushur ato detyrime.

¹⁰ GZ C281, 26.9.1996, fq. 3

¹¹ GZ C 73, 16.3.1994, fq. 19

¹² GZ L 104, 3.4.1998, fq. 1

¹³ GZ L 240, 19.9.1977, fq. 1

¹⁴ GZ L 67, 12.3.1983, fq. 1

- (22) Kjo direktivë ka për qëllim të kontribuojë në zvogëlimin progresiv të derdhjeve të substancave të rrezikshme në ujë.
- (23) Parime të përbashkëta nevojiten me qëllim që të koordinohen përpjekjet e Shteteve Anëtare për përmirësimin e mbrojtjes së ujërave Komunitare për sa i përket sasisë dhe cilësisë, për promovimin e përdorimit të qëndrueshëm të ujit, të kontribuojnë për kontrollin e problemeve të ujërave ndërkufitare, mbrojtjen e ekosistemeve ujore, ekosistemeve tokësore dhe kënetave që drejtpërdrejt varen nga ato, si dhe të ruajë dhe zhvillojë përdorimet e mundshme të ujërave Komunitare.
- (24) Cilësia e mirë e ujit do të kontribuojë në sigurimin e nevojave për ujë të pijshëm të popullsisë.
- (25) Përkufizime të përbashkëta të gjendjes së ujit për sa i përket cilësisë dhe aty ku është e nevojshme për qëllime të mbrojtjes së mjedisit, sasia duhet të sigurohet. Duhet të vendosen objektiva mjedisore për të siguruar një gjendje të mirë të ujërave sipërfaqësore dhe nëntokësore në të gjithë Komunitetin Europian, dhe përkeqësimi i gjendjes së ujërave duhet të parandalohet në nivel Komunitar.
- (26) Shtetet Anëtare duhet të synojnë të arrijnë objektivat e të paktën një gjendje të mirë të ujit dhe të zbatojnë masat e nevojshme brenda programit të integruar të masave, duke marrë parasysh kërkesat ekzistuese të Komunitetit. Aty ku gjendja e mirë e ujit ekziston, ajo duhet të vazhdojë të ruhet e tillë. Për ujërat nëntokësore, përveç kërkesës për një gjendje të mirë, çfarëdo lloj prirje e rëndësishme apo e qëndrueshme në rritje në lidhje me përqendrimin e ndonjë ndotjeje, duhet të identifikohet dhe të veprkohet menjëherë për normalizimin e situatës.
- (27) Qëllimi final i kësaj direktive është arritja e zhdukjes të substancave parësore të rrezikshme dhe të kontribuojë për arritjen e niveleve të pranueshme të përqendrimin në mjedisin detar në nivelin e vlerave bazë për substancat, të cilat natyrshëm ndodhen në mjediset e ndotura nga veprimi human.
- (28) Ujërat sipërfaqësore dhe ata nëntokësore janë në parim burime natyrore të rinovueshme. Në veçanti, detyra e sigurimit të gjendjes së mirë të ujërave nëntokësore kërkon veprime të hershme dhe planifikim të qëndrueshëm afatgjatë të masave mbrojtëse, falë intervalit kohor natyral në formimin dhe rinovimin e tyre. Një interval kohor i tillë për përmirësim duhet të merret parasysh në afatet kohore të masave për arritjen e nivelit të pranueshëm të ujërave nëntokësore dhe vlerësimi i çfarëdo lloj prirjeje të rëndësishme apo të qëndrueshme në rritje, në lidhje me përqendrimin e një ndotësi në ujërat nëntokësore.
- (29) Duke synuar të arrijnë objektivat e vëna në këtë direktivë dhe për të përcaktuar një program me masa për këtë qëllim, Shtetet Anëtare duhet të ndajnë në faza zbatimin e programit të masave me qëllim që të shpërndajnë edhe kostot e zbatimit.
- (30) Me qëllim që të sigurojnë një zbatim të plotë dhe të qëndrueshëm të kësaj direktive, çdo shtyrje afati duhet të bëhet në bazë të kritereve transparente, të duhura, të qarta dhe duhet të justifikohen nga Shtetet Anëtare në planet e menaxhimit të baseneve ujëmbledhës.
- (31) Në rastet kur një zonë uji është shumë e prekur nga aktiviteti i njeriut, ose kur kushtet e saj natyrore mund të kërkojnë shpenzime të paparashikueshme dhe të paarsyeshme për të arritur një gjendje të mirë, objektiva mjedisore më pak shtrënguese duhet të vihen mbi bazën e kritereve të duhura dhe transparente, të gjitha hapat praktike duhet të ndërmerren për të parandaluar një përkeqësim të mëtejshëm të situatës së ujërave.
- (32) Mund të bëhen përjashtime nga kërkesat për të parandaluar përkeqësimin e mëtejshëm dhe për të arritur gjendjen normale në kushte specifike, nëse dështimi është përfundim i rrethanave të veçanta ose të

paparashikuara, kryesisht përmbytjet dhe thatësitat, ose për arsye të interesave madhore të publikut, të modifikimeve të reja të karakteristikave fizike të sipërfaqes së një zone uji sipërfaqësor, ose ndryshimit të nivelit të zonave të ujërave nëntokësore. Është kusht që të gjitha hapat praktike të jenë ndërmarrë për të zvogëluar efektin e kundërt për gjendjen e zonës së ujit.

- (33) Qëllimi i përfitimit të një niveli optimal uji duhet të ndiqet për çdo basen ujëmbledhës, kështu që masat për ujërat sipërfaqësore dhe nëntokësore që i përkasin të njëjtit sistem ekologjik, hidrologjik dhe hidrogeologjik, të mund të koordinohen.
- (34) Për mbrojtjen e mjedisit lind nevoja për një integrim më të madh të aspekteve sasiore dhe cilësore, si të ujërave sipërfaqësore ashtu dhe atyre nëntokësore, duke marrë parasysh kushtet e rrjedhjes natyrale të ujit brenda ciklit hidrologjik.
- (35) Brenda një baseni ujëmbledhës ku përdorimi i ujit mund të ketë efekte ndërkufitare, kërkesat për arritjen e objektivave mjedisore të përcaktuara nga kjo direktivë dhe në veçanti të gjitha programet e masave, duhet të koordinohen për të gjithë rajonin e basenit ujëmbledhës. Për basenet ujëmbledhës që shkojnë përtej kufijve të Komunitetit Europian, Shtetet Anëtare duhet të përpiqen të sigurojnë koordinimin e nevojshëm me shtetet jo anëtare. Kjo direktivë duhet të kontribuojë në zbatimin e detyrimeve të Komunitetit që rrjedhin nga konventat ndërkombëtare për mbrojtjen dhe menaxhimin, veçanërisht Konventa e Kombeve të Bashkuara për mbrojtjen dhe përdorimin e rrjedhjeve ndërkufitare të ujërave dhe liqeneve ndërkombëtare, miratuar me Vendim të Këshillit Europian 95/308/KE¹⁵ dhe çfarëdolloj marrëveshje të suksesshme për zbatimin e saj.
- (36) Është e rëndësishme të ndërmerren analiza të karakteristikave të një baseni ujëmbledhës dhe efektet e aktivitetit të njeriut, si dhe analiza ekonomike për përdorimin e ujit. Zhvillimi, për sa i përket situatës së ujit, duhet të monitorohet nga Shtetet Anëtare në baza sistematike dhe krahasuese në të gjithë Komunitetin Europian. Ky informacion është i nevojshëm, me qëllim që të sigurojë një bazë të saktë për Shtetet Anëtare, me qëllim që këto të zhvillojnë programe për marrjen e masave që synojnë arritjen e objektivave të përcaktuara nga kjo direktivë.
- (37) Shtetet Anëtare duhet të identifikojnë ujërat e përdorura për përfitimin e ujit të pijshëm dhe të sigurojnë përputhshmëri me Direktivën e Këshillit Europian 80/778/KEE të 15 korrikut 1980, në lidhje me cilësinë e ujit të caktuar për konsumim njerëzor¹⁶.
- (38) Përdorimi i instrumenteve ekonomike nga Shtetet Anëtare mund të jetë i përshtatshëm si pjesë e një programi masash. Parimi i kthimit të kostove të shërbimeve të ujit, ku përfshihen edhe kostot mjedisore dhe ato të burimeve, që janë të lidhura me dëmtimin ose ndikimin negativ në mjedisin ujor, duhet të merren parasysh veçanërisht bazuar në parimin “ai që ndot, paguan”. Një analizë ekonomike e shërbimeve të ujit, e bazuar në parashikime afatgjata të ofertës dhe kërkesës për ujin në rajonin e basenit ujëmbledhës, do të jetë e nevojshme për këtë qëllim.
- (39) Ndjehet nevoja për të parandaluar ose zvogëluar ndikimin e incidenteve në të cilat uji mund të ndotet aksidentalisht. Masat që duhet të merren për këtë qëllim duhet të përfshihen në programin e masave.
- (40) Për sa i përket parandalimit dhe kontrollit të ndotjes, politika për ujërat Komunitare duhet të bazohet në një trajtim të kombinuar, duke mbajtur nën kontroll ndotjen që në burim, nëpërmjet përcaktimit të vlerave kufitare të shkarkimit dhe standardeve të cilësisë mjedisore.

¹⁵ GZ L 186, 5.8.1995, fq. 42

¹⁶ GZ L 229, 30.8.1980, fq. 11. Direktiva siç është ndryshuar nga Direktiva 98/83/KE (GZ L 330, 5.12.1998, fq. 32).

- (41) Në lidhje me sasinë e ujit, duhet të përcaktohen parime të përgjithshme të kontrollit për marrjen dhe grumbullimin, me qëllim që të sigurohet një qëndrueshmëri mjedisore e sistemeve ujore të prekura.
- (42) Standardet e përbashkëta mjedisore të cilësisë dhe vlerat kufitare të shkarkimit për grupe apo familje të veçanta të ndotësve, duhet të përcaktohen si kërkesa minimale në Legjislacionin e Komunitetit European. Duhet të sigurohen dispozitat për miratimin e standardeve të tilla në nivel Komunitar.
- (43) Ndotja, si rezultat i shkarkimit, lëshimit ose humbjeve të substancave të rrezikshme parësore, duhet të ndalet ose të mënjanohet gradualisht. Parlamenti European dhe Këshilli duhet që, me propozim të Komisionit European, të bien dakord mbi substancat që duhet të konsiderohen për veprim si prioritet dhe mbi masat specifike që duhet të merren kundër ndotjes së ujërave nga këto substanca, duke marrë parasysh të gjitha burimet kryesore dhe duke identifikuar nivelin e leverdishëm dhe të përpjesshëm si dhe kombinimin e kontrolleve.
- (44) Në identifikimin e substancave parësore të rrezikshme duhen llogaritur parimet parandaluese, duke u bazuar në veçanti në përcaktimin e efekteve të mundshme të pafavorshme të produktit si dhe në vlerësimin shkencor të rrezikut.
- (45) Shtetet Anëtare duhet të miratojnë masa për të shmangur ndotjen e ujërave sipërfaqësore nga substancat kryesore dhe në mënyrë progresive të pakësojnë ndotjen nga substancat, çka do të privonte gjithashtu Shtetet Anëtare nga arritja e objektivave për zonën e ujërave sipërfaqësore.
- (46) Për të siguruar pjesëmarrjen e publikut të gjerë, përfshi këtu edhe përdoruesit e ujit në hartimin dhe përditësimin e planeve menaxhuese të baseneve ujëmbledhës, është e domosdoshme të sigurohet informacioni i përshtatshëm i masave të planifikuara dhe të raportohet për progresin e bërë për zbatimin e tyre, me synim përfshirjen e një publiku të gjerë, para se të merren vendimet përfundimtare për masat e nevojshme.
- (47) Direktiva duhet të sigurojë mekanizmat që do të trajtojnë pengesat për të ecur përpara në përmirësimin e gjendjes së ujërave, kur këto janë jashtë fushës së legjislacionit Komunitar për ujërat, me qëllim zhvillimin e strategjive të përshtatshme të Komunitetit European për t'i kapërcyer ato.
- (48) Komisioni European duhet të paraqesë çdo vit një plan të përditësuar të nismave, të cilat ai synon të propozojë në sektorin e ujërave.
- (49) Specifikimet teknike duhet të përcaktohen për të siguruar një trajtim koherent në Komunitet si pjesë e kësaj direktive. Kriteret për vlerësimin e gjendjes së ujit janë një hap i rëndësishëm përpara. Përshtatja e elementeve të caktuar teknikë me zhvillimin teknik dhe standardizimi i vëzhgimit, kampionizimit dhe metodave të analizave, duhet të miratohet nëpërmjet procedurave të Komisionit European. Për të promovuar një kuptim sa më të thellë dhe zbatim të qëndrueshëm të kriterëve për karakterizimin e rajoneve të basenit ujëmbledhës dhe vlerësimin të gjendjes së ujit, Komisioni European mund të miratojë udhëzime për zbatimin e këtyre kriterëve.
- (50) Masat e nevojshme për zbatimin e kësaj direktive duhet të miratohen në përputhje me Vendimin e Këshillit European 1999/468/KE të 28 qershorit 1999, i cili përcakton procedurat për ushtrimin e kompetencave zbatuese të kaluara të Komisionit European¹⁷.
- (51) Zbatimi i kësaj direktive duhet të synojë arritjen e një niveli mbrojtjeje të ujërave të paktën të njëvlershme me atë që përcaktohet në akte të tjera të mëparshme, të cilat duhet si rrjedhim të

---

¹⁷ GZ C 184, 17.7.1999, fq. 23

zëvendësohen menjëherë, sapo dispozitat përkatëse të kësaj direktive të zbatohen plotësisht.

- (52) Dispozitat e kësaj direktive marrin përsipër kuadrin për kontrollin e ndotjes nga substanca të rrezikshme, siç përcaktohet nga Direktiva 76/464/KEE¹⁸. Ajo direktivë duhet si rrjedhim të zëvendësohet menjëherë, sapo dispozitat përkatëse të kësaj direktive të zbatohen plotësisht.
- (53) Duhet të sigurohet që legjislacioni ekzistues mbi mjedisin për mbrojtjen e ujërave të jetë plotësisht i zbatueshëm dhe shtrëngues. Është e nevojshme të sigurohet gjithashtu zbatimi i duhur i të gjitha dispozitave me zbatimin e kësaj direktive në të gjithë Komunitetin, nëpërmjet gjobave përkatëse të përcaktuara në legjislacionin e Shteteve Anëtare. Këto gjoba duhet të jenë efikase, të përpjesëtueshme dhe të kenë aftësi parandaluese.

KA MIRATUAR KËTË DIREKTIVË:

Neni 1

Qëllimi

Qëllimi i kësaj direktive është ngritja e një kuadri ligjor për mbrojtjen e ujërave sipërfaqësore të brendshme, ujërave të përkohshme, ujërave bregdetare dhe ujërave nëntokësore dhe e cila:

- (a) Parandalon përkeqësimin e mëtejshëm, ruan dhe forcon gjendjen e sistemeve ujore, në lidhje me nevojën e tyre për ujë, ekosistemet tokësore dhe kënetat drejtpërdrejt të varura nga ekosistemet ujore;
- (b) Promovon përdorimin e vazhdueshëm të ujit, bazuar në mbrojtjen afatgjatë të burimeve ujore të disponueshme;
- (c) Ka për qëllim forcimin e mbrojtjes dhe përmirësimin e mjedisit ujor, përveç të tjerash, nëpërmjet masave specifike për një zvogëlim progresiv të shkarkimeve, derdhjes dhe humbjeve të substancave parësore dhe ndalimin ose mënjanimin e ngadaltë të shkarkimeve, lëshimeve dhe humbjeve të substancave të rrezikshme parësore;
- (d) Siguron një zvogëlim progresiv të ndotjes së ujërave nëntokësore dhe parandalon ndotjen e mëtejshme të tyre, si dhe
- (e) Kontribuon në zvogëlimin e pasojave të përmytjeve dhe të thatësirave, ndaj kontribuon në:
- sigurimin e sasisë së mjaftueshme të ujërave sipërfaqësore dhe nëntokësore të një cilësie të mirë, ashtu siç nevojitet për një përdorim të qëndrueshëm, të baraspeshuar dhe të barabartë të ujit,
  - një zvogëlim të qenësishëm të ndotjes së ujërave nëntokësore,
  - mbrojtjen e ujërave territoriale dhe detare, si dhe
  - në arritjen e objektivave të marrëveshjeve përkatëse ndërkombëtare, ku përfshihen edhe ato që synojnë parandalimin dhe zhdukjen e ndotjes së mjedisit detar, nëpërmjet ndërhyrjes së Komunitetit Europian bazuar në nenin 16 pika (3) për të ndaluar ose mënjanuar gradualisht shkarkimet, derdhjet dhe humbjet e substancave parësore të rrezikshme, me qëllimin përfundimtar të arritjes së përqendrimeve në mjedisin detar afër normave bazë për substancat me origjinë natyrore dhe çuarjen në zero të substancave sintetike të prodhuara nga njeriu.

Neni 2

¹⁸ GZ L 129, 18.5.1976, fq. 23. Direktiva siç është ndryshuar nga Direktiva 91/692/KEE (GZ L 377, 31.12.1999, fq. 48).

Përkufizimet

Për qëllimet e kësaj direktive duhet të zbatohen përkufizimet e mëposhtme:

1. “Ujëra sipërfaqësore” nënkupton ujëra të brendshme, përveç ujit nëntokësor; ujëra të përkohshme dhe ujëra bregdetare, me përjashtim të statusit kimik për të cilin ai duhet të përfshijë gjithashtu ujërat territoriale.
2. “Ujëra nëntokësore” nënkupton i gjithë uji, i cili është nën sipërfaqen e tokës në zonën ujëmbajtëse dhe në kontakt të drejtpërdrejtë me tokën ose tabanin.
3. “Ujëra të brendshme” nënkupton të gjitha ujërat e ndenjura ose ujërat e rrjedhshme mbi sipërfaqen e një terreni dhe gjithë ujërat nëntokësore në drejtim të themelit të tokës mbi të cilën është matur gjerësia territoriale e tyre.
4. “Lumë” nënkupton një masë e ujërave të brendshme rrjedhëse, në pjesën më të madhe mbi sipërfaqen e truallit, por mund të rrjedhë dhe në pjesën nëntokësore të shtresës së tij.
5. “Liqen” nënkupton një masë e ujërave sipërfaqësore të brendshme, të ndenjura.
6. “Ujëra të përkohshme” nënkupton masat e sipërfaqes ujore në rrethinat e grykëderdhjeve, të cilat janë pjesërisht të kripura natyrshëm, si rrjedhojë e afërsisë së tyre me ujërat bregdetare, por të cilat janë ndikuar kryesisht nga rrjedhjet e ujërave të ëmbla.
7. “Ujëra bregdetare” nënkupton sipërfaqe ujore mbi vijën bregdetare të tokës, çdo pikë e së cilës ndodhet një milje detare larg prej vijës bregdetare nga pika më e afërt e vijës bazë, nga e cila është matur gjerësia e ujërave territoriale, duke u shtrirë në mënyrë të përshtatshme deri në kufirin e jashtëm të ujërave të përkohshme.
8. “Masë ujore artificiale” nënkupton një masë uji sipërfaqësor e krijuar nga një aktivitet njerëzor.
9. “Masë ujore tejet e modifikueshme” nënkupton një masë uji sipërfaqësor, e cila si rezultat i ndryshimeve fizike prej aktiviteteve njerëzore ka ndryshuar në mënyrë thelbësore në përmbajtje, siç është projektuar nga Shtetet Anëtare, në përputhje me dispozitat e Shtojcës II.
10. “Masë uji sipërfaqësor” nënkupton një element i veçantë dhe i rëndësishëm i ujit sipërfaqësor, të tillë si një liqen, rezervuar, një rrymë, lumë ose kanal, pjesë të një rryme, lumë ose kanal, ujë i përkohshëm ose një shtrirje e ujërave bregdetare.
11. “Horizont ujqor” nënkupton një shtresë nënsipërfaqësore, shtresa të një shkëmbi ose shtresa të tjera gjeologjike të një poroziteti të mjaftueshëm dhe një depërtueshmërie për të lejuar një rrjedhje të konsiderueshme të ujërave nëntokësore ose shkëputjen e sasive të konsiderueshme të tyre.
12. “Masë e ujërave nëntokësore” nënkupton një vëllim i qartë i ujërave nëntokësore brenda një horizonti ujëmbajtës ose horizonteve ujëmbajtëse.
13. “Pellg ujqor” nënkupton sipërfaqja e tokës nga e cila e gjithë sipërfaqja derdhëse rrjedh përmes një sekuence të rrymave, lumenjve dhe mundësisht, liqeneve për në det sipas një grykëderdhje të vetme, grykëderdhje të gjerë ose delte.
14. “Nënpellg” nënkupton sipërfaqja e tokës nga e cila gjithë ajo sipërfaqe derdhëse rrjedh përmes një serie rrymash, lumenjsh dhe mundësisht liqenesh, tek një pikë e veçantë në një shtresë uji (normalisht një liqen ose një bashkërrjedhje lumore).
15. “Rajon baseni ujëmbledhës” nënkupton zona e tokës dhe deti, krijuar prej një ose më shumë basene ujëmbledhës të lumenjve fqinjë së bashku me ujërat mbledhëse nëntokësore dhe ujërat bregdetare, i cili është identifikuar sipas nenit 3(1) si njësi kryesore për menaxhimin e baseneve ujëmbledhës.
16. “Autoriteti kompetent” nënkupton një autoritet ose autoritetet e identifikuara sipas nenit 3 pika (2) ose 3 pika (3).
17. “Gjendja e ujërave sipërfaqësore” nënkupton një shprehje e përgjithshme e gjendjes së një mase të ujërave sipërfaqësore, përcaktuar me anë të gjendjes së tij më të varfër ekologjike dhe kimike.
18. “Gjendje optimale e ujërave sipërfaqësore” nënkupton gjendje optimale e arritur në një masë ujore sipërfaqësore, kur të dyja si gjendja ekologjike dhe kimike, janë të paktën “mirë”.
19. “Gjendja e ujërave nëntokësore” nënkupton një shprehje e përgjithshme e gjendjes së një mase të ujërave nëntokësore, përcaktuar me anë të nivelit minimal sasior dhe statusit kimik.

20. “Gjendja e mirë e ujërave nëntokësore” nënkupton gjendje e arritur me anë të një mase ujërash nënujore, kur të dyja si gjendja e tij ekologjike dhe kimike, janë të paktën “mirë”.
21. “Gjendja ekologjike” nënkupton një shprehje e cilësisë së një strukture dhe e funksionimit të ekosistemit ujqor shoqëruar me ujërat sipërfaqësore, klasifikuar në përputhje me Shtojcën V.
22. “Gjendja ekologjike e mirë” nënkupton gjendjen e një mase të një sipërfaqeje ujore, klasifikuar në përputhje me Shtojcën V.
23. “Potencial ekologjik i mirë” nënkupton gjendjen e një mase ujore artificiale ose tejet të modifikuar, klasifikuar të tilla në përputhje me dispozitat përkatëse të Shtojcës V.
24. “Gjendja kimike e mirë e ujërave sipërfaqësore” nënkupton gjendjen kimike e nevojshme për të plotësuar objektivat mjedisore për ujërat sipërfaqësore vendosur në nenin 4 pika (1)(a), që është gjendja kimike e arritur me anë të një mase uji sipërfaqësor, në të cilën përqendrimi i ndotësve nuk tejkalon standardet e cilësisë mjedisore të vendosur në Shtojcën IX dhe nenin 16 pika (7) dhe sipas legjisllacioneve të tjera përkatëse duke vendosur standardet e cilësisë mjedisore në nivel komuniteti.
25. “Gjendja kimike e mirë e ujërave nëntokësore” nënkupton gjendjen e një mase të ujërave nëntokësore, e cila plotëson të gjitha kushtet e vendosura në tabelën 2.3.2 të Shtojcës V.
26. “Gjendja sasiore” nënkupton një shprehje e shkallës në të cilën një masë e ujërave nëntokësore është e ndikuar nga shkëputjet e drejtpërdrejta dhe të tërthorta.
27. “Burime të vlefshme ujore” nënkupton që norma mesatare vjetore afatgjatë e rimbushjes së plotë të një mase të ujërave nëntokësore është më pak se norma vjetore afatgjatë e rrjedhjes së kërkuar, për të arritur objektivat ekologjike të cilësisë për ujërat e sipërfaqeje mbledhëse specifikuara në nenin 4, për të shmangur ndonjë pakësim të konsiderueshëm në gjendjen ekologjike të ujërave të tilla dhe për të shmangur ndonjë dëmtim të konsiderueshëm të ekosistemeve tokësore të bashkuara.
28. “Gjendje e mirë sasiore” nënkupton gjendja e përkufizuar në tabelën 2.1.2 të Shtojcës V.
29. “Substanca të rrezikshme” nënkupton substancat ose grupet e substancave që janë toksike, të përhershme dhe të rrezikshme të bioakumulueshme dhe substanca të tjera, ose grup substancash, të cilat rrisin shqetësimin deri në një nivel të barasvlershëm.
30. “Substanca prioritare” nënkupton substanca të identifikuar në përputhje me nenin 16 pika (2) dhe renditura në Shtojcën X. Midis këtyre substancave gjenden “substancat e rrezikshme parësore”, e cila do të thotë substancat e identifikuar në përputhje me nenin 16 pikat (3) dhe (6), për të cilën masat duhet të merren në përputhje me nenin 16(1) dhe (8).
31. “Ndotës” nënkupton çdo substancë e rrezikshme që shkakton ndotje, të renditura në veçanti në Shtojcën VIII.
32. “Shkarkim direkt tek ujërat nëntokësore” nënkupton shkarkim i ndotësve në drejtim të ujërave nëntokësore pa filtrim, nëpërmjet dheut dhe nënshtresave.
33. “Ndotje” nënkupton futje drejtpërdrejt ose tërthoras, si rezultat i një aktiviteti njerëzor, i substancave ose nxehtësisë në ajër, ujë ose tokë, e cila mund të jetë e dëmshme për shëndetin njerëzor ose cilësinë e ekosistemeve ujore ose ekosistemeve tokësore, që varen direkt nga sistemet ujore, të cilat rezultojnë në dëmtimin e pasurisë materiale, ose të cilët përkeqësojnë ose pengojnë me mjete, dhe të tjerë që ligjërojnë shfrytëzimin e mjedisit.
34. “Objektiva mjedisore” nënkupton objektivat e vendosura në nenin 4.
35. “Standarde të cilësisë mjedisore” nënkupton përqendrimi i ndotësve të veçantë, ose i grupit të ndotësve në ujë, sedimente ose bota, e cila nuk duhet të tejkalohet, me qëllim që të mbrojmë shëndetin njerëzor dhe mjedisin.
36. “Trajtim i kombinuar” nënkupton kontroll i shkarkimeve dhe i derdhjeve në ujërat sipërfaqësore, sipas trajtimit të vendosur në nenin 10.
37. “Ujë i caktuar për konsum njerëzor” ka të njëjtin kuptim si në Direktivën 80/778/KEE, sikurse është ndryshuar me Direktivën 98/83/KE.
38. “Shërbimet e ujit” nënkupton të gjitha shërbimet, të cilat sigurojnë për ekonominë shtëpiake, institucionet publike ose ndonjë aktivitet ekonomik:
  - (a) shkëputje, mbledhje, grumbullim, trajtim dhe shpërndarje të sipërfaqes ujore dhe ujërave nëntokësore,

- (b) mjetet e trajtimit dhe grumbullimi i ujërave të zeza, që rrjedhimisht shkarkohen në ujërat sipërfaqësore.
39. “Përdorimi i ujit” nënkupton shërbimet e ujit së bashku me ndonjë aktivitet tjetër, identifikuar sipas nenit 5 dhe Shtojcës II duke pasur një ndikim të rëndësishëm mbi statusin e ujit.
40. “Vlefëta kufitare e shkarkimit” nënkupton masën, e shprehur në termat e parametrave specifike të sigurtë, përqendrimi dhe/ose niveli i shkarkimit, i cili mund të mos tejkalohet gjatë një ose më shumë periudhave kohore. Vlefëta kufitare e shkarkimit mund të përgatitet gjithashtu për një grup të caktuar, familje ose kategori substancash dhe në veçanti, për ato të identifikuar në nenin 16.
- Vlerat e lejueshme të shkarkimit të substancave duhet të zbatohen normalisht, deri në çastin kur kryhet shkarkesa, duke e bërë tretësirën të papërfillshme me vendosjen e tyre. Në lidhje me shkarkimet jo të drejtpërdrejta në ujë, impianti i trajtimit të ujërave të zeza mund të merret në konsideratë, kur përcaktohen vlerat e lejueshme të shkarkimit të instalimeve të përfshira, duke siguruar që është garantuar një nivel ekuivalent për mbrojtjen e ambientit si një e tërë dhe duke siguruar që kjo nuk shpie në nivele të larta të ndotjes së ambientit.
41. “Kontrollet e shkarkimit” nënkupton kontrollet që kërkojnë një kufi specifik të shkarkimit, për shembull, një vlefëta kufi të shkarkimit, ose ndryshe specifikimin e kufijve ose kushteve për efektet, natyrën ose karakteristika të tjera të një emisioni, ose kushtet vepruese, të cilat ndikojnë shkarkimet. Përdorimi i termit “shkarkim” në këtë direktivë sipas dispozitave të ndonjë direktive tjetër, nuk duhet të kuptohet si një riinterpretim të dispozitave të tyre në ndonjë formë.

Neni 3

Koordinimi i masave administrative brenda rajoneve të baseneve ujëmbledhës

1. Shtetet Anëtare duhet të identifikojnë shtrirjen e veçantë të baseneve ujëmbledhës brenda territorit kombëtar të një vendi dhe për qëllimet e kësaj direktive, t’i përcaktojnë ato sipas rajoneve të veçanta të baseneve ujëmbledhës. Basenet ujëmbledhës mund të kombinohen me basene ujëmbledhës të mëdhenj, ose të lidhen me basene ujëmbledhës të vogla fqinje, për të krijuar basene ujëmbledhës të veçanta aty ku është e përshtatshme. Aty ku ujërat nëntokësore nuk ndjekin plotësisht një basen ujëmbledhës të veçantë, ato duhet të identifikohen dhe transferohen për tek rajoni më i afërt dhe i përshtatshëm i basenit ujëmbledhës. Ujërat bregdetare duhet të identifikohen dhe transferohen për tek rajoni, ose rajonet ujore më të afërta ose të përshtatshme të lumit.
  2. Shtetet Anëtare duhet të sigurojnë masat e përshtatshme, duke përfshirë identifikimin e autoritetit kompetent të përshtatshëm, për zbatimin e rregullave të kësaj direktive brenda çdo rajoni të basenit ujëmbledhës, të shtrirë brenda territorit të tyre.
  3. Shtetet Anëtare duhet të sigurojnë që një basen ujëmbledhës që mbulon territorin e më shumë se një prej Shteteve Anëtare, të përcaktohet sipas rajonit ndërkombëtar të basenit ujëmbledhës. Me kërkesë të Shteteve Anëtare pjesëmarrëse, Komisioni Europian duhet të veprojë për të lehtësuar përcaktimin e rajoneve të tilla ndërkombëtare të baseneve ujëmbledhës.
- Çdo Shtet Anëtar duhet të sigurojë masa të përshtatshme administrative, duke përfshirë identifikimin e përshtatshëm të autoritetit kompetent, për zbatimin e rregullave të kësaj direktive, brenda pjesës së rajonit ndërkombëtar të basenit ujëmbledhës që shtrihet brenda territorit të këtij vendi.
4. Shtetet Anëtare duhet të sigurojnë që kërkesat e kësaj direktive për arritjen e objektivave mjedisore të vendosura sipas nenit 4 dhe në veçanti të gjithë programet e masave janë të koordinuara për të gjithë rajonin e basenit ujëmbledhës. Për rajonet ndërkombëtare të baseneve ujëmbledhës, Shtetet Anëtare të interesuara duhet të sigurojnë së bashku këtë koordinim dhe munden për këtë qëllim, të përdorin strukturat ekzistuese që rrjedhin

nga marrëveshjet ndërkombëtare. Me kërkesë të Shteteve Anëtare pjesëmarrëse, Komisioni European duhet të veprojë për të ndihmuar hartimin e programeve të masave.

5. Aty ku rajoni i basenit ujëmbledhës kalon kufijtë përtej territorit të Komunitetit, Shtetet Anëtare ose Shtetet Anëtare të interesuara, duhet të përpqen për të krijuar koordinimin e përshtatshëm me shtetet joanëtare përkatëse, për arritjen e objektivave të kësaj direktive në të gjitha anët e rajonit të basenit ujëmbledhës lumor. Shtetet Anëtare duhet të sigurojnë zbatimin e rregullave të kësaj direktive brenda territorit të tyre.

6. Shtetet Anëtare mund të njëjtësojnë një organ ekzistues kombëtar dhe ndërkombëtar si një autoritet kompetent për zbatimet e kësaj direktive.

7. Shtetet Anëtare duhet të njëjtësojnë autoritetin kompetent sipas datës së përmendur në nenin 24.

8. Shtetet Anëtare duhet të pajisin Komisionin European me një listë të autoriteteve të tyre kompetente dhe të autoriteteve kompetente të të gjitha organizmave ndërkombëtare ku ata marrin pjesë në gjashtë muajt e fundit pas datës së përmendur në nenin 24. Për çdo autoritet kompetent do të sigurohet informacioni i paraqitur në Shtojcën I.

9. Shtetet Anëtare duhet të njoftojnë Komisionin European për ndonjë ndryshim të informacionit, të siguar sipas paragrafit 8 brenda tre muajve nga hyrja në fuqi e ndryshimeve.

Neni 4

Objektivat mjedisore

1. Për kryerjen sa më vepruese të programeve të masave të specifikuar në planet e menaxhimit të baseneve ujëmbledhës lumorë:

(a) për ujërat sipërfaqësore

(i) Shtetet Anëtare duhet të zbatojnë masat e nevojshme për të parandaluar dëmtimin e gjendjes të gjithë shtretërve të sipërfaqeve ujore, subjekt i zbatimit të paragrafëve 6 dhe 7 dhe pa cenuar paragrafin 8.

(ii) Shtetet Anëtare duhet të mbrojnë, rrisin dhe restaurojnë të gjithë shtretërit e sipërfaqeve lumore, subjekt i zbatimit të nënparagrafit (iii) për shtretërit ujorë artificialë dhe tejet të modifikuar, me qëllim arritjen e një statusi të mirë të sipërfaqes ujore në 15 vjetët e fundit pas datës së hyrjes në fuqi të kësaj direktive, në përputhje me dispozitat e përcaktuara në Shtojcën V, subjekt i zbatimit të shtesave të përcaktuara në përputhje me paragrafin 4 dhe të zbatimit të paragrafëve 5, 6 dhe 7 pa cenuar paragrafin 8;

(iv) Shtetet Anëtare duhet të zbatojnë masat e nevojshme në përputhje me nenin 16 pikat (1) dhe (8), me qëllim zvogëlimin progresiv të ndotjes nga substancat prioritare dhe ndërprerjen ose mënjanimin e shkarkimeve, lëshimeve dhe humbjeve të substancave të rrezikshme prioritare pa cenuar marrëveshjet përkatëse ndërkombëtare, referuar në nenin 1 për palët e interesuara.

(b) për ujërat nëntokësore

(i) Shtetet Anëtare duhet të zbatojnë masat e nevojshme për të parandaluar ose kufizuar inputet e ndotësve në ujërat nëntokësore dhe të parandalojnë prishjen e gjendjes së shtretërve të gjithë ujërave nëntokësore, subjekt i zbatimit të paragrafëve 6 dhe 7 dhe cenuar paragrafin 8 të këtij neni dhe subjektin e zbatimit të nenit 11 pika (3)(j);

- (ii) Shtetet Anëtare duhet të mbrojnë, përforcojnë dhe restaurojnë të gjithë shtretërit e ujërave nëntokësore, të sigurojnë një baraspeshë midis rrjedhjes dhe rimbushjes së ujërave nëntokësore, me qëllim arritjen e një gjendjeje të mirë të ujërave nëntokësore në 15 vjetët e fundit, pas datës së hyrjes në fuqi të kësaj direktive, në përputhje me dispozitat e përcaktuara në Shtojcën V, subjekt i zbatimit të shtesave të përcaktuara në përputhje me paragrafin 4 dhe të zbatimit të paragrafëve 5, 6 dhe 7 pa cenuar paragrafin 8 të këtij neni dhe subjektin e zbatimit të nenit 11 pika (3)(j);
- (iii) Shtetet Anëtare duhet të zbatojnë masat e nevojshme për të ndryshuar ndonjë prirje të qëndrueshme në rritje në përqendrimin e ndonjë ndotësi që vjen nga ndikimi i aktivitetit njerëzor, me qëllim që të zvogëlojnë gradualisht ndotjen e ujërave nëntokësore.

Masa për të arritur drejtime të ndryshme do të zbatohet në përputhje me paragrafët 2, 4 dhe 5 të nenit 17, duke marrë në konsideratë standardet e zbatueshme të përcaktuara në legjislacionin përkatës të Komunitetit, subjekt i zbatimit të paragrafëve 6 dhe 7 pa cenuar paragrafin 8;

(c) për zonat e mbrojtura

Shtetet Anëtare duhet të arrijnë në përputhje me standardet dhe objektivat e 15 viteve të fundit pas hyrjes në fuqi të kësaj direktive, nëse nuk është specifikuar ndryshe në legjislacionin e Komunitetit, sipas së cilës janë krijuar zona të veçanta të mbrojtura.

2. Kur më shumë se një prej objektivave, sipas paragrafit 1, ka të bëjë me një masë ujore të dhënë, duhet të zbatohen masat më shtrënguese.

3. Shtetet Anëtare mund të caktojnë një masë apo sipërfaqe ujore si artificiale ose tepër të modifikuar kur:
 (a) Ndryshimet në karakteristikat hidromorfologjike të masës, të cilat janë të nevojshme për të arritur një gjendje ekologjike të mirë, do të kenë efekte të konsiderueshme të kundërta mbi:

- (i) mjedisin e gjerë;
- (ii) lundrimin, përfshirë pajisjet portuale ose aktivitetet rekreative;
- (iii) veprimtaritë për arsye të cilave uji është grumbulluar, si p.sh. furnizimi me ujë të pijshëm, sistemin energjetik dhe atë të ujitjes;
- (iv) rregullimin e ujërave, mbrojtjen nga përmytjet dhe thatësitat e tokës, ose aktivitete të tjera zhvillimi, të rëndësishme dhe të qëndrueshme të kryera nga njerëzit;

(b) Objektivat përfituese të ofruara nga karakteristikat artificiale ose të modifikuara të masës ujore, nuk mund që të arrihen qoftë për arsye të porealizueshmërisë teknike apo të qenit tepër të kushtueshme dhe që rrjedhimisht mund të arrihen me mjete të tjera, të cilat janë në mënyrë të konsiderueshme zgjidhjet më të mira mjedisore.

Një përcaktim i tillë dhe arsyet për të duhet të përmenden specifikisht në planet e menaxhimit sipas nenit 13 dhe që rishikohen çdo gjashtë vjet.

4. Afatet e vendosura nga paragrafi 1 mund të shtyhen me qëllim arritjen e objektivave në faza nga organet që merren me ujin, me kusht që të mos ndodhë asnjë përkeqësim i mëtejshëm në gjendjen e masës ujore të prekur, kur plotësohen të gjitha kushtet e mëposhtme:

(a) Shtetet Anëtare vendosin që të gjitha përmirësimet në gjendjen e masës ujore nuk mund të arrihen brenda afateve kohore të vendosura në atë paragraf për të paktën një nga arsyet e mëposhtme:

- (i) shkalla e përmirësimeve të nevojshme mund të arrihet në faza që e tejkalojnë afatin kohor për arsye të fizibilitetit teknik;
  - (ii) plotësimi i përmirësimeve brenda afatit kohor do të jetë tepër i shtrenjtë;
  - (iii) Kushtet natyrale nuk lejojnë përmirësime kohore në gjendjen e masës ujore.
- (b) Shtyrje e afatit dhe arsyet për të janë të përcaktuara qartë dhe shpjeguar në planin e menaxhimit të basenit ujëmbledhës në nenin 13.
- (c) Shtyrja e afatit duhet të kufizohet deri në maksimumin e dy përditësimeve të mëtejshme të planeve menaxhuese të baseneve ujëmbledhës, me përjashtim të rasteve kur kushtet natyrore janë të tilla që objektivat nuk mund të arrihen brenda kësaj periudhe kohore.
- (d) Një përmbledhje e masave të nevojshme sipas nenit 11, të cilat janë parashikuar si të domosdoshme për të sjellë masa ujore në mënyrë progresive në gjendjen e tyre të kërkuar duke shtyrë afatet kohore, arsyet për çdo vonesë të konsiderueshme për t'i bërë këto masa vepruese dhe afatin kohor të pritshëm për zbatimin e tyre, janë përcaktuar në planin e menaxhimit të baseneve ujëmbledhës. Një rishikim i zbatimit të këtyre masave dhe një përmbledhje e çdo mase të mëtejshme duhet të përfshihet në përditësimet që do t'i bëhen planit të menaxhimit të baseneve ujëmbledhës.

5. Shtetet Anëtare mund të synojnë të arrijnë objektiva mjedisore më pak shtrënguese sesa ato të përcaktuara sipas paragrafit 1 për masa specifike të ujit, kur këto preken nga aktiviteti i njerëzve sipas përcaktimit në përputhje me nenin 5 pika (1), ose kur kushtet natyrore të tyre janë të tilla, që e bëjnë arritjen e këtyre objektivave të përealizueshme ose tepër të kushtueshme dhe kur të gjitha kushtet e mëposhtme plotësohen:

- (a) Nevojat mjedisore dhe social-ekonomike të servirura nga një aktivitet i tillë njerëzor nuk mund të plotësohen me mënyra të tjera, që janë në mënyrë të konsiderueshme zgjidhje më të mira mjedisore dhe nuk paraqesin kosto të përealizueshme;
- (b) Shtetet Anëtare sigurojnë,
  - për ujërat sipërfaqësore, arritjen e gjendjes më të mirë të mundshme ekologjike dhe kimike, duke pasur parasysh se ndikimet duhet të ishin mënjanuar falë natyrës së aktivitetit njerëzor ose ndotjes,
  - për ujërat nëntokësore, ndryshimet më të vogla të mundshme për një gjendje të mirë të ujërave nëntokësore, duke pasur parasysh se ndikimet duhet të ishin mënjanuar falë natyrës së aktivitetit njerëzor ose ndotjes;
- (c) Asnjë përkeqësim i mëtejshëm në gjendjen e masës ujore të prekur;
- (d) Vendosja e objektivave mjedisore më pak shtrënguese dhe arsyet për to janë përmendur kryesisht në planin e menaxhimit të baseneve ujëmbledhës sipas nenit 13 dhe atyre objektivave, që rishikohen çdo gjashtë vjet.

6. Përkeqësimi i përkohshëm i gjendjes së masave ujore nuk mund të bëhet në kundërshtim me kërkesat e kësaj direktive, nëse kjo është rezultat i rrethanave të kushteve natyrore ose force madhore, të cilat janë përjashtime dhe nuk mund të jenë parashikuar më parë, veçanërisht përmbytjet e mëdha ose thatësitrat e stërzgjatura, ose rezultat i aksidenteve, të cilat nuk mund të jenë parashikuar më parë dhe kur plotësohen të

gjitha kushtet e mëposhtme:

- (a) Të gjithë hapat praktikë janë ndërmarrë për të parandaluar përkeqësimin e mëtejshëm të gjendjes dhe me qëllim që të mos rrezikohet arritja e objektivave të kësaj direktive në masa të tjera ujore, që nuk janë prekur nga këto rrethana.
- (b) Kushtet nën të cilat rrethanat që janë përjashtuese ose nuk mund të parashikoheshin, në mënyrë të logjikshme mund të deklarohen, duke përfshirë dhe miratimin e treguesve të përshtatshëm përfshihen në planin e menaxhimit të basenit të lumit;
- (c) Masat që duhet të merren në kushte të tilla përjashtuese përfshihen në programin e masave dhe nuk do të komprometojnë përmirësimin e cilësisë së masës së ujit pas përfundimit të rrethanave;
- (d) Efektet e rrethanave që janë përjashtuese, ose që nuk mund të parashikohen, rishikohen çdo vit dhe janë subjekt i arsyeve që jepen në paragrafin 4 pika (a) dhe merren të gjitha masat praktike, me qëllimin e përmirësimit të masës së ujit në statusin që kishte më parë, sesa t'i nënshtrohen efekteve të këtyre rrethanave sa më shpejt të jetë e arsyeshme praktikisht, dhe
- (e) Një përmbledhje e efekteve të rrethanave dhe të masave të tilla të marra në përputhje me paragrafin (a) dhe (d) përfshihen në përditësimin e planit të menaxhimit të basenit të lumit.

7. Shtetet Anëtare nuk do të shkelin këtë direktivë kur:

- pamundësia për të pasur një status të mirë të ujit nëntokësor, një status të mirë ekologjik, ose aty ku është e përshtatshme, një mundësi të mirë ekologjike, ose për të parandaluar prishjen e statusit të masës së ujit sipërfaqësor ose nëntokësor, ka ardhur si rezultat i ndryshimeve të reja që i janë bërë karakteristikave fizike të sipërfaqes së masës ujore, ose ndryshimeve që i janë bërë nivelit të zonave nënujore, ose

- pamundësisë për të shmangur prishjen/degradimin nga një status i lartë në një status të mirë (të pranueshëm) të një mase uji sipërfaqësore, ka ardhur si rezultat i aktiviteteve të një zhvillimi të ri të qëndrueshëm të njerëzve dhe kur të gjitha kushtet e mëposhtme plotësohen:

- (a) kur janë marrë të gjitha hapat praktike për të lehtësuar ndikimin negativ mbi statusin e masës të ujit;
- (b) arsyet për këto rregullime ose ndryshime janë përcaktuar në veçanti dhe janë shpjeguar në planin e menaxhimit të basenit të lumit, që kërkohet sipas nenit 13, dhe objektivat rishikohen një herë në 6 vjet;
- (c) arsyet për ato rregullime ose ndryshime janë në përputhje me interesin publik dhe/ose në dobi të mjedisit dhe shoqërisë për të arritur objektivat e parashtruara në paragrafin 1, të cilat nënvlerësohen nga përfitimet e modifikimeve të reja, ose ndryshimeve në shëndetin e njerëzve, për ruajtjen e sigurisë së njerëzve, ose për sigurimin e një zhvillimi të qëndrueshëm, dhe
- (d) objektivat përfituese të cilave u shërbejnë ato rregullime ose ndryshime të zonës ujore nuk mund të kryhen nëpërmjet mënyrave të tjera, të cilat përfaqësojnë mundësi thelbësisht më të mira mjedisore si përfundim i realizueshmërisë teknike ose kostove jo të përpjestueshme.

8. Gjatë zbatimit të paragrafëve 3, 4, 5, 6 dhe 7, një Shtet Anëtar duhet të sigurohet që zbatimi nuk përjashton ose cenon në mënyrë të vazhdueshme arritjen e objektivave të direktivës në zona të tjera të ujit brenda të njëjtit rreth të basenit lumor dhe është një përputhje me zbatimin e ligjeve të tjera të Komunitetit për mjedisin.

9. Duhet të ndërmerren hapa për t'u siguruar, se zbatimi i dispozitave të reja, duke përfshirë dhe zbatimin e paragrafëve 3, 4, 5, 6 dhe 7, garanton të paktën të njëjtin nivel mbrojtjeje të parashikuar në ligjet ekzistuese të Komunitetit Europian.

Neni 5

Karakteristikat e rrethit të basenit lumor, rishikimi i ndikimit mjedisor të aktivitetit njerëzor dhe analiza ekonomike e përdorimit të ujit

1. Çdo vend anëtar duhet të sigurohet se për çdo rreth të basenit ujor, ose për përqindjen e një rrethi ndërkombëtar të basenit ujor që është pjesë e territorit të tij:

- të bëhen analizat e karakteristikave të tij,
- të bëhet një rishikim i ndikimit të aktivitetit të njeriut mbi statusin e ujërave sipërfaqësore ose ujërave tokësore, dhe
- një analizë ekonomike e përdorimit të ujit në bazë të specifikimeve teknike të përcaktuara në Shtojcën II dhe III dhe që ato të jenë bërë gjatë harkut kohor të katër viteve të fundit pas datës së hyrjes në fuqi të kësaj direktive.

2. Analizat dhe rishikimet e përmendura në paragrafin 1 do të rishikohen dhe nëse është e nevojshme, do të përditësohen jo më vonë se 13 vjet pas hyrjes në fuqi të kësaj direktive dhe çdo gjashtë vjet pas kësaj kohe.

Neni 6

Regjistri i zonave të mbrojtura

1. Shtetet Anëtare duhet të sigurojnë hapjen e një regjistri ose të regjistrave të të gjitha zonave që shtrihen brenda çdo rrethi të basenit lumor, të cilat janë përcaktuar se kërkojnë një mbrojtje të veçantë në legjislacionin përkatës të Komunitetit Europian për mbrojtjen e sipërfaqes së tyre ujore dhe nënujore, ose për ruajtjen e habitatit dhe specieve, që varen drejtpërsëdrejti nga uji. Ata duhet të sigurojnë gjithashtu që regjistri të plotësohet jo më vonë se katër vjet nga data e hyrjes në fuqi i kësaj direktive.

2. Regjistri ose regjistrat do të përfshijnë të gjitha zonat ujore, të identifikuar në nenin 7 pika (1) dhe të gjitha zonat e mbrojtura, të trajtuara nga Shtojca IV.

3. Regjistri ose regjistrat e zonave të mbrojtura duhet të rishikohen dhe të përditësohen për çdo rreth të basenit lumor.

Neni 7

Ujërat e përdorura për nxjerrjen e ujit të pijshëm

1. Shtetet Anëtare duhet të identifikojnë, brenda çdo rrethi të basenit lumor:

- të gjitha zonat ujore të përdorura për nxjerrjen e ujit, që synohet të përdoret për konsumim njerëzor nga të cilat nxirret mesatarisht më tepër se 10 m³ në ditë, ose që u shërbejnë për konsum më tepër se 50 personave, dhe

- ato zona ujore që synohet të përdoren për të njëjtin qëllim në të ardhmen.

Shtetet Anëtare do të vëzhgojnë, që sipas Shtojcës V, nxjerrin mesatarisht më tepër se 100 m³ në ditë.

2. Për secilën zonë ujore të identifikuar në paragrafin 1, përveç plotësimit të objektivave të nenit 4, në përputhje me këtë direktivë, Shtetet Anëtare, për zonat ujore sipërfaqësore, duke përfshirë dhe standardet e cilësisë të përcaktuara për nivelin e Komunitetit në nenin 16, duhet të sigurohen se sipas regjimit të përdorur, dhe në përputhje me ligjet e Komunitetit, uji do të plotësojë kërkesat e Direktivës 80/778/KEE, të ndryshuara nga Direktiva 98/83/KE.

3. Shtetet Anëtare duhet të sigurojnë mbrojtjen e nevojshme për zonat ujore të identifikuara, me qëllim që të mënjanojnë prishjen e cilësisë së tyre, në mënyrë që të ulen niveli i trajtimit të purifikimit që kërkohet për prodhimin e ujit të pijshëm. Shtetet Anëtare mund të përcaktojnë zonat e ruajtjes për këto zona ujore.

Neni 8

Vëzhgimi i statusit të ujit sipërfaqësor, statusi i ujit nëtokësor dhe zonat e mbrojtura

1. Shtetet Anëtare duhet të sigurojnë hapjen e programeve për vëzhgimin e statusit të ujit, në mënyrë që të përcaktohet një rishikim koherent dhe i kuptueshëm i statusit të ujit, brenda secilit rreth të basenit ujor:

- Për ujërat sipërfaqësore programe të tilla duhet të mbulojnë:

- (i) volumin dhe nivelin, ose shkallën e rrjedhjes që kërkohet për të arritur statusin përkatës ekologjik dhe kimik, potencialin ekologjik, dhe
- (ii) statusin ekologjik dhe kimik dhe potencialin ekologjik;

- për ujërat tokësore programet e tilla duhet të mbulojnë vëzhgimin e statusit kimik dhe sasior,

- për zonat e mbrojtura programet e lartpërmendura do të plotësohen nga specifikimet e dhëna në ligjet e Komunitetit Europian, sipas të cilave janë përcaktuar zonat e mbrojtura.

2. Këto programe do të vihen në zbatim jo më vonë se 6 vjet pas datës së hyrjes në fuqi të kësaj direktive, në përjashtim të rasteve kur parashikohet ndryshe në legjislacionin përkatës. Një vëzhgim i tillë do të jetë në përputhje me kërkesat e Shtojcës V.

3. Specifikimet teknike dhe metodat e standardizuara për analizën dhe vëzhgimin e statusit të ujit do të parashtrihen në përputhje me procedurën e dhënë në nenin 21.

Neni 9

Mbulimi i shpenzimeve për shërbimet ujore

1. Shtetet Anëtare duhet të marrin parasysh parimin e mbulimit të shpenzimeve/kostove të shërbimeve të ujit, duke përfshirë dhe kostot mjedisore dhe të burimit, duke pasur parasysh analizën ekonomike të bërë sipas Shtojcës III dhe në përputhje veçanërisht me parimin që ndotësi paguan.

Deri në 2010-ën Shtetet Anëtare duhet të sigurojnë që:

- politikat e çmimit të ujit të ofrojnë stimuj të përshtatshëm për përdoruesit, që ata t'i përdorin burimet ujore në

mënyrë eficiente, dhe si rezultat, të kontribuojnë për arritjen e objektivave mjedisore të përcaktuara në këtë direktivë,

- një kontribut të përshtatshëm për përdoruesit e ndryshëm të ujit, të ndarë të paktën në kategorinë e përdoruesve të industrisë, të familjeve dhe të bujqësisë, për të mbuluar shpenzimet e shërbimeve të ujit, në bazë të analizës ekonomike të bërë sipas Shtojcës III dhe duke marrë parasysh parimin “ndotësi paguan”.

Duke realizuar këto zëra, Shtetet Anëtare mund të marrin parasysh efektet shoqërore, mjedisore dhe ekonomike të pagimit, si dhe kushtet gjeografike dhe klimaterike të rajonit ose rajoneve të prekura.

2. Shtetet Anëtare duhet të përfshijnë në planet e menaxhimit të baseneve të lumenjve hapat e planifikuara për të zbatuar paragrafin 1, i cili do të kontribuojë për arritjen e objektivave mjedisore të direktivës dhe në kontributin e dhënë nga përdorues të ndryshëm të ujit për të paguar shpenzimet, kostot e shërbimeve të ujit.

3. Asgjë në këtë nen nuk duhet të shmangë financimin e preventivave të veçantë, ose të masave ndreqëse, në mënyrë që të arrihen objektivat e kësaj direktive.

4. Shtetet Anëtare nuk e shkelin këtë direktivë, nëse ata vendosin të mos zbatojnë parashikimet e paragrafit 1, në bazë të praktikave të vendosura, fjalës e dytë, dhe për të njëjtin qëllim, parashikimet përkatëse të paragrafit 2 për një aktivitet të caktuar të përdorimit të ujit, kur një gjë e tillë nuk cenon qëllimet dhe arritjen e objektivave të direktivës. Shtetet Anëtare duhet të raportojnë arsyet për të cilat nuk respektohet plotësisht plotësimi i paragrafit 1, (fjalës e dytë) në planet e menaxhimit të baseneve lumore.

Neni 10

Metoda e kombinuar për burimet e përqendruara dhe të shpërndara

1. Shtetet Anëtare duhet të sigurohen se të gjitha shkarkimet në ujërat sipërfaqësore, të përmendura në paragrafin 2, të kontrollohen sipas metodës së kombinuar të përcaktuar në këtë nen.

2. Shtetet Anëtare duhet të sigurojnë vendosjen dhe/ose zbatimin e:

(a) kontrolleve të nxjerrjes të bazuara në teknikat më të mira, ose

(b) vlerat limite përkatëse të nxjerrjeve, ose

(c) në rast të ndikimeve të shpërndara, kontrollet duhet të përfshijnë, sipas rastit, praktikatat më të mira mjedisore të përcaktuara në:

- Direktivën e Këshillit Europian 96/61/KE të 24 shtatorit të vitit 1996, që lidhet me parandalimin dhe kontrollin e ndotjes së integruar¹⁹,

- Direktivën e Këshillit Europian 91/271/KEE të 21 majit të vitit 1991, që bën fjalë për trajtimin e mbetjeve ujore²⁰,

- Direktivën e Këshillit Europian nr. 91/676/KEE të 12 dhjetorit të vitit 1991, që lidhet me mbrojtjen e ujërave nga ndotja e shkaktuar nga nitratet e burimeve bujqësore²¹,

¹⁹ GZ L 257, 10.10.1996, fq. 26

²⁰ GZ L 135, 10. 05. 1991, fq. 40, Direktivë e ndryshuar nga Direktiva e Komisionit Europian 98/15/KE (GZ L 67, 07.03.1998, fq. 29

²¹ GZ L 375, 31.12.1991, fq. 1

- Direktivat e miratuara në përputhje me nenin 16 të kësaj direktive,
- Direktivat e renditura në Shtojcën IX,
- përkatësinë çdo normë tjetër të legjislacionit Komunitar jo më vonë se 12 vjet pas hyrjes në fuqi të direktivës, me përjashtim të rasteve që parashikohet ndryshe në legjislacionin përkatës.

3. Ku një objektivi i cilësisë ose standardi i cilësisë, nëse i përcaktuar në vijim të kësaj direktive, në direktivat e renditura në Shtojcën IX ose në vijim të çdo legjislacioni Komunitar tjetër, kërkon kushte më të rrepta se ato të cilat do të rezultojnë nga zbatimi i paragrafit 2, kontrolle të emetimeve më të rrepta duhet të vendosen në përputhje me të.

Neni 11

Programi i masave

1. Shtetet Anëtare duhet të sigurojnë për secilin rreth të basenit lumor, ose për pjesën e një rrethi ndërkombëtar të basenit ujor, një program masash duke marrë parasysh rezultatet e analizave që kërkohen në nenin 5, në mënyrë që të arrihen objektivat e dhëna në nenin 4. Programe të tilla masash mund t'u referohen masave që vijnë si rezultat i ligjeve të miratuara në nivelin kombëtar dhe që mbulojnë të gjithë territorin e Shtetit Anëtar. Kur është e përshtatshme, një Shtet Anëtar mund të miratojë masa që janë të zbatueshme për të gjitha rrethet e basenit lumor, dhe/ose për pjesën e rretheve të baseneve ndërkombëtare që janë pjesë e territorit të tij.
2. Secili program masash duhet të përfshijë masat “bazë” të specifikuar në paragrafin 3, dhe aty ku është e nevojshme, dhe masa “shtesë”;
3. “Masat bazë” janë kërkesat minimale që duhet të plotësohen dhe duhet të përbëhen nga:
  - (a) ato masa që kërkohen për të zbatuar Legjislacionin e Komunitetit Europian për mbrojtjen e ujit, duke përfshirë dhe ato të kërkuara në legjislacionin e specifikuar në nenin 10 dhe në pjesën A të Shtojcës VI;
  - (b) masat e para si të përshtatshme për qëllimet e nenit 9;
  - (c) masat për të nxitur një përdorim eficient dhe të qëndrueshëm të ujit për të shmangur cenimin e arritjes së objektivave të dhënë në mënyrë specifike në nenin 4;
  - (d) Masat për të arritur kërkesat e nenit 7, duke përfshirë masat për ruajtjen e cilësisë së ujit, në mënyrë që të ulet niveli i trajtimit të purifikimit, i cili nevojitet për prodhimin e ujit të pijshëm;
  - (e) Kontrollat për nxjerrjen e ujit të freskët sipërfaqësor dhe nëntokësor dhe marrjen e ujit të freskët sipërfaqësor, duke përfshirë dhe një regjistër ose regjistra për nxjerrjen e ujit, dhe një kërkesë për një autorizim paraprak për nxjerrjen dhe përpunimin. Kontrollat duhet të ndërmerren në mënyrë periodike dhe nëse është e nevojshme, të përditshme. Shtetet Anëtare presin nga këto kontrolle nxjerrje dhe përpunim, i cili nuk ka ndikim në gjendjen e ujit;
  - (f) Kontrolle, duke përfshirë një kërkesë për një autorizim paraprak për rifurnizimin artificial, ose rritjen e zonave nënujore. Uji i përdorur mund të vijë nga çdo ujë sipërfaqësor ose ujë nëntokësor, për aq kohë sa përdorimi i burimit nuk cenon arritjen e objektivave mjedisore për burimin, zonën e rifurnizuar ose të rritur të

ujit nëntokësor. Këto kontrolle do të rishikohen në mënyrë periodike, dhe atëherë kur të jetë e nevojshme, do të përditësohen;

(g) Për derdhjet e pikave të ndotura të cilat mund të shkaktojnë ndotje, duhet të ketë një kërkesë për një rregullim të mëparshëm, si për shembull, një ndalesë për derdhjen e substancave ndotëse në ujë, ose autorizim të mëparshëm, ose regjistrim të bazuar në rregulla të përgjithshme detyruese, të përcaktuara në kontrollet për ndotësit përkatës, duke përfshirë dhe kontrolle që bëhen në përputhje me nenin 10 dhe 16. Këto kontrolle duhet të rishikohen në mënyrë periodike dhe kur është e nevojshme, duhet të përditësohen;

(h) Për burime të shpërndara që kanë gjasa që të shkaktojnë ndotje, duhen përcaktuar masat për të parandaluar ose kontrolluar ndikimin e ndotësve. Kontrollet mund të marrin formën e një kërkesë për rregullime të mëparshme, si për shembull ndalimin e hedhjes/derdhjes së ndotësve në ujë, autorizim ose regjistrim paraprak bazuar në rregullat e përgjithshme detyruese, ku një kërkesë e tillë nuk është dhënë në legjislacionin e Komunitetit. Këto kontrolle duhet të rishikohen në mënyrë periodike, dhe ku është e nevojshme, duhet të përditësohen;

(i) Për çdo ndikim tjetër domethënës negativ në statusin e ujit të identifikuar në nenin 5 të Shtojcës II, në veçanti masat për të siguruar që kushtet hidromorfologjike të zonave ujore janë në përputhje me arritjet e statusit ekologjik të kërkuar, ose të potencialit të mirë ekologjik për zonat ujore të përcaktuara si artificiale, ose të modifikuara rëndë. Kontrollet për këtë qëllim mund të marrin formën e një kërkesë për një autorizim, ose regjistrim paraprak bazuar në rregullat e përgjithshme detyruese, ku një kërkesë e tillë nuk është parashikuar në legjislacionin e Komunitetit. Këto kontrolle duhet të rishikohen në mënyrë periodike dhe ku është e nevojshme, duhet të përditësohen;

(j) Një ndalim për hedhjet e drejtpërdrejta të ndotësve në subjektin nënujor sipas dispozitave të mëposhtme:

Shtetet Anëtare mund të autorizojnë riinjeksionin e ujit të përdorur për qëllime gjeotermale në të njëjtin akuifer.

Ata mund të autorizojnë gjithashtu, duke specifikuar kushtet për:

- injektimin e substancave që përmbajnë ujë që shkaktohen nga veprimet për të zbuluar dhe nxjerrë hidrokarbure ose aktivitete minerare, injektimin e ujit në formacionet gjeografike nga të cilat janë nxjerrë hidrokarburet ose substancat e tjera për arsye teknike, ose injektimin në formacione gjeologjike, të cilat si pasojë e arsyeve natyrale janë të papërshtatshme për qëllime të tjera. Injektione të tilla nuk duhet të përmbajnë substanca të tjera të ndryshme nga ato që vijnë si rezultat i veprimeve të mësipërme,

- riinjektimi i ujit nëntokësor të pompuar nga minierat dhe gjermimet ose të shoqëruara nga ndërtimi, ose mirëmbajtja e veprave inxhinierike civile;

- injektimin e gazit natyror ose të LPG-së (gaz petroleumi të lëngëzuar) për qëllime ruajtjeje në formacionet gjeografike, të cilat për arsye natyrale, janë të papërshtatshme për qëllime të tjera;

- injektimin e gazit natyror ose të LPG-së për qëllime ruajtjeje në formacione të tjera gjeografike, ku ka një nevojë të ngutshme për sigurimin e furnizimit me gaz, dhe ku injektimi parandalon çdo rrezik aktual ose të ardhshëm, për përkeqësimin e cilësisë së ujit nëntokësor të marrë;

- veprat e ndërtimit, të inxhinierisë civile, ndërtesat dhe aktivitete të ngjashme në brendësi ose në sipërfaqe, të cilat janë në kontakt me ujin nëntokësor. Për këto qëllime, Shtetet Anëtare mund të përcaktojnë se aktivitete të tilla do të trajtohen si të autorizuar, me kusht që ato të ndërtohen në përputhje me rregullat e përgjithshme detyruese të hartuara nga Shtetet Anëtare, për sa u përket aktiviteteve të tilla;

- hedhjet e sasive të vogla të substancave për qëllime shkencore për karakterizimin, mbrojtjen dhe ndreqjen e zonave ujore të kufizuara në sasi të nevojshme për qëllimet në fjalë, me kusht që hedhje të tilla nuk cenojnë plotësimin e objektivave mjedisore të përcaktuara për zonën ujore nëntokësore;

(k) në përputhje me veprimet e ndërmarra sipas nenit 16, masat për të zhdukur ndotjen nga ujërat nëntokësore nga ato substanca të specifikuar në listën e substancave parësore të rëna dakord sipas nenit 16 pika (2), dhe për të ulur ndotjen në mënyrë të vazhdueshme nga substanca të tjera, të cilat nuk do t'u lejonin Shteteve Anëtare të plotësojnë objektivat për zonat sipërfaqësore ujore të parashikuar në nenin 4;

(l) çdo masë që nevojitet për të shmangur humbjet e konsideruara të ndotësve nga instalimet teknike dhe/ose ulur ndikimet e incidenteve të ndotjeve aksidentale, për shembull si rezultat i përmytjeve, duke përfshirë sistemet për diktimin ose dhënien e paralajmërimit për ngjarje të tilla, duke përfshirë dhe rastin e aksidenteve, të cilat në mënyrë të arsyeshme nuk mund të parashikohen, si dhe të gjitha masat e duhura për të ulur rreziqet e ekosistemeve ujore.

4. Masat “shtesë” janë ato masa të cilat janë hartuar dhe zbatohen si shtojcë e masave bazë, me qëllimin e arritjes së objektivave të përcaktuara në bazë të nenit 4. Pjesa B e Shtojcës IV përmban një listë jo ekskluzive të masave të tilla.

Shtetet Anëtare mund të miratojnë masa të tjera shtesë, në mënyrë që të sigurojnë mbrojtje më të mirë ose përmirësim të ujërave të mbuluar nga kjo direktivë, duke përfshirë zbatimin e marrëveshjeve ndërkombëtare, të cilave u referohet neni 1.

5. Kur vëzhgimi ose të dhëna të tjera dëshmojnë se objektivat e përcaktuara në nenin 4 për zonat ujore nuk ka të ngjarë që të arrihen, Shtetet Anëtare duhet të sigurohen që:

- shkaqet e dështimit të mundshëm janë hetuar,
- janë shqyrtuar dhe janë rishikuar ashtu siç duhet lejet dhe autorizimet përkatëse;
- janë rishikuar programet e vëzhgimit, të cilave u janë bërë rregullimet përkatëse dhe
- janë përcaktuar masa shtesë të nevojshme për të arritur objektivat e përcaktuara, duke përfshirë, sipas rastit, vendosjen cilësore të standardeve të rrepta për mjedisin, e duke ndjekur procedurat e përcaktuara në Shtojcën V.

Kur këto shkaqe janë rezultat i rrethanave të shkaqeve natyrore ose si rezultat i forcës madhore, raste të cilat janë përjashtimore dhe nuk mund të parashikohen, në veçanti përmytjet ekstreme ose thatësitat shumë të gjata, Shtetet Anëtare mund të përcaktojnë se masat shtesë nuk janë të praktikueshme, subjekt i nenit 4 pika (6).

6. Në zbatimin e masave sipas paragrafit 1, Shtetet Anëtare duhet të marrin të gjitha hapat e nevojshme për të mos rritur ndotjen e ujërave të marinës. Pa cenuar legjislacionin ekzistues, zbatimi i masave të marra sipas paragrafit 3, mund të mos çojë qoftë në mënyrë të drejtpërdrejtë ose në mënyrë jo të drejtpërdrejtë në një nivel më të lartë të ndotjeve të ujërave tokësore. Kjo kërkesë nuk do të aplikohet kur ajo rezulton në një rritje të ndotjes së mjedisit si i tërë.

7. Programet e masave duhet të jenë vendosur së fundmi 9 vjet pas datës së hyrjes në fuqi të kësaj direktive dhe të gjitha këto masa duhet të jenë vepruese të paktën 12 pas kësaj date.

8. Programet e masave duhet të rishikohen dhe nëse është e nevojshme, duhet të përditësohen jo më vonë se 15 vjet pas datës së hyrjes në fuqi të kësaj direktive, dhe një herë në çdo gjashtë vjet pas asaj kohe. Çdo masë e re ose e rishikuar, e përcaktuar nën një program të përditësuar, do të vihet në jetë brenda periudhës kohore prej tre vjetësh pas përcaktimit.

Neni 12

Çështje që nuk mund të trajtohen në nivelin e Shtetit Anëtar

1. Kur një Shtet Anëtar identifikon një çështje që ka ndikim mbi menaxhimin e ujit të tij, por që nuk mund të zgjidhet nga Shteti Anëtar, ai mund t'ia raportojë çështjen Komisionit European dhe çdo Shtet tjetër Anëtar, dhe mund të bëjë këshillime për zgjidhjen e çështjes.

2. Komisioni European duhet t'i përgjigjet çdo raporti ose këshillimi të bërë nga Shtetet Anëtare brenda një periudhe kohore gjashtë mujore.

Neni 13

Planet e menaxhimit të baseneve lumore

1. Shtetet Anëtare duhet të sigurohen se plani i menaxhimit të basenit lumor bëhet për çdo rreth të basenit lumor që shtrihet tërësisht në territorin e tyre përkatës.

2. Në rastin e rretheve të baseneve ndërkombëtare të lumenjve, të cilat janë plotësisht pjesë e Komunitetit, Shtetet Anëtare duhet të sigurojnë koordinimin me qëllimin e nxjerrjes/përgatitjes së një plani menaxhimi për basenin lumor. Në rastet kur një plan i tillë për menaxhimin e basenit të lumit ndërkombëtar nuk realizohet, Shtetet Anëtare duhet të prodhojnë plane menaxhimi për basenet lumore, duke mbuluar taksën për ato pjesë të rrjetit të basenit të lumit ndërkombëtar që shtrihen në territoret e tyre, për të arritur objektivat e kësaj direktive.

3. Në rastin e një rrethi të basenit ndërkombëtar të një lumi që shtrihet përtej kufijve të Komunitetit, Shtetet Anëtare duhet të përpiqen që të përgatisin një plan të vetëm menaxhimi për basenin ndërkombëtar të lumit dhe në rastet kur një gjë e tillë nuk është e mundur, plani të paktën duhet të mbulojë pjesën e rrethit të basenit ndërkombëtar të lumit që shtrihet në territorin e Shtetit Anëtar të përfshirë.

4. Planin e menaxhimit të basenit lumor duhet të përfshijë informacionin e dhënë në mënyrë të detajuar në Shtojcën VII.

5. Planet e menaxhimit të basenit lumor mund të plotësohen me programe më të detajuara dhe plane menaxhimi për nënbasenin, sektorin, çështjen ose llojin e ujit, për të trajtuar aspekte të veçanta të menaxhimit të ujit. Zbatimi i këtyre masave nuk do t'i përjashtojë Shtetet Anëtare nga asnjë detyrim i tyre i parashikuar nga pjesa tjetër e kësaj direktive.

6. Planet e menaxhimit të baseneve lumore duhet të botohen jo më vonë se nëntë vjet nga data e hyrjes në fuqi të kësaj direktive.

7. Planet e menaxhimit të baseneve lumore do të rishikohen dhe të përditësohen jo më vonë se 15 vjet pas datës së hyrjes në fuqi të kësaj direktive dhe një herë në gjashtë vjet, pas asaj kohe.

Neni 14

Informimi i publikut dhe këshillimi

1. Shtetet Anëtare do të përkrahin përfshirjen aktive të gjitha palëve të interesuara në zbatimin e kësaj direktive, veçanërisht në prodhimin, rishikimin dhe përditësimin e planeve të menaxhimit të baseneve lumore. Shtetet Anëtare duhet të sigurohen se për secilin rreth të basenit lumor ata nxjerrin botime dhe i ofrojnë publikut dhe përdoruesve materialet e mëposhtme:

- (a) një grafik dhe një program pune për nxjerrjen e planit, duke përfshirë një deklaratë për masat që do të merren për konsultim, të paktën tre vite përpara fillimit të periudhës së cilës i referohet

- plani;
- (b) një vështrim të plotë të brendshëm të çështjeve domethënëse të menaxhimit të ujit të identifikuar në basenin e lumit, të paktën dy vjet përpara fillimit të periudhës që i referohet plani.
  - (c) kopje të projektit të planit të menaxhimit të basenit të lumit, të paktën një vit përpara fillimit të periudhës të cilës i referohet plani.

Nëse kërkohet, do të jepet e drejta për t'u njohur me dokumentet bazë dhe informacionin e përdorur për zhvillimin e projektit të planit të menaxhimit të basenit lumor.

2. Shtetet Anëtare duhet të lejojnë të paktën gjashtë muaj për të komentuar këto dokumente me shkrim, në mënyrë që të lejohet një pjesëmarrje dhe proces konsultimi aktiv.
3. Paragrafi 1 dhe 2 do të zbatohet në mënyrë të barabartë mbi planet e menaxhimit të basenit lumor.

Neni 15

Raportimi

1. Shtetet Anëtare duhet t'i dërgojnë Komisionit Europian kopje të planeve të menaxhimit të basenit lumor, si dhe kopje pasardhëse të përditësuara dhe çdo Shteti tjetër Anëtar të interesuar, brenda një periudhë tremujore nga botimi i tyre;
  - (a) për rrethet e baseneve lumore, që janë plotësisht pjesë e territorit të vendeve anëtare, të gjitha planet e menaxhimit të lumenjve që mbulojnë atë territor dhe të botuara sipas nenit 13;
  - (b) për rrethet e baseneve ndërkombëtare të lumenjve, të paktën pjesën e planeve të menaxhimit të basenit lumor që mbulon territorin e Shtetit Anëtar.
2. Shtetet Anëtare duhet të paraqesin raportet përmbledhëse të:
  - analizës që kërkohet sipas nenit 5 dhe
  - programet e vëzhgimit të përcaktuara në nenin 8 të ndërmarra për qëllimet e planit të parë të basenit të lumit, brenda tre muajsh nga përfundimi i tyre.
3. Shtetet Anëtare, brenda tre vjetësh nga botimi i secilit plan të menaxhimit të basenit lumor ose përditësimit të parashikuar në nenin 13, duhet të paraqesin një raport të brendshëm që përshkruan arritjet në zbatimin e programit të planifikuar të masave.

Neni 16

Strategjitë kundër ndotjes së ujit

1. Parlamenti Europian dhe Këshilli do të miratojnë masa specifike kundër ndotjes të ujit nga ndotës individualë ose grup ndotësish, që përfaqësojnë një rrezik domethënës në ose nëpërmjet mjedisit ujor, duke përfshirë rreziqe të tilla për ujërat e përdorura për nxjerrjen e ujit të pijshëm. Për këta ndotës masat do të synohet që të ulin në mënyrë të vazhdueshme substancat parësore të rrezikshme, ashtu siç përcaktohet në nenin 2 pika (30) në nxjerrjen e ngarkesave ose humbjet. Masa të tilla do të hartohen në bazë të propozimeve që paraqiten nga Komisioni Europian në përputhje me procedurat e parashikuara nga Traktati.
2. Komisioni Europian do të paraqesë një propozim duke përcaktuar një listë të substancave parësore të zgjedhura ndërmjet atyre substancave, që paraqesin një rrezik domethënës mbi mjedisin ujor ose nëpërmjet mjedisit ujor. Veprimi i substancave do të përcaktohet në bazë të rrezikut mbi mjedisin ujor ose nëpërmjet mjedisit ujor, të identifikuar nga:

- (a) vlerësimi i rrezikut i përfshirë në Rregulloren e Këshillit Europian (KEE) nr. 793/93²², Direktiva e Këshillit Europian nr. 91/414/KEE²³, dhe Direktiva nr. 98/8/KE e Parlamentit Europian dhe e Këshillit Europian²⁴, ose
- (b) vlerësimi i bazuar në rreziqe (sipas metodologjisë së Rregullores (KEE) nr. 793/93) duke u përqendruar vetëm në ekotoksicitetin e ujit dhe në toksicitetin njerëzor nëpërmjet mjedisit ujor.

Aty ku është e nevojshme, në mënyrë që të arrihet programi i përcaktuar në paragrafin 4, substancat duhet të përcaktohen sipas përparësisë për veprim, në bazë të rrezikut mbi mjedisin ujor ose nëpërmjet tij, të identifikuar nga një procedurë e thjeshtë vlerësimi të bazuar në rreziqet, duke marrë veçanërisht në konsideratë:

- të dhënat në lidhje me rrezikun natyror të substancës në fjalë dhe veçanërisht ekotoksicitetin e saj ujor nëpërmjet rrugëve të ekspozimit ujor, dhe
- të dhëna nga vëzhgimi i ndotjes mjedisore të përhapur, dhe
- faktorë të tjerë të provuar të cilët mund të dëshmojnë mundësinë e ndotjes mjedisore të përhapur, të tilla si, volumi i prodhimit ose përdorimit të substancave në fjalë dhe mënyrat e përdorimit.

3. Propozimi i Komisionit Europian duhet të identifikojë gjithashtu dhe substancat me rrezikshmëri më të lartë. Gjatë këtij procesi Komisioni Europian duhet të marrë parasysh zgjedhjen e substancave që paraqesin shqetësim, të trajtuara nga legjislacioni i Komunitetit përkatës, përsa u përket substancave të rrezikshme ose marrëveshjeve përkatëse ndërkombëtare.

4. Komisioni Europian duhet të rishikojë listën e miratuar të substancave parësore jo më vonë se katër vjet nga data e hyrjes në fuqi të kësaj direktive dhe të paktën një herë në katër vjet pas asaj kohe, duhet të paraqesë propozime.

5. Gjatë përgatitjes së propozimit të tij, Komisioni Europian duhet të marrë parasysh këshillimet nga Komiteti Shkencor mbi Toksitetin, Ekotoksicitetin dhe Mjedisin, Shtetet Anëtare, Parlamentin Europian, Agjencinë Europiane të Mjedisit, programet e kërkimit të Komunitetit, organizatat ndërkombëtare në të cilat Komuniteti është palë, organizatat europiane të biznesit, duke përfshirë ato organizata që përfaqësojnë ndërmarrjet e vogla dhe të mesme, organizatat europiane të mjedisit dhe informacione të tjera që janë në vëmendjen e tyre.

6. Për substancat parësore, Komisioni Europian duhet të paraqesë propozime për kontrolle për:
- uljen e vazhdueshme të hedhjeve, nxjerrjeve ose humbjeve të substancave në fjalë, dhe në veçanti
  - përfundimin ose çfazimin e hedhjeve, nxjerrjeve dhe humbjeve të substancave të identifikuara në përputhje me paragrafin 3, duke përfshirë një afat kohor të përshtatshëm për ta bërë këtë. Afati kohor nuk duhet të jetë më i gjatë se 20 vjet pas miratimit të këtyre propozimeve nga Parlamenti Europian dhe Këshilli, në përputhje me parashikimet e këtij neni.

Gjatë këtij procesi Komisioni Europian duhet të identifikojë nivelin e duhur efektiv të kostos, kombinimin e kontrolleve të produktit dhe të procesit për burimet e përqendruara dhe të shpërqendruara, dhe duhet të marrë parasysh vlerat limite të nxjerrjeve uniforme në mbarë Komunitetin për kontrollet e procesit. Aty ku shihet si e nevojshme, mund të ndërmerren veprime në nivelin e Komunitetit për kontrolle procesi në bazë sektoriale. Kur

²² GZ L 84, 5.04.1993, fq. 1

²³ GZ L 230, 19.08.1991, fq. 1

²⁴ GZ L 123, 24.04.1998, fq. 1

kontrollet e produktit përfshijnë një rishikim të autorizimeve përkatëse të nxjerra në Direktivën 91/414/KEE dhe Direktivën 98/8/KE, rishikime të tilla do të realizohen në përputhje me parashikimet e këtyre direktivave. Çdo propozim për kontroll duhet të specifikojë rregullimet për rishikimin e tyre, përditësimin dhe vlerësimin e efektivitetit të tyre.

7. Komisioni European do të paraqesë propozime për cilësinë e standardeve të zbatueshme për përqendrimet e substancave parësore në ujërat sipërfaqësore, sedimentet ose biotat.

8. Komisioni European do të paraqesë propozime në përputhje me paragrafët 6 dhe 7, dhe të paktën për kontrollet e nxjerrjeve për burimet e përqendruara dhe standardet e cilësisë mjedisore brenda dy vjetësh nga përfshirja e substancës në listën e substancave përparësore. Për ato të përfshira në listën e parë të substancave parësore, në mungesë të një marrëveshjeje në nivelin e Komunitetit, gjashtë vjet pas hyrjes në fuqi të kësaj direktive, Shtetet Anëtare do të përcaktojnë standarde cilësie për mjedisin për ato substanca për të gjithë ujërat sipërfaqësore të prekura nga shkarkimet e këtyre substancave, dhe kontrollet në burimet parësore të shkarkimeve të tilla, bazuar *inter alia* në marrjen në konsideratë të të gjitha zgjidhjeve të uljeve teknike. Për substancat që përfshihen rrjedhimisht në listën e substancave parësore, në mungesë të marrëveshjes në nivelin e Komunitetit, Shtetet Anëtare do të ndërmarrin një hap të tillë pesë vjet pas futjes në listë.

9. Komisioni European mund të përgatisë strategji kundër ndotjes së ujit për çdo ndotës tjetër ose grup ndotësish, duke përfshirë dhe atë që ndodh si rezultat i aksidenteve.

10. Gjatë përgatitjes së propozimeve të tij, sipas paragrafëve 6 dhe 7, Komisioni European do të rishikojë gjithashtu të gjitha direktivat e dhëna në Shtojcën IX. Ai duhet të propozojë, deri në afatin kohor të parashikuar në paragrafin 8, një rishikim të kontrolleve në Shtojcën IX për të gjitha ato substanca që përfshihen në listën e atyre prioritare dhe duhet të propozojë masat e nevojshme, duke përfshirë zhvleftësimin e mundshëm të kontrolleve sipas Shtojcës IX për të gjitha substancat e tjera.

Të gjitha kontrollet në Shtojcën IX për të cilat propozohen rishikime do të anulohen në datën e hyrjes në fuqi të këtyre rishikimeve.

11. Lista e substancave përparësore të substancave të përmendura në paragrafin 2 dhe 3 të propozuar nga Komisioni European do të bëhet Shtojca X e kësaj direktive pas miratimit nga Parlamenti European dhe Këshilli. Rishikimi i saj i përmendur në paragrafin 4 do të ndjekë të njëjtën procedurë.

Neni 17

Strategjitë për të parandaluar dhe për të kontrolluar ndotjen e ujit nëntokësor

1. Parlamenti European dhe Këshilli do të hartojnë masa specifike për të shmangur dhe për të kontrolluar ndotjen e ujit nëntokësor. Masa të tilla do të synojnë të arrijnë objektivat e statusit të mirë kimik nënujor, në përputhje me nenin 4 pika (1)(b) dhe do të miratohen në bazë të propozimit të paraqitur brenda dy vjetësh pas hyrjes në fuqi të kësaj direktive nga Komisioni European, në përputhje me procedurat e parashikuara nga Traktati.

2. Gjatë propozimit të masave Komisioni European do të marrë parasysh analizat e bëra sipas nenit 5 dhe Shtojcës II. Masa të tilla do të propozohen më parë nëse ka të dhëna të disponueshme dhe do të përfshijnë:

(a) kriteret për vlerësimin e statusit të mirë kimik nënujor në përputhje me Shtojcën II.2.2 dhe Shtojcën V 2.3.3 dhe 2.4.5;

(b) kriteret për identifikimin e përparësive domethënëse dhe të qëndrueshme me tendencë në rritje dhe për

përcaktimin e pikave të nisjes për tendencat e kundërta që do të përdoren në përputhje me Shtojcën V 2.4.4.

3. Masat që vijnë si rezultat i zbatimit të paragrafit 1 do të përfshihen në programet e masave që kërkohen sipas nenit 11.

4. Në mungesë të kriterëve të miratuara sipas paragrafit 2 në nivelin e Komunitetit, Shtetet Anëtare duhet të vendosin kriteret e duhura jo më vonë se pesë vjet nga data e hyrjes së kësaj direktive në fuqi.

5. Në mungesë të kriterëve të miratuara sipas paragrafit 4 në nivelin kombëtar, kthimi i tendencës duhet të konsiderojë si pikë nisjeje 75% e nivelit të standardeve të cilësisë të përcaktuar në legjislacionin ekzistues të Komunitetit, që është i zbatueshëm për ujërat nëntokësore.

Neni 18

Raporti i Komisionit Europian

1. Komisioni Europian do të botojë një raport për zbatimin e kësaj direktive jo më vonë se 12 vjet pas hyrjes në fuqi të direktivës dhe një herë në 6 vjet pas kësaj kohe, duhet t'ia paraqesë këtë raport Parlamentit Europian dhe Këshillit Europian.

2. Raporti duhet të përfshijë elementet e mëposhtme:

(a) një rishikim të statusit të ujit sipërfaqësor dhe nëntokësor në Komunitet, të përgatitur në bashkëpunim me Agjencinë Europiane të Mjedisit;

(b) një hetim për planet e menaxhimit të basenit lumor të paraqitur në përputhje me nenin 15, duke përfshirë sugjerime për përmirësime të planeve në të ardhmen;

(c) një sondazh të planeve të menaxhimit të basenit lumor, të paraqitur në përputhje me nenin 15, duke përfshirë dhe sugjerime për përmirësimin e planeve për të ardhmen;

(d) një përmbledhje të përgjigjeve të secilit prej raporteve ose këshillimeve për Komisionin Europian, të bëra nga Shtetet Anëtare sipas nenit 12;

(e) një përmbledhje të propozimeve, masave të kontrollit dhe strategjive të zhvilluara sipas nenit 16;

(f) një përmbledhje të përgjigjeve ndaj komenteve të bëra nga Parlamenti Europian dhe Këshilli mbi raportet e mëparshme të zbatimit.

3. Komisioni Europian do të botojë gjithashtu, dhe një raport progresi për zbatimin e bazuar në raportet përmbledhëse që paraqesin Shtetet Anëtare sipas nenit 15 pika (2), dhe do t'ia paraqesin atë Parlamentit Europian dhe Shteteve Anëtare jo më vonë se dy vjet pas datës që i referohet neni 5 dhe neni 8.

4. Brenda tre vjetësh nga botimi i secilit raport të përmendur në paragrafin 1, Komisioni Europian do të botojë një raport të brendshëm për të përshkruar arritjet në zbatimin e bazës së raporteve të brendshme të Shteteve Anëtare, ashtu siç përmendet në nenin 15 pika (3). Kjo duhet t'i dërgohet Parlamentit dhe Këshillit Europian.

5. Komisioni Europian, në përputhje me ciklin e raportimit, atëherë kur nevojitet, do të mbledhë një konferencë për politikën e Komunitetit për ujin ku do të marrin pjesë palët e interesuara nga secili Shtet Anëtar për të komentuar raportet e zbatimit të Komisionit Europian dhe për të ndarë përvoja.

Lista e pjesëmarrësve do të përfshijë gjithashtu dhe përfaqësues nga autoritetet kompetente, Parlamenti Europian, OJF-të, partnerët socialë dhe ekonomikë, strukturat e konsumatorëve, akademikë dhe ekspertë të tjerë.

Neni 19

Planet për masat e Komunitetit në të ardhmen

1. Një herë në vit, për qëllime informimi Komisioni Europian do t'i paraqesë Komitetit referuar në nenin 21, një plan tregues masash që kanë ndikim në legjislacionin e ujit, i cili ka si synim që t'i propozojë në një të ardhme të afërt, duke përfshirë propozimet, masat e kontrollit dhe strategjitë e zhvilluara sipas nenit 16. Komisioni Europian do të bëjë prezantimin e parë jo më vonë se 2 vjet pas datës së hyrjes në fuqi të kësaj direktive.
2. Komisioni Europian do të rishikojë direktivën jo më vonë se 19 vjet pas datës së hyrjes së saj në fuqi dhe do të propozojë ndryshime, nëse është e nevojshme.

Neni 20

Përshtatjet teknike të direktivës

1. Shtojcat I, III dhe seksioni 1.3.6 i Shtojcës V mund të miratohen si progres shkencor dhe teknik në përputhje me procedurat e përcaktuara në nenin 21, duke marrë parasysh periudhat për rishikimin dhe përditësimin e planeve të menaxhimit të basenit lumor që i referohet neni 13. Aty ku është e nevojshme, Komisioni Europian mund të hartojë udhëzime për zbatimin e Shtojcës II dhe V në përputhje me procedurat e parashtruara në nenin 21.
2. Për qëllimin e transmetimit dhe përpunimit të dhënave, duke përfshirë të dhëna statistikore dhe hartografike, formatet teknike për qëllim të paragrafit 1 mund të miratohen në përputhje me procedurat e parashtruara në nenin 21.

Neni 21

Komiteti Rregullator

1. Komisioni Europian do të ndihmohet nga Komiteti (këtej e tutje referuar si "Komiteti").
2. Në lidhje me këtë nen, do të zbatohen nenet 5 dhe 7 të Vendimit 1999/468/KE, duke pasur parasysh dispozitat e nenit 8 të tij. Periudha e përcaktuar në nenin 5 pika (6) e Vendimit 1999/468/KE do të kufizohet në tre muaj.
3. Komiteti duhet të hartojë rregulloren e tij.

Neni 22

Shfuqizime dhe Dispozita kalimtare

1. Dokumentet e mëposhtme do të shfuqizohen pas shtatë vitesh nga data e hyrjes në fuqi të kësaj direktive:

- Direktiva 75/440/KEE e 16 qershorit të vitit 1975, që lidhet me cilësinë e kërkuar për ujin sipërfaqësor

të synuar për t'u përdorur për nxjerrjen e ujit të pijshëm nga Shtetet Anëtare²⁵;

- Vendimi i Këshillit Europian nr. 77/440/KEE, i 12 dhjetorit 1997, që përcakton një procedurë të përbashkët për shkëmbimin e informacionit për cilësinë e ujit të freskët sipërfaqësor në Komunitet²⁶;

- Direktiva e Këshillit Europian nr. 79/869/KEE e 9 tetorit të vitit 1979, që lidhet me metodat e matjes së frekuencave të kampionëve dhe të analizave të ujit sipërfaqësor, të synuar për t'i përdorur për nxjerrjen e ujit të pijshëm nga Shtetet Anëtare²⁷;

2. Dokumentet e mëposhtme do të shfuqizohen pas 13 vjetësh nga data e hyrjes në fuqi të kësaj direktive:

- Direktiva e Këshillit Europian nr. 78/659/KEE e 17 korrikut të vitit 1978, për cilësinë e ujërave të brendshme që kanë nevojë për mbrojtje ose përmirësim, në mënyrë që të mbështetet jeta e peshqve²⁸;

- Direktiva e Këshillit Europian nr. 79/923/KEE e 30 tetorit të vitit 1979, për cilësinë e kërkuar për ujërat e molusqeve²⁹;

- Direktivë e Këshillit Europian nr. 80/68/KEE e 17 dhjetorit 1979, për mbrojtjen e ujit nëntokësor kundër ndotjes së shkaktuar nga substanca të caktuara të rrezikshme;

- Direktiva 76/464/KEE me përjashtim të nenit 6, i cili do të shfuqizohet pas hyrjes së kësaj direktive në fuqi.

3. Dispozitat e mëposhtme kalimtare do të zbatohen për Direktivën 76/464/KEE:

(a) lista e substancave parësore e miratuar sipas nenit 16 të kësaj direktive do të zëvendësojë listën e substancave të nxjerra si parësore nga Komisioni Europian në komunikatën e tij dhënë para Këshillit Europian më 22 qershor të vitit 1982;

(b) për qëllimet e nenit 7 të Direktivës 76/464/KEE, Shtetet Anëtare mund të zbatojnë parimet për identifikimin e problemeve të ndotjes dhe substancave që i shkaktojnë ato, përcaktimin e standardeve të cilësisë dhe miratimin e masave të përcaktuara në këtë direktivë.

4. Objektivat mjedisore në nenin 4 dhe standardet e cilësisë së mjedisit të dhëna në Shtojcën IX dhe në përputhje me nenin 16 pika (7) dhe nga Shtetet Anëtare sipas Shtojcës V për substancat, nuk janë në listën e substancave përparësore dhe sipas nenit 16 pika (8) për sa u përket standardeve përparësore, për të cilat nuk janë përcaktuar standardet Komunitare, do të konsiderohen si standarde të cilësisë së mjedisit për qëllimet e pikës 7 të nenit 2 dhe të nenit 10 të Direktivës 96/61/KE.

5. Kur një substancë në listën e substancave prioritare të miratuara sipas nenit 16 nuk është përfshirë në Shtojcën VIII të kësaj direktive ose në Shtojcën III të Direktivës 96/61/KE, ajo duhet të shtohet menjëherë.

6. Për zonat e ujërave sipërfaqësore, objektivat mjedisore të përcaktuara në planin e parë të menaxhimit të basenit lumor të kërkuar nga kjo direktivë, si minimum, duhet të bëjnë të zbatueshme standardet e cilësisë të paktën në mënyrë aq të rreptë, sa ato standarde që kërkohen të zbatohen sipas Direktivës 76/464/KEE.

Neni 23

²⁵ GZ L 194, 25.07.1975, fq. 26, Direktiva e ndryshuar nga Direktiva 91/692/KEE

²⁶ GZ L 334, 24.12.1977; Vendim i ndryshuar së fundmi nga Akti i Pranimi i 1994-ës

²⁷ GZ L 271, 29.10.1979, fq. 44; Direktivë e ndryshuar së fundmi nga Akti i Pranimi i 1994-ës

²⁸ GZ L 222, 14.08.1978, fq 1; Direktivë e ndryshuar së fundmi nga Akti i Pranimi i 1994-ës

²⁹ GZ L 281, 10.11.1979, fq. 47; Direktivë e ndryshuar së fundmi nga Akti i Pranimi i 1994-ës

Sanksione

Shtetet Anëtare duhet të përcaktojnë sanksione për rastet e shkeljeve të dispozitave kombëtare të miratuara në përputhje me direktivën. Në këtë mënyrë sanksionet do të jenë efektive, përpjestuese dhe shtrënguese .

Neni 24

Zbatimi

1. Shtetet Anëtare duhet të sjellin në fuqi ligje, rregullore dhe dispozita administrative të nevojshme për t'u përshtatur me këtë direktivë jo më vonë se 22 dhjetor 2003. Pas këtij veprimi, ata duhet të njoftojnë Komisionin Europian.

Pasi Shtetet Anëtare të kenë miratuar këto masa, ato duhet të përfshijnë një referencë ndaj direktivës, ose duhet të shoqërohen nga një referencë e tillë kur të botohen zyrtarisht. Metodatat e bërjes së referencave të tilla do të përcaktohen nga Shtetet Anëtare.

2. Shtetet Anëtare do t'i komunikojnë Komisionit Europian tekstet e dispozitave kryesore të ligjeve kombëtare, të cilat ata miratojnë në fushën e qeverisur nga direktiva. Më pas Komisioni Europian duhet të informojë Shtetet e tjera Anëtare.

Neni 25

Hyrja në fuqi

Kjo direktivë do të hyjë në fuqi ditën e botimit të saj në Gazetën Zyrtare të Komuniteteve Europiane.

Neni 26

Të adresuarit

Direktiva u adresohet Shteteve Anëtare

Nënshkruar në Luksemburg, më 23 tetor 2000.

Për Parlamentin Europian

Presidenti

N. FONTAINE

Për Këshillin

Presidenti

J. GLAVANY

SHTOJCA I

Informacioni që kërkohet për listën e autoriteteve përgjegjëse

Ashtu siç kërkohet nga neni 3 pika (8), Shtetet Anëtare do t'u ofrojnë informacionin e mëposhtëm të gjitha autoriteteve përgjegjëse brenda secilit rreth të basenit lumor si dhe përqindjen e çdo rrethi të basenit ndërkombëtar lumor, që shtrihet brenda territorit të tyre.

- (i) emrin dhe adresën e autoritetit përgjegjës - emrin zyrtar dhe adresën e autoriteteve të identifikuar sipas neni 3 pika (2);
- (ii) Shtrirjen gjeografike të rrethit të basenit ujor - emrin e lumenjve kryesorë brenda rrethit të basenit, së bashku me një përshkrim të saktë të kufijve të rrethit të basenit ujor. Informacioni duhet sa më shumë të jetë e mundur i disponueshëm për të bërë hyrjen në një sistem formacioni gjeografik, dhe/ose sistemin e informacionit gjeografik të Komisionit Europian (GISCO);
- (iii) Statusin ligjor të autoritetit përgjegjës - një përshkrim të statusit ligjor të autoritetit përgjegjës dhe aty ku duhet, një përmbledhje të kopjes së statusit të saj, marrëveshjen e themelimit ose dokumente të tjera përkatëse.
- (iv) Përgjegjësitë - një përshkrim të përgjegjësiave ligjore dhe administrative për çdo autoritet përgjegjës dhe një përshkrim të rolit të tij në çdo rreth të basenit lumor;
- (v) Anëtarësia - kur autoriteti përgjegjës luan rolin e një organi koordinues për autoritetet e tjera përgjegjëse, kërkohet një listë e këtyre organeve së bashku me një përmbledhje të marrëdhënieve institucionale, të vendosura në mënyrë që të realizohet koordinimi;
- (vi) Marrëdhëniet ndërkombëtare - kur një basen lumor mbulon territorin e më shumë se një Shteti Anëtar ose përfshin territorin e një Shteti jo Anëtar, kërkohet një përmbledhje e marrëdhënieve institucionale të vendosura, në mënyrë që të sigurohet koordinimi.

SHTOJCA II

1. UJËRAT SIPËRFAQËSORE

1.1 Karakteristikat e llojeve të ujërave sipërfaqësore

Shtetet Anëtare duhet të identifikojnë vendndodhjen dhe kufijtë e kategorive të ujërave sipërfaqësore dhe duhet të qartësojnë karakteristikat më cilësore të të gjitha zonave në përputhje me metodologjinë e mëposhtme. Shtetet Anëtare mund të grupojnë kategoritë në fjalë së bashku, për qëllimet e këtyre karakteristikave fillestare.

- (i) Ujërat sipërfaqësore brenda basenit lumor do të identifikohen si një prej kategorive të mëposhtme të ujërave sipërfaqësore - lumenj, liqene, ujëra transite ose ujëra bregdetare – apo ujëra

sipërfaqësore artificiale, ose si ujëra sipërfaqësore që janë tepër të modifikuar.

(ii) Për secilën kategori të ujit sipërfaqësor, zonat përkatëse të ujit sipërfaqësor do të dallohen sipas llojeve/tipave. Këto tipa janë ato që përcaktohen duke përdorur: “sistemin A”ose “sistemin B” të identifikuar në seksionin 1.2.

(iii) Nëse përdoret sistemi A, kategoritë e ujit sipërfaqësor brenda basenit ujor do të kategorizohen së pari nga ekorajonet përkatëse në përputhje me zonat gjeografike të identifikuara në seksionin 1.2 dhe të treguara në hartën përkatëse të Shtojcës XI. Zonat ujore brenda çdo ekorajoni do të dallohen më pas sipas tipave në bazë të përshkrimit të përcaktuar në tabelat e sistemit A.

(iv) Nëse përdoret sistemi B, Shtetet Anëtare duhet të arrijnë të paktën të njëjtën shkallë ndryshimi që do të arrihet, duke përdorur sistemin A. Si rezultat, kategoritë e ujit sipërfaqësor brenda basenit ujëmbledhës lumor do të kategorizohen sipas tipave, duke përdorur vlerat për përshkruesit detyrues dhe për përshkrues të tillë jo të detyrueshëm, ashtu siç kërkohet, për të siguruar se kushtet e referencës specifike biologjike mund të jenë të përfutuara.

(v) Për kategoritë ujore sipërfaqësore artificiale ose tepër të modifikuara, ndryshimi do të ndërmerret në përputhje me përshkruesit për cilindro prej kategorisë së sipërfaqeve ujore që ka ngjashmëri më shumë me zonën ujore të modifikuar shumë ose artificial në fjalë.

(vi) Shtetet Anëtare do t’i paraqesin Komisionit European një hartë ose disa harta (në format GIS) të vendndodhjes gjeografike të llojeve, në përputhje me shkallën e ndryshimit që kërkohet sipas sistemit A.

1.2. Ekorajonet dhe llojet e ujërave sipërfaqësore

1.2.1. Lumenjtë

Sistemi A

Tipologjia fikse	Përshkruesit
Ekorajonet	Ekorajonet e treguara në hartën A në Shtojcën XI
Lloji	<p>Tipologjia e lartësisë I/e lartë: më e lartë se 800 metra Lartësia mesatare: 200 deri në 800 metra Fushë: më e vogël se 200 metra</p> <p>Tipologjia e masës, bazuar në shtrirjen e zonës E vogël: 10 deri në 100 km² E mesme: më e madhe se 100 deri në 1000 km² E madhe: më e madhe se 1 000 deri në 10 000 km² Shumë e madhe: më e madhe se 10 000 km²</p> <p>Gjeologjia Gëlqerore Silicore Organike</p>

Sistemi B

Karakterizimi alternativ	Faktorët fizikë dhe kimikë që përcaktojnë karakteristikat e lumit ose të një pjese të lumit, për rrjedhojë dhe strukturën biologjike të popullsisë dhe përbërjen e saj
Faktorët detyrues (përcaktues)	Lartësia Pozicionimi Prerja tërthore (gjerësia) Gjeologjia Masa
Faktorët opsionalë	Distanca nga burimi i lumit Energjia e rrjedhjes (funksion i rrjedhjes dhe i pjerrësisë) Mesatarja e gjerësisë së ujit Mesatarja e thellësisë së ujit Mesatarja e pjerrësisë së ujit Forma e shtratit (më kryesor) të lumit Kategoria e shkarkimit/rrjedhjes së ujit Forma e luginës Transportimi i mbetjeve të ngurta Kapaciteti i neutralizimit acid Mesatarja e përbërjes së nënshtresës (tabanit) Klorinimi Luhatjet e temperaturës së ajrit Mesatarja e temperaturave të ajrit Precipitimi

1.2.2. Liqenet

Sistemi A

Tipologjia fikse	Përshkruesit
Ekorajonet	Ekorajonet e treguara në hartën A në Shtojcën XI
Lloji	<p>Tipologjia e lartësisë I/e lartë: më e lartë se 800 metra Lartësia mesatare: 200 deri në 800 m Fushë: më e vogël se 200 m</p> <p>Tipologjia e thellësisë e bazuar në mesataren e thellësisë më e madhe se 3 m 3-15 m Më e madhe se 15 m</p> <p>Gjeologjia Gëlqeror Silicor Organike</p>

Sistemi B

Karakterizimi alternativ	Faktorët fizikë dhe kimikë që përcaktojnë karakteristikat e lumit ose të një pjese të lumit, si rezultat dhe strukturën biologjike të popullsisë dhe përbërjen e saj
Faktorët detyrues (përcaktues)	Lartësia Pozicionimi Prerja tërthore (gjerësia) Thellësia Gjeologjia Masa
Faktorët me përzgjedhje	Mesatarja e thellësisë së ujit Forma e liqenit Koha e qëndresës Mesatarja e temperaturave të ajrit Luhatjet e temperaturës së ajrit Karakteristikat e përziera (p.sh. monomiktike, dimiktike, polimiktike) Kapaciteti i neutralizimit acid Statusi bazë ushqyes Mesatarja e përbërjes së nënshtresës (tabanit) Ndryshimi i nivelit të ujit

1.2.3 Ujërat tranzicionale

Sistemi A

Tipologjia fikse	Përshkruesit
Ekorajonet	Ekorajonet e identifikuara në hartën B në Shtojcën XI Deti Baltik Deti Barents Deti i Norvegjisë Deti i Veriut Oqeani i Atlantikut Verior Deti Mesdhe
Lloji	Bazuar në mesataren e kripshmërisë vjetore Më e vogël se 0,5%: ujë i freskët/pa kripë 0.5 deri në 5% : pak i kripur 5 deri në 18%: mesatarisht i kripur 18 deri në 30% shumë i kripur 30 deri në 40% shumë shumë i kripur Bazuar në mesataren e nivelit të pastërtisë Më i madh se 2 m: mikrotidal 2 deri në 4 m: mesotidal më e madhe se 4 m: makrotidal

Sistemi B

Karakterizimi alternativ	Faktorët fizikë dhe kimikë që përcaktojnë karakteristikat e lumit ose të një pjese të lumit dhe si rezultat dhe strukturën biologjike të popullsisë dhe përbërjen e saj
Faktorët detyrues (përcaktues)	Pozicionimi Prerja tërthore (gjerësia) Niveli i pastërtisë Kripshmëria
Faktorët me përzgjedhje (opsionale)	Thellësia Shpejtësia e momentit Ekspozimi i valës Koha e qëndrimit Mesatarja e temperaturave të ujit Karakteristikat e përzierjes Turbulenca Mesatarja e përbërjeve të nënshtresës Forma Ecuria e temperaturave të ujit

1.2.4. Ujërat Bregdetare

Sistemi A

Tipologjia fikse	Përshkruesit
Ekorajonet	Ekorajonet e identifikuara në hartën B në Shtojcën XI Deti Baltik Deti Barents Deti i Norvegjisë Deti i Vermut Oqeani i Atlantikut Verior Deti Mesdhe
Lloji	Bazuar në mesataren e kripshmërisë vjetore Më e vogël se 0,5%: ujë i freskët/pa kripë 0.5 deri në 5% : oligohaline 5 deri në 18%: mesohaline 18 deri në 30% palihaline 30 deri në 40% euhaline Bazuar në mesataren e thellësisë Ujëra të cekëta: deri në 30 m Të mesme: 30 deri në 200 m Të thella: më shumë se 200 m

Sistemi B

Karakterizimi Alternativ	Faktorët fizikë dhe kimikë që përcaktojnë karakteristikat e lumit ose të një pjese të lumit, si rezultat dhe strukturën biologjike të popullsisë dhe përbërjen e saj
Faktorët detyrues (përcaktues)	Pozicionimi Prerja tërthore Prurjet Kripshmëria
Faktorët me përzgjedhje (opsionalë)	Shpejtësia e çastit Ekspozimi i valëve Mesatarja e temperaturave të ujit Karakteristikat e përzierjes Turbulenca Koha e qëndrimit (të gjireve detarë të mbyllur) Mesatarja e përbërjes së nënshtresave (tabani) Ecuria e temperaturave të ujit

1.3. Vendosja e kushteve të referencës për llojet e veçanta për tipat e kategorive të ujërave sipërfaqësore

(i) Për secilin tip të kategorive të ujit sipërfaqësor të karakterizuar sipas seksionit 1.1, kushte specifike hidromorfologjike dhe fiziko-kimike, duhet të vendosen me qëllim që të paraqesin vlerat e elementeve cilësore hidromorfologjike dhe fiziko-kimike të specifikuar në pikën 1.1 në Shtojcën V, për atë kategori të ujit sipërfaqësor në status të lartë ekologjik, të përcaktuar në tabelën përkatëse në pikën 1.2. të Shtojcës V. Kushtet e referencës biologjike tipiko-specifike do të përcaktohen gjithashtu, duke shprehur vlerat e elementeve të cilësisë biologjike të dhënë, të specifikuar në pikën 1.1 të Shtojcës V për atë lloj kategorie të sipërfaqes ujore në një status të lartë ekologjik, të përcaktuar në tabelën përkatëse në seksionin 1.2 në Shtojcën V.

(ii) Gjatë zbatimit të procedurave të përcaktuara në këtë seksion për kategoritë ujore tepër të modifikuara ose artificiale, referencat për një status të lartë ekologjik duhet të ndërtohen si referenca deri në potencialin maksimal ekologjik të përcaktuar në tabelën 1.2.5 të Shtojcës V. Vlerat për potencialin maksimal ekologjik për një kategori do të rishikohen një herë në gjashtë vjet.

(iii) Kushtet tipiko-specifike për qëllimet e pikave (i) dhe (ii) dhe kushtet e referencës biologjike të llojeve të veçanta, mund të bazohen në hapësirë ose në modelim, apo mund të vijnë si rezultat i kombinimit të këtyre dy metodave. Aty ku nuk është e mundur që të përdoren këto metoda, Shtetet Anëtare mund të marrin mendimin e ekspertëve për të përcaktuar kushte të tilla. Në përcaktimin e një statusi të lartë ekologjik, për sa i përket përqendrimit të ndotësve specifikë sintetikë, kufijtë e diktimit janë ato që mund të arrihen në përputhje me teknikat e disponueshme në një kohë kur kushtet e lidhura, veçanërisht me llojin/tipin, duhet të përcaktohen.

(iv) Për kushtet e referencës biologjike tipiko-specifike, Shtetet Anëtare do të zhvillojnë një rrjet reference për çdo kategori të ujit sipërfaqësor. Rrjeti do të përfshijë një numër të mjaftueshëm vendesh të një statusi të lartë për të ofruar një nivel të mjaftueshëm besueshmërie rreth vlerave të kushteve të referencës, duke pasur parasysh ndryshueshmërinë në vlerat e elementëve të cilësisë që përputhen me statusin e lartë ekologjik për atë kategori të ujit sipërfaqësor dhe sipas teknikave të modelimit, që do të zbatohen sipas paragrafit (v).

(v) Kushtet e referencës biologjike tipiko-specifike, të lidhura veçanërisht me tipin të bazuar në

modelim, mund të vijjë si rezultat i përdorimit të modeleve të parashikuara, ose metodave të fshehura. Metodatat duhet të përdorin të dhëna historike, paleologjike e të dhëna të tjera të disponueshme dhe duhet të ofrojnë një nivel të mjaftueshëm besueshmërie rreth vlerave për kushtet e referencës, për të siguruar se kushtet janë të logjikshme dhe të vlefshme për çdo lloj zone të sipërfaqes ujore.

(vi) Kur nuk është e mundur që të vendosen kushte reference të besueshme që lidhen më specifiku me llojin për një element cilësor në një tip të zone të ujit sipërfaqësor, si rezultat i shkallëve të larta të ndryshueshmërisë natyrale në atë element, jo vetëm si rezultat i ndryshimeve stinore, atëherë elementi mund të përjashtohet nga vlerësimi i statusit ekologjik për atë tip të ujit sipërfaqësor. Në rrethana të tilla, Shtetet Anëtare do të deklarojnë arsyet pse ndodh ky përjashtim në planin e menaxhimit të basenit të lumit.

1.4. Identifikimi i presioneve

Shtetet Anëtare do të mbledhin dhe mirëmbajnë informacionin në lidhje me llojin dhe shkallën e presioneve antropogjene të konsiderueshëm, ndaj të cilave ka të ngjarë të ekspozohen kategoritë e ujërave sipërfaqësore në secilin basen lumor, veçanërisht informacioni do të lidhet me:

Vlerësimin dhe identifikimin e burimeve domethënëse të ndotjes, veçanërisht nga substanca të dhëna në listë në Shtojcën VIII nga aktivitete urbane, industriale, bujqësore dhe instalime të tjera, duke u bazuar *inter alia*, në informacionin e mbledhur sipas:

(i) Nenit 15 dhe 17 të Direktivës 91/271/KEE;

(ii) Nenit 9 dhe 15 të Direktivës 96/61/KE³⁰;
dhe për qëllim të planit fillestar të menaxhimit të basenit lumor:

(iii) Nenit 11 të Direktivës 76/464/KEE, dhe

(iv) Direktivave 75/440/KE, 76/160/KEE³¹, 78/659/KEE dhe 79/923/KEE³².

Vlerësimi dhe identifikimi i burimit të ndotjes së shpërndarë, në veçanti nga substancat e dhëna në listë në Shtojcën VIII nga aktivitete ose instalime urbane, industriale, bujqësore dhe të tjera, bazuar *inter alia*, në informacionin e mbledhur sipas:

(i) Nenit 3, 5 dhe 6 të Direktivës 91/676/KEE³³;

(ii) Nenit 7 dhe 17 të Direktivës 91/441/KEE;

(iii) Direktivës 98/8/KE;

dhe për qëllimet e planit të parë të menaxhimit të basenit lumor;

(iv) Direktivave 75/440/KEE, 76/160/KEE, 76/464/KEE, 78/659/KEE dhe 79/923/KEE

Vlerësimi dhe identifikimi i nxjerrjes së bollshme të ujit për përdorime urbane, industriale, bujqësore dhe përdorime të tjera, duke përfshirë dhe ndryshimet stinore dhe kërkesën totale vjetore, dhe humbjen e ujit në sistemet e shpërndarjes.

Vlerësimi dhe identifikimi i ndikimit të rregullave të rëndësishme të rrjedhjes së ujit, duke përfshirë dhe transferimin e ujit dhe ndryshimin e tij mbi karakteristikat e përgjithshme të rrjedhjes dhe mbi balancat

³⁰ GZ L 135, 30.05.1991, fq. 40. Direktivat e ndryshuara së fundmi nga Direktiva 98/15/KE (GZ L 67, 07.03.1998, fq. 29)

³¹ GZ L 31, 05.02.1976, fq. 1. Direktivë e ndryshuar së fundmi nga Akti i Pranimit i 1994-ës

³² GZ L 281, 10.11.1979, fq. 47. Direktivë e ndryshuar së fundmi nga Direktiva 91/692/KEE (GZ L 377, 31.12.1991, fq. 48)

³³ GZ L 375, 31.12.1991, fq. 1

ujore.

Vlerësimi dhe identifikimi i ndikimeve të tjera domethënëse antropogjenike në statusin e ujërave sipërfaqësore.

Vlerësimin e llojeve të përdorimit të ujit, duke përfshirë identifikimin e zonave kryesore urbane, industriale, dhe bujqësore, i faktorëve të tillë si peshqit dhe pyjet ku është e nevojshme.

1.5. Vlerësimi i ndikimit

Shtetet Anëtare duhet të bëjnë një vlerësim për ndjeshmërinë e statusit të kategorive të ujërave sipërfaqësore nga presionet e identifikuar më lart.

Shtetet Anëtare duhet të përdorin informacionin e mbledhur më parë, dhe çdo informacion tjetër, duke përfshirë të dhëna ekzistuese për vëzhgimin e mjedisit, duhet të bëjnë një vlerësim mbi gjasat që kategoritë e ujërave sipërfaqësore brenda basenit ujqor kanë për mosplotësim të objektivave të cilësisë së mjedisit të përcaktuar për kategoritë në nenin 4. Shtetet Anëtare mund të përdorin teknikat e modelimit për të ndihmuar në një vlerësim të tillë.

Për ato kategori të identifikuar si në rrezik për të plotësuar objektivat e cilësisë së mjedisit, duhet të përcaktohen karakteristika të tjera, aty ku shihet e nevojshme, për të zhvilluar më tej hartimin e programeve të vëzhgimit të kërkuara sipas nenit 8 dhe programit të masave të kërkuara sipas nenit 11.

2. UJËRAT NËNTOKËSORE

2.1. Karakterizimi fillestar

Shtetet Anëtare duhet të nxjerrin karakteristikat fillestare të të gjitha kategorive të ujërave nëntokësore, për të vlerësuar përdorimin e tyre dhe shkallën në të cilën ata rrezikojnë, që të plotësojnë objektivat për secilën kategori të ujërave nëntokësore të përcaktuar në nenin 4. Shtetet Anëtare mund t'i grupojnë së bashku kategoritë e ujërave nëntokësore për qëllimet e karakterizimit fillestar. Kjo analizë mund të vërë në punë të dhëna për hidrologjinë, gjeologjinë, pedologjinë, përdorimin e tokës, shkarkimin, nxjerrjen si dhe të dhëna të tjera, por ato duhet të identifikojnë:

- vendndodhjen dhe kufijtë e kategorisë apo kategorive të ujërave nëntokësore,
- presionin me të cilën mund të hasen kategoria/kategoritë ujore nëntokësore, duke përfshirë:
  - burimet shpërndarëse të ndotjes
  - burimet e ndotjes
  - nxjerrjen
  - ringarkimin artificial
- karakterin e përgjithshëm të shtresës që shtrihet mbi zonën e grumbullimit nga e cila kategoria ujore nëntokësore merr sërish ngarkesën.
- ato kategori ujore nëntokësore për të cilat ka ekosisteme ujore sipërfaqësore drejtpërsëdrejti të varura ose ekosisteme tokësore.

2.2. Karakteristika të mëtejshme

Mbas karakterizimit fillestar, Shtetet Anëtare duhet të nxjerrin dhe karakteristika të atyre kategorive ose grupeve të ujërave nëntokësore, të cilat janë identifikuar si në rrezik, në mënyrë që të bëhet një vlerësim më i saktë i domethënies së një rreziku të tillë dhe identifikimi i masave që duhet të kërkohen sipas nenit 11. Këto karakteristika duhet të përfshijnë informacionin përkatës mbi ndikimin e aktivitetit të njerëzve dhe aty ku duhet, informacion në lidhje me:

- karakteristikat gjeologjike të kategorisë së ujit nëntokësor, duke përfshirë dhe shtrirjen dhe llojin e njësive gjeologjike;

- karakteristikat hidrogeologjike të kategorisë së ujit nëntokësor, duke përfshirë përçueshmërinë hidraulik, porozitetin dhe kufizueshmërinë;
- karakteristikat e depozitimeve sipërfaqësore në formën e shtresave ujëmbajtëse, nga e cila kategoria e ujit nëntokësor e merr ringarkesën, duke përfshirë trashësinë, porozitetin, përçueshmërinë hidraulik dhe aftësitë thithëse të depozitimeve dhe tokës;
- karakteristikat e shtresave të ujit nëntokësor brenda kategorisë së ujit nëntokësor;
- një inventar të sistemeve të sipërfaqeve të shoqëruara, duke përfshirë dhe ekosisteme tokësore dhe kategori të ujit sipërfaqësor, me të cilin uji nëntokësor është i lidhur në mënyrë dinamike;
- vlerësime të drejtimeve dhe shkallës së shkëmbimit të ujit ndërmjet kategorisë së ujit nëntokësor dhe sistemeve të shoqëruara të sipërfaqes;
- të dhëna të mjaftueshme për të llogaritur shkallën mesatare vjetore afatgjatë të ringarkimit të përgjithshëm;
- karakteristikat e përbërjes kimike të ujit nëntokësor, duke përfshirë dhe specifikimin e kontributeve nga aktiviteti njerëzor. Shtetet Anëtare mund të përdorin tipologjitë për karakterizimin e ujit nëntokësor kur vendosen nivelet bazë natyrore për këto zona ujore nëntokësore.

2.3. Rishikimi i ndikimit të aktivitetit njerëzor tek ujërat nëntokësore

Për ato zona të ujërave nëntokësore, të cilat kalojnë kufirin midis dy ose më shumë Shteteve Anëtare, ose që janë identifikuar në bazë të karakterizimit fillestar të ndërmarrë në përputhje me paragrafin 2.1, duke qenë në rrezik të dështojnë, të arrijnë objektivat e caktuara për çdo ent sipas nenit 4, informacioni i mëposhtëm kur të jetë i përshtatshëm, do të mbledhet dhe mbahet për secilën prej zonave të ujërave nëntokësore:

- (a) pozicionimi i pikave në zonën e ujërave nëntokësore për shkëputjen e ujërave me përjashtim të:
  - pikave për shkëputjen e ujit duke prodhuar më pak se një mesatare prej 10 m³ në ditë, ose,
  - pikave për shkëputjen e ujit për konsumim njerëzor duke prodhuar më pak se një mesatare prej 10 m³ në ditë, ose duke u shërbyer më pak se 50 personave,
- (b) normat mesatare vjetore të shkëputjes prej këtyre pikave,
- (c) përbërja kimike e ujit, të shkëputur nga zona e ujërave nëntokësore,
- (d) vendndodhja e pikave në zonën e ujërave nëntokësore, në të cilat uji shkarkohet direkt,
- (e) normat e shkarkimit në pika të tilla,
- (f) përbërja kimike e shkarkimeve në zonën e ujërave nëntokësore, dhe
- (g) përdorimi i tokës në ujëmbledhësin ose ujëmbledhësit, nga të cilat zona e ujërave nëntokësore merr furnizimin e saj, duke përfshirë edhe inputet ndotëse dhe modifikimet antropogjenike për karakteristikat mbushëse si: uji i shiut dhe shmangiet që humbasin përmes mbylljes së tokës, mbushjes artificiale, digave ose kanaleve kulluese.

2.4. Rishikimi i ndikimit të ndryshimeve në nivelet e ujërave nëntokësore

Shtetet Anëtare gjithashtu do të identifikojnë ato zona të ujërave nëntokësore, objektivat më të ulëta të së cilave do të specifikohen sipas nenit 4, duke përfshirë si rezultat marrjen parasysh të efekteve të statusit të zonës në:

- (i) ujërat sipërfaqësore dhe ekosistemet e shoqëruara tokësore
- (ii) rregullimin e ujit, mbrojtjen nga përmytja dhe drenazhimin e tokës
- (iii) zhvillimin njerëzor

2.5. **Rishikimi i ndikimit të ndotjes në cilësinë e ujërave nëntokësore**

Shtetet Anëtare do të identifikojnë gjithashtu edhe ato zona të ujërave nëntokësore, objektivat minimale të së cilave do të specifikohen sipas nenit 4 pika (5), ku si rezultat i ndikimit të aktivitetit njerëzor, siç është vendosur në përputhje me nenin 5 pika (1), zona e ujërave nëntokësore është kaq e ndotur, sa që të arrihet statusi kimik optimal i ujërave nëntokësore është e parralizueshme, ose në mënyrë të papërpjesëtueshme, të kushtueshme.

SHTOJCA III

Analiza ekonomike

Analiza ekonomike do të përmbajë mjaft informacion me detaje të mjaftueshme (duke marrë parasysh edhe kostot të shoqëruara me mbledhjen e të dhënave të ngjashme) në mënyrë që:

(a) të bëjë të dhënat e ngjashme të nevojshme për të marrë në konsideratë, sipas nenit 9, parimin e rikuperimit të kostove të shërbimeve të ujit, duke pasur parasysh parashikimet afatgjata të furnizimit dhe kërkesës për ujë në basenin lumor të rrethit dhe ku në mënyrë të nevojshme:

- vlerëson volumin, çmimet dhe kostot e shoqëruara me shërbimet me ujë dhe
- vlerëson investimin e ngjashëm duke përfshirë parashikimet e investimeve të tilla;

(b) të gjykojë rreth kombinimit më efektiv të masave për sa u përket përdorimeve të ujit, që të jenë të përfshira në programin e masave sipas nenit 11 të bazuar në vlerësime të kostove të mundshme të masave të tilla.

SHTOJCA IV

Zonat e mbrojtura

1. Regjistri i zonave të mbrojtura sipas nenit 6 do të përfshijë llojet e mëposhtme të zonave të mbrojtura:
  - (i) zona të përcaktuara për grumbullimin e ujit që synohet për konsumim njerëzor sipas nenit 7;
  - (ii) zona të përcaktuara për mbrojtjen e specieve ujore ekonomikisht të rëndësishme;
  - (iii) ente të ujit të përcaktuar si ujëra rekreative, duke përfshirë dhe rajonet të përcaktuara si ujëra për larje, sipas Direktivës 76/160/KEE;
  - (iv) zonat ushqyese të ndjeshme, duke përfshirë zona të përcaktuara si vulnerabile, sipas Direktivës 91/676/KEE dhe zonave të përcaktuara si zona të ndjeshme nën Direktivën 91/271/KEE; dhe
  - (v) zona të përcaktuara për mbrojtjen e mjediseve ose specieve, ku mirëmbajtja ose përmirësimi i statusit (gjendjes) së ujit është një faktor i rëndësishëm në mbrojtjen e tyre, duke përfshirë edhe vendet përkatëse Natura 2000, të përcaktuara sipas Direktivës 92/43/KEE³⁴ dhe Direktiva 79/409/KEE³⁵.
2. Përmbledhja e regjistrit e kërkuar si pjesë e planit menaxhues të basenit lumor, do të përfshijë harta që tregojnë vendndodhjen e çdo zone të mbrojtur dhe një përshkrim të Komunitetit, legjislacionit kombëtar ose lokal, në bazë të cilëve ata janë përcaktuar.

SHTOJCA V

1. STATUSI I UJIT SIPËRFAQËSOR

- 1.1 Elementet e cilësisë për klasifikimin e statusit ekologjik
  - 1.1.1 Lumenjtë
  - 1.1.2 Liqenet
  - 1.1.3 Ujërat transite (kalimtare)
  - 1.1.4 Ujërat bregdetare
  - 1.1.5 Entet ujore sipërfaqësore artificiale dhe shumë të modifikuar
- 1.2 **Përkufizime normative të klasifikimeve të statusit ekologjik**
  - 1.2.1 Përkufizime për statusin e lartë, të mirë dhe të moderuar ekologjik në lumenj
  - 1.2.2 Përkufizime për statusin e lartë, të mirë dhe të moderuar ekologjik në liqene
  - 1.2.3 Përkufizime për statusin e lartë, të mirë dhe të moderuar në ujërat transite (kalimtare)
  - 1.2.4 Përkufizime për statusin e lartë, të mirë dhe të moderuar ekologjik në ujërat bregdetare

³⁴ GZ L 206, 22.7.1992, fq. 7. Direktiva ashtu siç është ndryshuar së fundmi nga Direktiva 97/62/KE (GZ L 305, 8.11.1997, fq. 42).

³⁵ GZ L 103, 25.4.1979, fq. 1. Direktiva ashtu siç është ndryshuar së fundmi nga Direktiva 97/49/KE (GZ L 223, 13.8.1997, fq. 9).

- 1.2.5 Përkufizime për potencialin ekologjik maksimal, të mirë dhe të moderuar për entet ujorë tepër të moderuar ose artificiale
- 1.2.6 Procedura për caktimin e standardeve kimike të cilësisë nga Shtetet Anëtare
- 1.3 **Vëzhgimi i statusit ekologjik dhe statusit kimik për ujërat sipërfaqësore**
  - 1.3.1 Projektimi i vëzhgimit mbikëqyrës
  - 1.3.2 Projektimi i vëzhgimit veprues
  - 1.3.3 Projektimi i vëzhgimit hetues
  - 1.3.4 Frekuenca e vëzhgimit
  - 1.3.5 Kërkesa shtesë vëzhguese për zonat e mbrojtura 73
  - 1.3.6 Standardet për vëzhgimin e elementeve të cilësisë
- 1.4 **Klasifikimi dhe prezantimi i statusit ekologjik**
  - 1.4.1 Krahasueshmëria e rezultateve vëzhguese biologjike
  - 1.4.2 Paraqitja e rezultateve vëzhguese dhe klasifikimi i statusit ekologjik e potencialit ekologjik
  - 1.4.3 Paraqitja e rezultateve vëzhguese dhe klasifikimi i statusit kimik
- 2. **UJËRAT NËNTOKËSORE**
  - 2.1 **Statusi sasior i ujërave nëntokësore**
    - 2.1.1 Parametri për klasifikimin e statusit sasior
    - 2.1.2 Përkufizimi i statusit sasior
  - 2.2 **Vëzhgimi i statusit sasior të ujërave nëntokësore**
    - 2.2.1 Rrjeti vëzhgues i nivelit të ujërave nëntokësore
    - 2.2.2 Densiteti i vendeve vëzhguese
    - 2.2.3 Frekuenca vëzhguese
    - 2.2.4 Interpretimi dhe prezantimi i statusit sasior të ujërave nënujore
  - 2.3 **Statusi kimik i ujërave nëntokësore**
    - 2.3.1 Parametrat për caktimin e statusit kimik të ujërave nëntokësore
    - 2.3.2 Përkufizimi i statusit të mirë kimik të ujërave nëntokësore

2.4 Vëzhgimi i statusit kimik të ujërave nëntokësore

2.4.1 Rrjeti vëzhgues i ujërave nëntokësore

2.4.2 Vëzhgimi mbikëqyrës

2.4.3 Vëzhgimi operacional

2.4.4 Identifikimi i tendencave tek ndotësit

2.4.5 Interpretimi dhe prezantimi i statusit kimik të ujërave nëntokësore

2.5 Paraqitja e statusit të ujërave nëntokësore

1. STATUSI I UJIT SIPËRFAQËSOR

1.1 Elementet e cilësisë për klasifikimin e statusit ekologjik

1.1.1. Lumenjtë

Elementet biologjike

Përbërja dhe shumëllojshmëria e florës ujore

Përbërja dhe shumëllojshmëria e faunës bentike jovertebrore

Përbërja, shumëllojshmëria dhe struktura e moshës e faunës së peshqve

Elementet hidromorfologjike në mbrojtje të elementeve biologjike

Regjimi hidrologjik

Sasia dhe dinamika e rrjedhës së ujit

Lidhja me ente të ujërave nëntokësore

Vazhdimësia e lumit

Kushtet morfologjike

Ndryshimi i thellësisë dhe gjerësisë së lumit

Struktura dhe nënshtresat e shtratit të lumit

Struktura e zonës bregore

Elementet kimike dhe fiziko-kimike që mbështesin elementet biologjike

Të përgjithshme

Kushtet termale

Kushtet e oksigjenimit

Kripësia

Statusi acidimit

Kushtet ushqyese

Ndotësit specifike

Ndotje prej substancave kryesore, ndërsa derdhen në zonën e ujëmbledhësit

Ndotje nga substanca të tjera të derdhura në sasi sinjifikante në entin e ujit.

1.1.2 Liqenet

Elementet biologjike

Përbërja, shumëllojshmëria dhe biomasa e fitoplanktonit
Përbërja dhe shumëllojshmëria e florës tjetër ujore
Përbërja dhe shumëllojshmëria e faunës bentike jovertebrore
Përbërja, shumëllojshmëria dhe struktura e moshës së faunës së peshqve

Elementet hidromorfologjike duke mbështetur elementet biologjike

Regjimi hidrologjik

Sasia dhe dinamika e rrjedhës së ujit

Koha e qëndrimit

Lidhja me entin e ujërave nëntokësore

Kushtet morfologjike

Ndryshimi i thellësisë së liqenit

Sasia, struktura dhe nënshtresat e shtratit të liqenit

Struktura e bregut të liqenit

Elementet kimike dhe fiziko-kimike duke mbështetur elementet biologjike

Të përgjithshme

Tejdukshmëria

Kushtet termale

Kushtet e oksigjenimit

Kripësia

Statusi (niveli) acid

Kushtet ushqyese

Ndotësit specifikë

Ndotje nga të gjitha substancat kryesore, ndërsa derdhen në entin e ujit

Ndotje nga substanca të tjera të derdhura në sasi domethënëse në entin e ujit.

1.1.3 Ujërat kalimtare

Elementet biologjike

Përbërja, shumëllojshmëria dhe biomasa e fitoplanktonit
Përbërja dhe shumëllojshmëria e florës tjetër ujore
Përbërja dhe shumëllojshmëria e faunës bentike jovertebrore
Përbërja dhe shumëllojshmëria e faunës së peshqve

Elementet hidromorfologjike duke mbështetur elementet biologjike

Kushtet morfologjike

Ndryshimi i thellësisë

Sasia, struktura dhe përbërja e shtratit

Struktura e zonës ndëraticore

Regjimi vjetor i prurjeve
Rrjedha e ujërave të ëmbla
Ekspozimi i valës

Elementet kimike dhe fiziko-kimike duke mbështetur elementet biologjike

Të përgjithshme

Tejdukshmëria
Kushtet termale
Kushtet e oksigjenimit
Kripësia
Kushtet ushqyese
Ndotësit specifikë
Ndotje prej substancave parësore të identifikuara si të derdhura në zonën ujore.
Ndotje nga të gjitha substancat e identifikuara si të derdhura në sasi të konsiderueshme në entin e ujit.

1.1.4. Ujërat bregdetare

Elementet biologjike

Përbërja, shumëllojshmëria dhe biomasa e fitoplanktonit
Përbërja dhe shumëllojshmëria e florës ujore
Përbërja dhe shumëllojshmëria e faunës bentike jovertebrore

Elementet hidromorfologjike duke mbështetur elementet biologjike

Kushtet morfologjike
Ndryshimi i thellësisë
Struktura dhe nënshtresat e shtratit bregdetar
Struktura e zonës interdale (ndërbaticore)
Regjimi prurjes vjetore
Drejtimi i rrymave dominuese
Ekspozimi i valës

Elementet kimike dhe fiziko-kimike duke mbështetur elementet biologjike

Të përgjithshme

Tejdukshmëria
Kushtet termale
Kushtet oksigjenuese
Kripësia
Kushtet ushqyese

Ndotësit specifikë

Ndotja nga të gjitha substancat parësore të identifikuara si të derdhura në entin e ujit
Ndotja nga substanca të tjera të identifikuara si të derdhura në sasi të konsiderueshme në entin e ujit

1.1.5. Entet ujore sipërfaqësore artificiale dhe tepër të modifikuar

Elementet e cilësisë të zbatueshme në entet ujore sipërfaqësore artificiale dhe tepër të modifikuar do të jenë ato që janë të aplikueshme tek secila nga katër kategoritë e ujërave sipërfaqësore natyrale të mësipërme, e që më tepër i ngjan entit të ujit sipërfaqësor, artificial ose tepër të modifikuar në fjalë.

1.2. Përkufizime normative të klasifikimeve të statusit ekologjik

Tabela 1.2 Përkufizime të përgjithshme për lumenjtë, liqenet, ujërat kalimtare dhe ujërat bregdetare

Teksti i mëposhtëm jep një përkufizim të cilësisë ekologjike.

Për qëllim të klasifikimit, vlerat e elementeve të cilësisë të statusit ekologjik për çdo kategori të ujërave sipërfaqësore janë ato që jepen në tabelat 1.2.1-1.2.4 si më poshtë:

Elementi	Statusi i lartë	Statusi i mirë	Statusi i moderuar
Të përgjithshme	<p>Nuk ka, ose ka fare pak ndryshime antropogjenike tek vlera e elementeve cilësore fiziko-kimike dhe hidromorfologjike për llojet e enteve të ujërave sipërfaqësore nga ato që zakonisht shoqërohen me atë lloj në kushte të pangacmuara.</p> <p>Vlerat e elementeve cilësore biologjike për entin e ujërave sipërfaqësore reflekton ato që zakonisht shoqërohen me atë tip në kushte të pashqetësuar dhe nuk tregojnë, ose tregojnë fare pak evidencë shtrembërimi.</p> <p>Këto janë kushtet tip-specifike të llojeve dhe komunitetet.</p>	<p>Vlerat e elementeve cilësore biologjike për llojin e entit të ujit sipërfaqësor tregojnë nivele të ulëta shtrembërimi si rezultat i aktivitetit njerëzor, por devijojnë paksa nga ato normale të shoqëruara me llojin e entit të ujërave sipërfaqësore në kushte të pangacmuara.</p>	<p>Vlerat e elementeve cilësore biologjike për llojin e enteve të ujërave sipërfaqësore shmangen në mënyrë të moderuar nga ato normalisht të shoqëruara me llojin e enteve të ujërave sipërfaqësore në kushte të pangacmuara.</p> <p>Vlerat tregojnë shenja modeluese të shtrembërimit si rezultat i aktivitetit njerëzor dhe janë në mënyrë domethënëse më të shqetësuar sesa në kushte të statusit të mirë.</p>

Ujërat që arrijnë një status nën i moderuar, do të klasifikohen si të varfra apo të këqija.

Ujërat që tregojnë evidencë të ndryshimeve të mëdha të vlerave të elementeve cilësore biologjike, për llojin e

enteve të ujërave sipërfaqësore, dhe në të cilat komunitete biologjike relevante devijojnë në mënyrë substanciale nga ato normalisht të shoqëruara me llojin e entit të ujërave sipërfaqësore në kushte të pangacmuara, do të klasifikohen si të dobëta (të varfra).

Ujërat që tregojnë evidencë të ndryshimeve të mëdha të vlerave të elementeve cilësore biologjike për llojin e entit të ujërave sipërfaqësore, dhe në të cilat sasi të mëdha të komuniteteve relevante biologjike, normalisht të shoqëruara me llojin e enteve të ujërave sipërfaqësore në kushte të pangacmuara mungojnë, do të trajtohen si të këqija.

1.2.1 Përkufizime për statusin ekologjik të lartë, të mirë, të moderuar në lumenj

Elementet cilësore biologjike

Elementi	Statusi i lartë	Statusi i mirë	Statusi i moderuar
Fitoplanktoni	Përbërja taksonomike e fitoplanktonit i korrespondon plotësisht, ose përafërsisht plotësisht, kushteve të pacenuara. Shumëllojshmëria mesatare e fitoplanktonit është tërësisht në përputhje me kushtet fiziko-kimike, tip-specifike dhe nuk është i tillë që të ndryshojnë në mënyrë domethënëse kushtet tip-specifike të transparencës. Shtimi planktonik ndodh në atë frekuencë dhe intensitet, i cili është në përputhje me kushtet tip-specifike fiziko-kimike.	Ndodhin ndryshime të vogla në përbërjen dhe sasinë e taksa planktonik të krahasuar me komunitetet tip-specifike. Ndryshime të tilla nuk tregojnë ndonjë rritje të shpejtë të algave që të rezultojnë më pas në shqetësime të padëshirueshme të balancës së organizmave të pranishëm në entin ujqor, ose në cilësinë fiziko-kimike të ujit, ose sedimentit. Një rritje e vogël në frekuencë dhe intensitet të shtimit tip-specifik planktonik mund të ndodhë.	Përbërja e taksa planktonik ndryshon në mënyrë të moderueshme nga komunitetet tip-specifike. Sasia është moderativisht e ngacmuar dhe mund të jetë e tillë të prodhojë një shqetësim domethënës të padëshirueshëm në vlerat e elementeve të tjera cilësore biologjike dhe fizikokimike. Një ngritje e moderueshme në frekuencë dhe intensitet të shtimit planktonik mund të ndodhë. Shtime të vazhdueshme mund të ndodhin gjatë muajve të verës.
	Përbërja taksonomike i korrespondon plotësisht, ose	Ka pak ndryshime në përbërjen dhe sasinë e taksa	Përbërja taksa makrofitike dhe fitobentike ndryshon

Makrofitet dhe fitobentos	pothuajse plotësisht, kushteve të pacenuara. Nuk ndodhin ndryshime të vërejtura në sasinë mesatare makrofitike dhe atë mesatare fitobentike.	makrofitike dhe fitobentike, të krahasuar me komunitetet tip-specifike. Ndryshime të tilla nuk tregojnë ndonjë rritje drastike të fitobentosit ose forma më të larta të jetës së bimëve që rezultojnë në shqetësime të padëshirueshme të balancës së organizmave prezent në entin e ujit, ose të cilësisë fiziko-kimike të ujit, ose sedimentit.	në mënyrë të moderueshme nga komuniteti tip-specifik dhe është më i shpërfytyruar sesa në status të mirë. Ndryshime të moderuara në bollëkun mesatar makrofitik dhe atë mesatar fitobentik janë të qarta. Komuniteti fitobentik mund të ndërhyhet me dhe në disa zona, të zëvendësohet nga tufa dhe shtresa bakteriale të pranishme si rezultat i aktiviteteve antropogjenike.
Fauna bentike jovertebror e	Përbërja taksonomike dhe sasia përputhen plotësisht, ose pothuajse plotësisht, me kushtet e pashqetësuara. Raporti i shqetësimit taksa të ndjeshme me taksa jo të ndjeshme nuk tregon ndonjë shenjë të ndryshimit nga nivelet e pashqetësuara. Niveli i shumëllojshmërisë të taksa jovertebrorë nuk tregon ndonjë shenjë të ndryshimit nga nivelet e pandryshueshme.	Ka ndryshime të pakta në përbërjen dhe sasinë e taksa invertebrate me komunitetet tip-specifike. Raporti i taksa shqetësuese të ndjeshme tregon ndryshime të pakta nga nivelet tip-specifike. Niveli i ndryshueshmërisë të taksa jovertebrorë tregon shenja të pakta të ndryshimit nga nivelet tip-specifike.	Përbërja dhe sasia e taksa invertebrateve ndryshon në mënyrë të moderueshme nga komunitetet tip-specifike. Grupe të mëdha taksonomike të komunitetit tip-specifik mungojnë. Raporti i shqetësimit taksa të ndjeshme me taksa jo të ndjeshme dhe niveli i shumëllojshmërisë, janë substancialisht më të ulëta sesa për statusin e mirë.

Elementi	Statusi i lartë	Statusi i mirë	Statusi i moderuar

Fauna e peshqve	Përbërja e specieve dhe sasia i korrespondon plotësisht ose pothuajse plotësisht, kushteve të pangacmuara. Të gjitha speciet tip-specifike të ngacmuara, të ndjeshme janë të pranishme. Strukturat e moshës së komuniteteve të peshqve tregojnë shenja të pakta të ngacmimeve antropogjenike dhe nuk janë indikative për një dështim në riprodhim ose për zhvillimin e ndonjë specieje të veçantë.	Ka ndryshime të vogla në përbërje dhe sasi nga komunitetet tip specifike, të atribueshme tek ndikimet antropogjenike për elementet cilësore fiziko-kimike dhe hidromorfologjike. Strukturat e moshës së komuniteteve të peshqve tregojnë shenja ngacmimi, si pasojë e ndikimeve antropogjenike në elementet fiziko-kimike, ose ato hidromorfologjike cilësore, dhe në pak raste janë tregues i një dështimi në riprodhimin, ose zhvillimin e specieve të veçanta, deri në atë pikë sa disa klasa moshore mund të mungojnë.	Përbërja dhe sasia e specieve të peshqve ndryshon moderativisht nga komunitetet tip-specifike, që i atribuohet ndikimeve antropogjenike për elementet cilësore fiziko-kimike ose atyre cilësore hidromorfologjike. Struktura e moshës së komuniteteve të peshqve tregon shumë shenja të ngacmimeve antropogjenike, deri në pikën që një proporcion i moderuar i specieve të llojit specifik mungon, ose është në një sasi shumë të ulët.
-----------------	--	--	--

Elementet cilësore hidromorfologjike

Elementi	Statusi i lartë	Statusi i mirë	Statusi i moderuar
Regjimi hidrologjik	Sasia dhe dinamika e rrjedhës dhe lidhja e rezultanteve tek ujërat nëntokësore, reflekton plotësisht, ose pothuajse plotësisht, kushte të pangacmuara.	Kushte në përputhje me arritjen e vlerave të specifikuara më sipër për elementet cilësore biologjike.	Kushte në përputhje me arritjen e vlerave të specifikuara më sipër për elementet cilësore biologjike.
Vazhdimësia e lumit	Vazhdimësia e lumit nuk shqetësohet nga aktivitetet antropogjenike dhe lejon migrimin e pashqetësuar të organizmave ujore	Kushte në përputhje me arritjen e vlerave të specifikuara më sipër për elementet cilësore biologjike.	Kushte në përputhje me arritjen e vlerave të specifikuara më sipër për elementet cilësore biologjike.

	dhe transportin e sedimentit.		
Kushtet morfologjike	Llojet e kanaleve, ndryshimi i gjerësisë dhe thellësisë shpejtësia e rrjedhës, kushtet shtresore dhe të dyja, struktura dhe kushtet e zonave bregore përputhen plotësisht ose pothuajse plotësisht me kushtet e pangacmuara.	Kushte në përputhje me arritjen e vlerave të specifikuara më sipër për elementet cilësore biologjike.	Kushte në përputhje me arritjen e vlerave të specifikuara më sipër për elementet cilësore biologjike.

Elementet cilësore fiziko-kimike³⁶

Elementi	Statusi i lartë	Statusi i mirë	Statusi i moderuar
Kushte të përgjithshme	Vlerat e elementeve fiziko-kimike përputhen plotësisht ose pothuajse plotësisht, me kushtet e pangacmuara. Koncentratet ushqyese ngelen brenda normës, zakonisht të shoqëruar me kushte jo të ngacmuara. Nivelet e kripësisë, ph, balancës së oksigjenit, kapacitetit neutralizues të acidit dhe temperatura nuk tregojnë shenja të ngacmimit antropogjenik dhe ngelen brenda normës zakonisht të shoqëruar me kushte të pangacmuara.	Temperatura, balanca e oksigjenit, kapaciteti acid neutralizues dhe kripësia nuk arrijnë nivele jashtë normës së krijuar për të siguruar funksionimin e ekosistemit tip-specifik dhe arritjen e vlerave të specifikuara më sipër për elementet biologjike cilësore.	Kushte në përputhje me arritjen e vlerave të specifikuara më sipër për elementet cilësore biologjike.
Ndotës	Përqendrimet afër zeros dhe të paktën poshtë limiteve të zbulimit të teknikave	Përqendrimet jo më tepër se standardet e vendosura, në përputhje me procedurat e	Kushte në përputhje me arritjen e vlerave

³⁶ Shkurtime të mëposhtme janë përdorur; bgl= niveli i sfondit, EQS= standardi cilësor mjedisor

specifikë sintetikë	më të avancuara analitike në përdorim të përgjithshëm.	detajuara në seksionin 1.2.6, pavarësisht nga Direktiva 91/414/KE dhe Direktiva 98/8/KE. (<EQS).	të specifikuara më sipër për elementet cilësore biologjike.
Ndotës specifik josintetikë	Përqendrimet ngelen brenda normës, zakonisht të shoqëruar me kushte të pangacmuara (nivelet e sfondit= bgl)	Përqendrimet jo më tepër se standardet e vendosura në përputhje me procedurat e detajuara në seksionin 1.2.6 ³⁷ pavarësisht nga Direktiva 91/414/KE dhe Direktiva 98/8/KE. (<EQS).	Kushte në përputhje me arritjen e vlerave të specifikuara më sipër për elementet cilësore biologjike.

1.2.2 Përkufizime për statusin ekologjik të lartë, të mirë, dhe të moderuar në liqene

Elemente cilësore biologjike

Elementi	Statusi i lartë	Statusi i mirë	Statusi i moderuar
Fitoplanktoni	Përbërja taksonomike dhe sasia e fitoplanktonit i korrespondon plotësisht ose pothuajse plotësisht, kushteve të pangacmuara. Biomasa mesatare e fitoplanktonit është në përputhje me kushtet tip-specifike fiziko-kimike dhe nuk është e tillë që të ndryshojë në mënyrë të dukshme kushtet tip-specifike të transparencës. Lulëzimi i planktonit ndodh me një frekuencë dhe intensitet, i cili është në përputhje me kushtet tip-specifike kimiko-fizike.	Ka ndryshime të pakta në përbërjen dhe sasinë e taksa planktonit në krahasim me komunitetet tip-specifike. Ndryshime të tilla nuk tregojnë ndonjë rritje të shpejtë të algave, duke rezultuar në shqetësim të padashur të balancës së organizmave të pranishëm në entet ujore ose në cilësinë fiziko-kimike të ujit apo sedimentit. Një rritje e vogël në frekuencë dhe intensitet të lulëzimit tip-specifik planktonik mund të ndodhë.	Përbërja dhe sasia e taksa planktonit ndryshon në mënyrë të moderuar nga komunitetet tip-specifike. Biomasa është moderueshëm e ngacmuar dhe mund të prodhojë një ngacim kuptimplotë, ngacmues në kushtet e elementeve të tjera cilësore biologjike dhe të cilësisë fiziko-kimike të ujit ose sedimentit.

³⁷ Zbatimet e standardeve të ardhura sipas këtij protokoll, nuk do të kërkojnë reduktim të përqendrimeve ndotëse poshtë niveleve të sfondit(EQS>bgl)

<p>Makrofitet dhe fitobentos</p>	<p>Përbërja taksonomike i korrespondon plotësisht ose pothuajse plotësisht, kushteve të pangacmuara. Nuk ka ndryshime të vërejtura në sasinë mesatare makrofitike dhe atë mesatare fitobentike.</p>	<p>Ka ndryshime të vogla në përbërjen dhe sasinë e taksa makrofitike dhe fitobentike, të krahasuar me komunitetet tip-specifike. Ndryshime të tilla nuk tregojnë ndonjë rritje të fitobentos ose të formave më të larta të jetës bimore, që rezultojnë në ngacmim të padëshirueshëm të balancës së organizmave të pranishme në entet ujore ose në cilësinë fiziko-kimike të ujit. Komuniteti fitobentik nuk është ndikuar armiqësisht nga tufat e shtresat bakteriale të pranishme si rezultat i aktivitetit antropogjenik.</p>	<p>Përbërja e taksa makrofitike dhe fitobentike ndryshojnë nga komunitetet tip-specifik dhe janë më të shpërqendruara sesa ato të vëzhguara në cilësi të mirë. Ndryshime të moderuara në sasinë mesatare makrofitike dhe fitobentike janë të dukshme. Komuniteti fitobentik mund të ndërhyhet me dhe në disa zona zëvendësohet nga tufa apo shtresa bakteriale, rezultat i aktiviteteve antropogjenike.</p>
<p>Fauna betike jovetebrore</p>	<p>Përbërja taksonomike dhe sasia përputhen plotësisht ose pothuajse plotësisht, me kushtet e pangacmuara. Raporti i taksa ngacmimit të ndjeshëm ndaj atij jo të ndjeshëm nuk tregon ndonjë shenjë të ndryshimit nga nivelet e pangacmuar. Niveli i shumëllojshmërisë i taksa jovetebrore nuk tregon ndonjë shenjë të ndryshimit nga nivelet e pangacmuar.</p>	<p>Ka pak ndryshime në përbërjen dhe sasinë e taksa invertebrate të krahasuar me komunitetet tip-specifike. Raporti i taksa ngacmimit të ndjeshëm ndaj atij jo të ndjeshëm tregon shenja të lehta të ndryshimit nga nivelet tip-specifike. Niveli i shumëllojshmërisë të taksa invertebrate tregon shenja të lehta të ndryshimit nga nivelet tip-specifike.</p>	<p>Përbërja dhe sasia e taksa makrofitike dhe fitobentike ndryshojnë moderueshëm nga kushtet tip-specifike. Grupe të mëdha taksonomike të komunitetit tip-specifik mungojnë. Raporti i taksës së ndjeshme dhe asaj jo të ndjeshme të ngacmimit dhe niveli i shumëllojshmërisë janë thelbësisht më të ulëta se niveli tip-specifik dhe më të</p>

			ulëta sesa për statusin e mirë.
--	--	--	---------------------------------

Elementi	Statusi i lartë	Statusi i mirë	Statusi i moderuar
Fauna e peshqve	Përbërja e specieve dhe sasia përputhet plotësisht ose pothuajse plotësisht, me kushtet e pangacmuara. Të gjitha speciet e ndjeshme tip-specifike janë të pranishme. Strukturat e moshës të komuniteteve të peshqve tregojnë shenja të pakta të ngacmimit antropologjik dhe nuk janë tregues të dështimit në riprodhimin, ose zhvillimin e specieve të veçanta.	Ka ndryshime të vogla në përbërjen dhe sasinë nga komunitetet tip-specifike, të dedikuara ndikimeve antropogjenike mbi elementet fiziko-kimike ose elementeve cilësore hidromorfologjike. Strukturat e moshës të komuniteteve të peshqve tregojnë shenja të ngacmimeve, si rrjedhojë e ndikimeve antropogjenike mbi elementet fiziko-kimike, ose ata cilësore hidromorfologjike, dhe në pak raste janë tregues të dështimit në riprodhimin ose zhvillimin e specieve të veçanta, deri në atë pikë sa disa klasa moshore të mungojnë.	Përbërja dhe sasia e specieve të peshqve ndryshon moderueshëm nga komunitetet e specieve të peshqve të atribuara ndikimeve antropogjenike mbi elementet fiziko-kimike, ose atyre cilësore hidromorfologjike. Struktura e moshës së komuniteteve të peshqve tregon shenja të dukshme të mëdha të ngacmimit, si rrjedhojë e ndikimeve antropogjenike mbi elementet fiziko-kimike, ose ato cilësore hidromorfologjike, deri në masën që një proporcion i moderuar i specieve tip-specifik të mungojë, ose të jetë në sasi shumë të ulët.

Elementet cilësore hidromorfologjike

Elementi	Statusi i lartë	Statusi i mirë	Statusi i moderuar
Regjimi hidrologjik	Sasia dhe dinamika e rrjedhës, niveli, koha e rezidencës dhe lidhja e rezultantes me ujërat nëntokësore reflektojnë plotësisht	Kushtet në përputhje me arritjen e vlerave të specifikuara më sipër për elementet cilësore biologjike.	Kushtet në përputhje me arritjen e vlerave të specifikuara më sipër për elementet cilësore biologjike.

	ose pothuajse plotësisht kushte të pangacmuara.		
Kushtet morfologjike	Ndryshimi i thellësisë së liqenit, sasia dhe struktura e nënshtresave dhe struktura dhe kushtet e zonës bregdetare të liqenit, përputhen plotësisht ose pothuajse plotësisht, me të gjitha kushtet e pangacmuara.	Kushtet në përputhje me arritjen e vlerave të specifikuara më sipër për elementet cilësore biologjike.	Kushtet në përputhje me arritjen e vlerave të specifikuara më sipër për elementet cilësore biologjike.

Elementet cilësore fiziko-kimike³⁸

Elementi	Statusi i lartë	Statusi i mirë	Statusi i moderuar
Kushte të përgjithshme	Vlerat e elementeve fiziko-kimike përputhen plotësisht ose pothuajse plotësisht, me kushtet e pangacmuara. Përqendrimet ushqyese mbeten brenda normës të shoqëruara me kushte të pangacmueshme. Nivelet e kripës, pH, balanca e oksigjenit, kapaciteti acid neutralizues, tejdukshmëria dhe temperatura nuk tregojnë ndonjë shenjë të ngacmimit antropologjik dhe ngelen brenda normës së zakonshme, të shoqëruara me kushte të pangacmuara	Temperatura, balanca e oksigjenit, ph, kapaciteti acid neutralizues, tejdukshmëria dhe kripësia nuk arrijnë nivelet jashtë normës së krijuar për të siguruar funksionimin e ekosistemit dhe arritjen e vlerave të specifikuara më sipër për elementet cilësore biologjike. Përqendrimet ushqyese nuk i tejkalojnë nivelet e krijuara për të siguruar funksionimin e ekosistemit dhe arritjen e vlerave të specifikuara më sipër për elementet biologjike cilësore.	Kushtet në përputhje me arritjen e vlerave të specifikuara më sipër për elementet cilësore biologjike.
Ndotës specifikë	Përqendrime afër zeros dhe të paktën poshtë limiteve të detektimit të	Përqendrimet jo në tejkallim të standardeve të vendosura në	Kushtet në përputhje me arritjen e vlerave të specifikuara më sipër për elementet

³⁸ Shkurtime të mëposhtme janë përdorur: bgl= niveli i sfondit, EQS= standard cilësor mjedisor

sintetikë	teknikave më të zhvilluara analitike në përdorim të përgjithshëm.	përputhje me procedurat e detajuara në seksionin 1.2.6, pavarësisht Direktivës 91/414/KE dhe Direktivës 98/8/KE (<EQS)	cilësore biologjike.
Ndotës specifikë josintetikë	Përqendrimet mbeten brenda normës, normalisht të shoqëruara me kushte të pangacmuara (niveli i sfondit=bgl)	Përqendrimet jo në tejkallim të standardeve të vendosura në përputhje me procedurat e detajuara në seksionin 1.2.6 ³⁹ pavarësisht Direktivës 91/414/KE dhe Direktivës 98/8/KE. (<EQS)	Kushtet në përputhje me arritjen e vlerave të specifikuara më sipër për elementet cilësore biologjike.

1.2.3 Përkufizime për statusin e lartë, të mirë dhe të moderuar ekologjik në ujërat transitorë

Elementet cilësore biologjike

Elementi	Statusi i lartë	Statusi i mirë	Statusi i moderuar
Fitoplankton	Përbërja dhe sasia e taksa fitoplanktonike Janë në përputhje me kushtet e pangacmuara. Biomasa mesatare fitoplankton është në përputhje me kushtet tip- specifike, kimiko-fizike dhe nuk është e tillë që të ndryshojë ndjeshëm kushtet e transparencës tip- specifike. Lulëzimi planktonik ndodh me një	Ka ndryshime të pakta në përbërjen dhe sasinë e taksa fitoplanktonik. Ka ndryshime të vogla në biomasën krahasuar me kushtet tip -specifike. Ndryshime të tilla nuk tregojnë ndonjë rritje të ndjeshme të algave duke rezultuar në ngacmim të padëshiruar të balancës së organizmave të pranishëm në entet ujore, ose në cilësinë	Përbërja dhe sasia e taksa fitoplanktonike Ndryshon nga kushtet tip- specifike. Biomasa është ngacmuar dhe mund të prodhojë si rrjedhim një ngacmim të rëndësishëm të padëshirueshëm në kushtet e elementeve të tjera cilësore biologjike. Një rritje e moderuar në frekuencë dhe në intensitet të lulëzimit

³⁹ Zbatimi i standardeve të përfutuara në këtë protokoll nuk do të kërkojnë reduktim të përqendrimeve të ndotësve nën nivelet e sfondit (EQS>bgl)

	frekuencë dhe intensitet, i cili është në përputhje me kushtet tip specifike fiziko-kimike.	fizikokimike të ujit. Një rritje e lehtë frekuence dhe intensitet të lulëzimit tip-specifik planktonik mund të ndodhë.	planktonik mund të ndodhë. Lulëzime të vazhdueshme mund të ndodhin gjatë muajve të verës.
Makroalgat	Përbërja e taksa makroagal është në përputhje me kushtet e pangacmuara. Nuk ka ndryshime në shtresën e makroagal si rrjedhojë e aktiviteteve antropogjenike.	Ka ndryshime të vogla në përbërje dhe sasi të taksa makroagal krahasuar me komunitetet tip-specifik. Ndryshime të tilla nuk tregojnë ndonjë rritje të ndjeshme të fitobentos apo të formave më të larta të jetës së bimëve, duke rezultuar në ngacmime të padëshirueshme të balancës të organizmave të pranishme në entin ujor, ose në cilësinë fiziko-kimike të ujit.	Përbërja e taksa makroagal ndryshon nga kushtet tip-specifike dhe është më e çrregullt sesa në cilësi të mirë.
Angjiosperma	Përbërja taksonomike përputhen plotësisht ose pothuajse plotësisht, me kushtet e pangacmuara. Nuk ka ndryshime në sasinë e angjiospermes si rrjedhojë e aktiviteteve antropogjenike.	Ka ndryshime të vogla në përbërjen e taksa angjiospermes të krahasuar me komunitetet tip-specifike. Sasia e angjiospermes tregon shenja të lehta të ngacmimit.	Përbërja e taksa angjiospermes ndryshon nga komunitetet tip-specifike dhe është mjaft më e ngacmuar sesa në cilësi të mirë. Ka ngacmime në sasinë e taksa angjiospermes.
Elementi	Statusi i lartë	Statusi i mirë	Statusi i moderuar
Fauna bentike invertebrale	Niveli i shumëllojshmërisë dhe mjaftueshmëria e taksasë invertebrale është brenda gamës, normalisht e shoqëruar me kushte të pangacmuara. Të gjitha taksasë që	Niveli i shumëllojshmërisë dhe mjaftueshmëria e taksasë invertebrale është lehtësisht jashtë gamës, e shoqëruar me kushtet specifike të llojit. Pjesa më e madhe e	Niveli i shumëllojshmërisë dhe mjaftueshmëria e taksasë invertebrale është disi jashtë gamës, e shoqëruar me kushte specifike të llojit taksasë që dëshmojnë ekzistencën e ndotjes

	janë të ndjeshme ndaj shqetësimeve të shoqëruara me kushtet të pangacmuara janë të pranishme.	taksasë të komuniteteve të llojeve specifike janë të pranishme.	janë të pranishme. Mjaft nga taksasë e ndjeshme të komuniteteve specifike të llojeve nuk janë të pranishme.
Fauna e peshqve	Përbërja dhe mjaftueshmëria e specieve është e lidhur me kushte të pangacmuara.	Mjaftueshmëria e specieve të ndjeshme ndaj shqetësimeve tregon shenja të lehta të prishjes së kushteve specifike të llojit, si rezultat i ndikimeve antropologjike mbi elementet fiziko-kimike ose hidromorfologjike.	Një pjesë normale e specieve të llojit specifik që lidhen me ndjeshmërinë e shqetësimit, nuk janë të pranishme si rezultat i ndikimeve antropogjenike mbi elementet e cilësisë fiziko-kimike dhe hidromorfologjike.

Elementet e cilësisë hidromorfologjike⁴⁰

Elementi	Statusi i lartë	Statusi i mirë	Statusi i moderuar
Regjimi i prurjeve	Regjimi i rrjedhjes së ujit të ëmbël përputhet tërësisht ose pothuajse tërësisht, me kushtet e pangacmuara.	Kushtet janë në përputhje me arritjen e vlerave të specifikuara më lart për elementet e cilësisë biologjike.	Kushtet janë në përputhje me arritjen e vlerave të specifikuara në lart për elementet e cilësisë biologjike.
Kushtet morfologjike	Ndryshime të thellësisë, kushte nënshtresore; si struktura ashtu dhe kushti i zonave të prurjeve përputhet plotësisht ose pothuajse plotësisht, me kushtet joshqetësuese.	Kushtet janë në përputhje me arritjen e vlerave të specifikuara më lart për elementet e cilësisë biologjike.	Kushtet janë në përputhje me arritjen e vlerave të specifikuara më lart për elementet e cilësisë biologjike.
	Elementet fiziko-kimike përputhen plotësisht ose pothuajse plotësisht me kushtet e pangacmuara. Përqendrimet	Temperatura, kushtet e oksigjenimit dhe tejdukshmëria nuk i arrijnë nivelet jashtë gamave të vendosura në mënyrë që të sigurohet	

⁴⁰ Shkurtime të mëposhtme janë përdorur: bgl= niveli i sfondit, EQS= standard cilësor mjedisor

Kushtet e përgjithshme	ushqyese mbeten brenda gamës që normalisht shoqërohet me kushte të pangacmuara. Temperatura, balanca e oksigjenit dhe tejdukshmëria nuk tregojnë shenja të shqetësimeve antropogjenike dhe mbeten brenda gamës që normalisht shoqërohet me kushte të pangacmuara.	funksionimi i ekosistemeve dhe arritja e vlerave të specifikuar më lart për elemente të cilësisë biologjike. Përqendrimet ushqyese nuk i kalojnë nivelet e vendosura, në mënyrë që të sigurojnë funksionimin e ekosistemeve dhe arritjen e vlerave të specifikuar më lart për elementet e cilësisë biologjike.	Kushtet janë në përputhje me arritjen e vlerave të specifikuar më lart për elementet e cilësisë biologjike.
Ndotës të veçantë sintetikë	Përqendrimet janë afër zeros, ose të paktën nën kufijtë e zbulimit të teknikave më të avancuara analitike në përdorimin e përgjithshëm.	Përqendrimet nuk shkojnë përtej standardeve të përcaktuara në përputhje me procedurën e detajuar në seksionin 1.2.6, pa paragjykim në Direktivën 91/414/KE dhe Direktivën 98/8/KE (më i madh se EQS)	Kushtet janë në përputhje me arritjen e vlerave të specifikuar më lart për elementet e cilësisë biologjike.
Ndotësit e veçantë josintetikë	Përqendrimet mbeten brenda gamës që normalisht shoqërohet me kushte të pangacmuara (nivelet bazë = bgl).	Përqendrimet nuk i kalojnë standardet e përcaktuara në përputhje me procedurën e detajuar në seksionin 1.2.6 pa paragjykim mbi Direktivën 91/414/KE ⁴¹ dhe Direktivën 98/8/KE (më e madhe se EQS)	Kushtet janë në përputhje me arritjen e vlerave të specifikuar më lart për elementet e cilësisë biologjike.

1.2.3 Përkufizime për statusin e lartë, të mirë dhe të moderuar ekologjik në ujërat bregdetare

Elementet cilësore biologjike

Elementi	Statusi i lartë	Statusi i mirë	Statusi i moderuar
----------	-----------------	----------------	--------------------

⁴¹ Zbatimi i standardeve të përfutur nën këtë protokoll nuk do të kërkojnë reduktim të përqendrimeve të ndotësve nën nivelet e sfondit (EQS>bgl)

Fitoplanktoni	<p>Përbërja dhe sasia e taksa fitoplanktonike janë në përputhje me kushtet e pangacmuara. Biomasa mesatare fitoplankton është në përputhje me kushtet tip-specifike, kimiko-fizike dhe nuk është e tillë që të ndryshojë ndjeshëm kushtet e tejdukshmërisë tip-specifike. Lulëzimi planktonik ndodh me një frekuencë dhe intensitet, i cili është në përputhje me kushtet tip-specifike fiziko-kimike.</p>	<p>Ka ndryshime të pakta në përbërjen dhe sasinë e taksa fitoplanktonik. Ka ndryshime të vogla në biomasën, krahasuar me kushtet tip-specifike. Ndryshime të tilla nuk tregojnë ndonjë rritje të ndjeshme të algave duke rezultuar në ngacmim të padëshiruar të balancës së organizmave të pranishëm në entet ujore ose në cilësinë fiziko-kimike të ujit. Një rritje e lehtë frekuence dhe intensiteti të lulëzimit tip specifik planktonik mund të ndodhë.</p>	<p>Përbërja dhe sasia e taksa fitoplanktonike ndryshon nga kushtet tip-specifike. Biomasa e agave është ngacmuar dhe mund të prodhojë si rrjedhim një ngacmim të rëndësishëm, të padëshirueshëm në kushtet e elementeve të tjera cilësore biologjike. Një rritje e moderuar në frekuencë dhe në intensitet të lulëzimit planktonik mund të ndodhë. Lulëzime të vazhdueshme mund të ndodhin gjatë muajve të verës.</p>
Fauna betike jovertebror e	<p>Niveli i shumëllojshmërisë i taksa jovertebror nuk tregon ndonjë shenjë të ndryshimit nga nivelet e pangacmuar. Janë të pranishme të gjitha taksat e ndjeshme ndaj ngacmimeve, të shoqëruara nga kushte të pangacmuara.</p>	<p>Niveli i shumëllojshmërisë dhe masës së taksa invertebrale tregon shenja të lehta të ndryshimit nga nivelet/kushtet tipspecifike. Pjesa më e madhe e taksave të ndjeshme të komuniteteve tip-specifike është e pranishme.</p>	<p>Niveli i shumëllojshmërisë dhe i sasisë së taksave invertebrale është jashtë gamës së shoqëruar me kushte tip-specifike. Taksa që tregojnë për ekzistencën e ndotjes, janë të pranishme. Shumë nga taksatë të ndjeshme të komuniteteve tip-specifike nuk janë të pranishme.</p>

Elementet cilësore hidromorfologjike

Elementi	Statusi i lartë	Statusi i mirë	Statusi i moderuar
Regjimi hidrologjik	Sasia dhe dinamika e rrjedhës së ujit, shpejtësia e prurjeve kryesore përputhet plotësisht ose pothuajse plotësisht, me kushtet e pangacmuara.	Kushtet në përputhje me arritjen e vlerave të specifikuara më sipër për elementet cilësore biologjike.	Kushtet në përputhje me arritjen e vlerave të specifikuara më sipër për elementet cilësore biologjike.
Kushtet morfologjike	Ndryshimi i thellësisë së shtratit bregdetar, sasia dhe struktura e nënshtresave dhe struktura dhe kushtet e zonës bregdetare përputhen plotësisht, ose pothuajse plotësisht, me të gjitha kushtet e pangacmuara.	Kushtet në përputhje me arritjen e vlerave të specifikuara më sipër për elementet cilësore biologjike.	Kushtet në përputhje me arritjen e vlerave të specifikuara më sipër për elementet cilësore biologjike.

Elementet cilësore fiziko-kimike

Elementi	Statusi i lartë	Statusi i mirë	Statusi i moderuar
Kushte të përgjithshme	Vlerat e elementeve fiziko-kimike përputhen tërësisht, ose pothuajse tërësisht, me kushtet e pangacmuara. Përqendrimet ushqyese mbeten brenda normës të shoqëruara me kushte të pangacmueshme. Temperatura, balanca e oksigjenit, kapaciteti acid neutralizues, tejdukshmëria dhe temperatura nuk tregojnë ndonjë shenjë të ngacmimit	Temperatura, balanca e oksigjenit, dhe tejdukshmëria nuk arrijnë nivelet jashtë normës së krijuar për të siguruar funksionimin e ekosistemit dhe arritjen e vlerave të specifikuara më sipër për elementet cilësore biologjike. Përqendrimet ushqyese nuk i tejkalojnë nivelet e krijuara për të siguruar funksionimin e	Kushtet në përputhje me arritjen e vlerave të specifikuara më sipër për elementet cilësore biologjike.

	antropologjik dhe ngelen brenda normës normale të shoqëruara me kushte të pangacmuara.	ekosistemit dhe arritjen e vlerave të specifikuara më sipër për elementet biologjike cilësore.	
Ndotës specifikë sintetikë	Përqendrimet afër zeros dhe të paktën poshtë kufijve të zbulimit të teknikave më të zhvilluara analitike në përdorim të përgjithshëm.	Përqendrimet jo përtej standardeve të vendosura në përputhje me procedurat e detajuara në seksionin 1.2.6 pavarësisht Direktivës 91/414/KE dhe Direktivës 98/8/KE (<EQS)	Kushtet në përputhje me arritjen e vlerave të specifikuara më sipër për elementet cilësore biologjike.
Ndotës specifikë josintetikë	Përqendrimet mbeten brenda normës, normalisht të shoqëruara me kushte të pangacmuara (niveli i sfondit=bgl)	Përqendrimet jo përtej standardeve të vendosura në përputhje me procedurat e detajuara në seksionin 1.2.6 ⁴² pavarësisht Direktivës 91/414KE dhe Direktivës 98/8/KE. (<EQS)	Kushtet në përputhje me arritjen e vlerave të specifikuara më sipër për elementet cilësore biologjike.

Elementi	Statusi i lartë	Statusi i mirë	Statusi i moderuar
Të përgjithshme	Vlerat e elementeve cilësore biologjike reflektojnë aq sa është e mundur ato vlera që zakonisht shoqërohen me tipin më të afërt të krahasueshëm të zonës ujore, duke pasur parasysh kushtet fizike, të cilat vijnë si rezultat i karakteristikave artificiale ose të modifikuara tepër të	Vlerat e elementeve cilësore biologjike tregojnë nivele të ulëta ndryshimi, krahasuar me vlerat e gjetura në potencialin maksimal ekologjik.	Ka ndryshime mesatare në vlerat e elementeve përkatëse cilësore biologjike krahasuar me vlerat e gjetura në potencialin maksimal ekologjik. Këto vlera janë shumë më të deformuara/ shpërfytyruara se vlerat e gjetura në një cilësi të mirë.

⁴² Zbatimi i standardeve të përfutur nën këtë protokoll nuk do të kërkojnë reduktim të përqendrimeve të ndotësve nën nivelet e sfondit (EQS>bgl)

	zonave ujore.		
Elementet hidromorfologjike	Kushtet hidromorfologjike janë në përputhje me ndikimet mbi zonën e sipërfaqes ujore, që vijnë si rezultat i karakteristikave artificiale ose të modifikuar tepër të zonës ujore, pasi janë marrë të gjitha masat lehtësuese për të siguruar përqsjen më të mirë me aspektin ekologjik.	Kushtet janë në përputhje me arritjet e vlerave të specifikuara më lart për elementet cilësore biologjike.	Kushtet janë në përputhje me arritjet e vlerave të specifikuara më lart për elementet cilësore biologjike.
Elementet fiziko-kimike			
Kushte të përgjithshme	Vlerat e elementeve fiziko-kimike përputhen plotësisht ose pothuajse plotësisht, me kushtet e pangacmuara. Përqendruarit ushqimorë ngelen brenda normës, zakonisht të shoqëruar me kushte jo të ngacmuara. Nivelet e temperaturës, balancës së oksigjenit dhe pH nuk tregojnë shenja të ngacmimit antropogjenik dhe ngelen brenda normës zakonisht të shoqëruar me kushte të pangacmuara.	Vlerat e elementeve fiziko-kimike janë brenda normës së vendosur në mënyrë që të sigurohet funksionimi i ekosistemeve dhe arritja e vlerave të specifikuara më lart për elementet cilësore biologjike. Temperatura dhe pH nuk arrijnë nivele jashtë normës së vendosur për të siguruar funksionimin e ekosistemeve dhe arritjen e vlerave të specifikuara më lart për elementet cilësore biologjike. Përqendrimet ushqyese nuk shkojnë përtej niveleve të përcaktuara, të vendosura për të siguruar funksionimin e ekosistemeve dhe	Kushte në përputhje me arritjen e vlerave të specifikuara më sipër për elementet cilësore biologjike.

		arritjen e vlerave të specifikuara më lart për elementet biologjike cilësore.	
Ndotës specifikë sintetikë	Përqendrime afër zeros dhe të paktën poshtë kufijve të zbulimit të teknikave më të zhvilluara analitike në përdorim të përgjithshëm.	Përqendrimet jo përtej standardeve të vendosura në përputhje me procedurat e detajuara në seksionin 1.2.6 pavarësisht Direktivës 91/414/KE dhe Direktivës 98/8/KE (<EQS)	Kushtet në përputhje me arritjen e vlerave të specifikuara më sipër për elementet cilësore biologjike.
Ndotës specifikë josintetikë	Përqendrimet mbeten brenda normës normalisht të shoqëruara me kushte të pangacmuara (niveli i sfondit=bgl)	Përqendrimet jo përtej standardeve të vendosura në përputhje me procedurat e detajuara në seksionin 1.2.6 ⁴³ pavarësisht Direktivës 91/414/KE dhe Direktivës 98/8/KE. (<EQS)	Kushtet në përputhje me arritjen e vlerave të specifikuara më sipër për elementet cilësore biologjike.

1.2.6. Procedurat për vendosjen e standardeve të cilësisë kimike nga Shtetet Anëtare

Gjatë nxjerrjes së standardeve të cilësisë së mjedisit për ndotësit, të dhënë në listë në pikat 1 deri 9 të Shtojcës VIII për mbrojtjen e biotës ujore, Shtetet Anëtare duhet të veprojnë në përputhje me dispozitat e mëposhtme. Standarde mund të vendosen për ujin, sedimentin, ose biotën.

Aty ku është e mundur, si të dhënat e shpejta dhe ato në mënyrë kronike, mund të merren për taksa-në e dhënë më poshtë, të dhëna që janë të përshtatshme si për zonën ujore në fjalë dhe për taksa të tjera ujore, për të cilat ka të dhëna të disponueshme. “Bazat” e taksa-ve janë:

- algat dhe makrofitet
- dafnia ose organizmat përfaqësues për ujërat me kripë
- peshqit.

Vendosja e standardit për cilësinë e mjedisit

Për përcaktimin e përqendrimeve mesatare maksimale vjetore ndiqen procedurat e mëposhtme:

- (i) Shtetet Anëtare duhet të përcaktojnë faktorët e duhur të sigurisë për secilin rast, në përputhje me natyrën dhe cilësinë e të dhënave të disponueshme dhe me udhëzimet e dhëna në seksionin 3.3.1

⁴³ Zbatimi i standardeve të përfutuara nën këtë protokoll nuk do të kërkojnë reduktim të përqendrimeve të ndotësve nën nivelet e sfondit (EQS>bgl)

të pjesës së dytë të dokumentit të udhëzimeve teknike, në mbështetje të Direktivës së Komisionit Europian nr. 93/67/KEE për vlerësimin e rrezikut për substancat e reja dhe të Rregullores së Komisionit Europian (KE) nr. 1488/94 mbi vlerësimin e rrezikut për substancat ekzistuese dhe faktorët e sigurisë, të dhëna në tabelën më poshtë:

	Faktori i sigurisë
Të paktën një L(E)C50 akute nga secili prej të tre niveleve trofike të bazës	1000
Një NOEC kronike (peshk ose një organizëm tjetër përfaqësues i ujërave të kripura)	100
Dy NOEC kronike nga specie që përfaqësojnë dy nivele trofike (peshk dhe/ose dafnia ose një organizëm përfaqësues për ujërat e kripura dhe/ose algat)	50
NOEC kronike nga të paktën tri specie (normalisht peshk, dafnia ose një organizëm përfaqësues për ujërat e kripura dhe algat) që përfaqëson tre nivele trofike.	10
Raste të tjera, duke përfshirë të dhëna në terren ose ekosisteme model, të cilat lejojnë faktorë më të saktë sigurie për t'u llogaritur dhe aplikuar.	Vlerësime rast pas rasti.

- (ii) kur të dhënat për dominimin dhe bioakumulimin janë të disponueshme, ato do të merren parasysh në nxjerrjen e vlerës përfundimtare të standardit të cilësisë së mjedisit;
- (iii) për rrjedhje, standardet duhet të krahasohen me prova nga studimet në terren. Në rastet e anomalive, duhet të bëhen rishikime për llogaritjen e faktorëve të saktë të sigurisë;
- (iv) Standardi që arrihet, duhet të jetë subjekt i një rishikimi të ngushtë dhe i konsultimeve me publikun, duke përfshirë dhe lejin e llogaritjes më të saktë të faktorit të sigurisë.

1.3 Vëzhgimi i statusit ekologjik dhe kimik të ujërave sipërfaqësore

Rrjeti i vëzhgimit të ujërave sipërfaqësore duhet të vendoset në përputhje me kërkesat e nenit 8. Rrjeti i vëzhgimit do të hartohet në mënyrë që të ofrojë një kontroll koherent dhe të kuptueshëm të gjendjes ekologjike dhe kimike të secilit basen lumor, dhe duhet të lejojë klasifikimin e zonave ujore në pesë klasa, në përputhje me përcaktimet normative të dhëna në seksionin 1.2.

Shtetet Anëtare duhet të ofrojnë një hartë ose disa harta për të treguar rrjetin e vëzhgimit të ujërave sipërfaqësore në planin e menaxhimit të basenit lumor. Në bazën e karakteristikave dhe vlerësimit të ndikimit të bërë në përputhje me nenin 5 dhe Shtojcën II, Shtetet Anëtare për çdo periudhë që zbatohet një plan menaxhimi i basenit lumor, duhet të përcaktojnë një program mbikëqyrjeje/vëzhgimi si dhe një program vëzhgimi operativ. Shtetet Anëtare mund të kenë nevojë gjithashtu që të përgatisin programe hetuese vëzhgimi për disa raste.

Shtetet Anëtare do të vëzhgojnë parametra të cilat janë treguese për statusin e secilit element cilësie përkatës. Në përzgjedhjen e parametrave për cilësinë biologjike, Shtetet Anëtare në disa raste duhet të identifikojnë nivelin e duhur të kërkuar taksonomik, për të pasur më shumë besueshmëri dhe saktësi në

klasifikimin e elementeve të cilësisë. Vlerësimet e nivelit të besueshmërisë dhe saktësisë së rezultateve të ofruara nga programet e vëzhgimit duhet të jenë pjesë e planit.

1.3.1. Hartimi i vëzhgimit mbikëqyrës

Objektivi

Shtetet Anëtare duhet të krijojnë programe vëzhgimi për të qenë në gjendje që të japin informacion për:

- të plotësuar dhe për të bërë të vlefshme procedurën e vlerësimit të ndikimit të dhënë, të detajuar në Shtojcën II
- skicën efektive dhe eficiente për programet e vëzhgimit në të ardhmen;
- vlerësimin e ndryshimeve afatgjata në kushtet natyrore, dhe
- vlerësimin e ndryshimeve afatgjata që vijnë si pasojë e aktivitetit intensiv të përhapur antropogjenik.

Përfundimet e një vëzhgimi të tillë duhet të rishikohen dhe të përdoren në kombinim me procedurën e vlerësimit të ndikimit të përshkruar në Shtojcën II, për të përcaktuar kërkesat për programet e vëzhgimit në placet aktuale të menaxhimit të baseneve të lumenjve dhe planeve që do të krijohen në të ardhmen.

Përzgjedhja e pikave të vëzhgimit

Vëzhgimi mbikëqyrës do të kryhet në numër të mjaftueshëm të zonave të ujërave sipërfaqësore, për të ofruar një vlerësim të statusit të përgjithshëm të ujërave sipërfaqësore brenda çdo baseni ujqor. Në përzgjedhjen e këtyre zonave, Shtetet Anëtare do të sigurohen se kur është e nevojshme, vëzhgimi do të kryhet në ato pika ku:

- shkalla e prurjes së ujit është e konsiderueshme brenda basenit lumor si një i tërë, duke përfshirë pika mbi lumenj të mëdhenj, ku zona mbajtëse është më e madhe se 2 500 km² ;
  - volumi i ujit prezent është domethënës brenda rrethit të basenit ujqor, duke përfshirë dhe liqene të mëdha dhe rezervuarë të mëdhenj;
  - ente të konsiderueshme uji kalojnë përmes kufirit të një Shteti Anëtar
  - janë identifikuar vende pasi Vendimit për Shkëmbimin e Informacionit 77/795/KEE,
- dhe vende të tjera kërkohet që t'i nënshtrohen vlerësimit të ngarkesës së ndotësve, e cila transferohet përmes kufijve të Shteteve Anëtare dhe që transferohet gjithashtu dhe në mjedisin detar.

Zgjedhja e elementeve të cilësisë

Vëzhgimi i mbikëqyrjes duhet të realizohet për çdo zonë vëzhgimi për një periudhë prej një viti, gjatë periudhës së bërjes së planit të menaxhimit të basenit ujqor për:

- parametrat tregues për të gjitha elementet cilësore biologjike;
- parametrat që janë tregues për të gjitha elementet cilësore hidromorfologjike;
- parametrat që janë tregues për të gjitha elementet e përgjithshme fiziko-kimike;
- ndotësit kryesorë në listë, të cilët janë hedhur në basenin lumor ose në nën-basen, dhe
- ndotës të tjerë të hedhur në masa të konsiderueshme në basenin ose nën-basenin ujqor, në përjashtim të rasteve kur mbikëqyrja dëshmon se zona përkatëse ka arritur një nivel të mirë, dhe se nuk ka prova nga rishikimi i ndikimit të aktivitetit njerëzor të Shtojcës II, që dëshmojnë se

ndikimet në zonë kanë ndryshuar. Në këto raste, vëzhgimi mbikëqyrës duhet të kryhet një herë për çdo tre plane menaxhimi të basenit ujqor.

1.3.2. Projektimi i vëzhgimit operativ

Vëzhgimi operativ do të ndërmerret në mënyrë që:

- të përcaktojë statusin e atyre zonave të përcaktuara që rrezikojnë të mos përmbushin objektivat mjedisore, dhe
- të vlerësojë çdo ndryshim në statusin e zonave të tilla që vijnë si rezultat i programeve të masave.

Programi mund të ndryshohet gjatë periudhës së planit të menaxhimit të basenit lumor, sipas informacionit të marrë si pjesë e kërkesave të Shtojcës II, ose si pjesë e kësaj Shtojce, në veçanti për të lejuar uljen e frekuencës ku ndikimi nuk është domethënës ose ku presioni përkatës është humbur.

Zgjedhja e pikave të vëzhgimit

Vëzhgimi operativ duhet të kryhet për të gjitha ato zona uji, të cilat në bazë të vlerësimit të ndikimit të bërë në përputhje me Shtojcën II, ose me vëzhgimin e mbikëqyrjes, janë identifikuar se janë në rrezik për të mos plotësuar objektivat mjedisore të përcaktuara në nenin 4, dhe për ato zona uji në të cilat janë shkarkuar substanca nga lista përparësore. Pikat e vëzhgimit do të zgjidhen për substancat e listës përparësore, ashtu siç është specifikuar në legjislacionin që përmbledh standardet përkatëse të cilësisë së mjedisit. Në të gjitha rastet e tjera, duke përfshirë dhe substancat nga lista parësore për të cilat nuk është dhënë një udhëzim specifik në legjislacion, pikat e vëzhgimit do të zgjidhen si më poshtë:

- për zonat në rrezik nga presione domethënëse burimore, do të përcaktohen pika të mjaftueshme vëzhgimi, në mënyrë që të vlerësohet shkalla dhe ndikimi i burimit ndotës. Kur zona është subjekt i një numri presionesh burimore pikash, pikat e vëzhgimit mund të zgjidhen për të vlerësuar shkallën dhe ndikimin e këtyre presioneve si të tëra.
- për zonat në rrezik nga presione burimore të përhapura domethënëse, do të caktohen pika vëzhgimi të mjaftueshme, në mënyrë që të vlerësohet shkalla dhe ndikimi i presioneve të burimit. Zgjedhja e zonave duhet të bëhet në mënyrë të tillë, që ato të përfaqësojnë rreziqet përkatëse të presioneve burimore të përhapura, dhe rreziqet relative të mosarritjes të statusit të mirë të ujërave sipërfaqësore.
- për zonat në rrezik nga presioni domethënës hidromorfologjik, duhet të zgjidhen pika të mjaftueshme vëzhgimi, në mënyrë që të vlerësohet shkalla dhe ndikimi i presioneve hidromorfologjike. Zgjedhja e zonave do të jetë tregues i ndikimit të përgjithshëm të presionit hidromorfologjik.

Zgjedhja e elementeve të cilësisë

Për t'u bërë i mundur vlerësimi i shkallës së presionit që ndikon zonat e ujit sipërfaqësor, Shtetet Anëtare do të vëzhgojnë për ato elemente cilësie, të cilat janë treguese të presionit që ndikon mbi zonën ose zonat. Në mënyrë që të vlerësohet ndikimi i këtij presioni, Shtetet Anëtare duhet të vëzhgojnë:

- parametrat që janë tregues për elementin e cilësisë biologjike, ose elementet që janë më të ndjeshëm ndaj presionit, i cili ndikon mbi zonat ujore;
- të gjitha substancat përparësore të shkarkuara dhe ndotës të tjerë të shkarkuar në sasi të konsiderueshme;

- parametra që tregojnë elementin e cilësisë hidromorfologjike, që janë më të ndjeshëm ndaj presionit të identifikuar;

- parametrat tregues të elementit cilësor hidromorfologjik më të ndjeshëm ndaj presionit të identifikuar;

1.3.3. Projektimi i vëzhgimit hetues

Objektivi

Vëzhgimi hetues do të kryhet:

- kur arsyeja për investigim është e njohur,

- kur vëzhgimi mbikëqyrës tregon, se objektivat e përcaktuara në nenin 4 për zonën e ujit nuk ka të ngjarë të arrihen dhe nuk është vendosur akoma një vëzhgim operativ, në mënyrë që të sigurohen shkaqet e zonës ujore ose zonave ujore, që nuk janë në gjendje të arrijnë objektivat mjedisore, ose

- për të siguruar shkallën dhe ndikimet e ndotjes aksidentale dhe do të informojnë vendosjen e programit të masave për arritjen e objektive mjedisore dhe masave specifike të nevojshme, për të ndrequr efektet e ndotjes aksidentale.

1.3.4. Frekuenca e vëzhgimit

Gjatë periudhës së vëzhgimit mbikëqyrës, frekuencat për parametrat vëzhgues që janë tregues për elementet e cilësisë fiziko-teknike, duhet të zbatohen në përjashtim të rasteve kur intervale më të mëdha rregullohen në bazë të njohurisë teknike dhe gjykimit të ekspertëve. Për elementet biologjike dhe hidromorfologjike, vëzhgimi duhet të kryhet të paktën një herë gjatë periudhës së vëzhgimit mbikëqyrës.

Për vëzhgimin operativ, frekuenca e kërkuar e vëzhgimit për çdo parametër do të përcaktohet nga Shtetet Anëtare, në mënyrë që të ofrohen të dhëna të mjaftueshme për një vlerësim të besueshëm të statusit të elementit të cilësisë përkatëse. Si udhëzues, vëzhgimi duhet të ndodhë gjatë intervaleve që nuk i kalojnë ato që tregohen në tabelën më poshtë, në përjashtim të rasteve kur justifikohen intervale më të mëdha në bazën e njohurive teknike dhe gjykimeve të ekspertëve.

Frekuencat e vëzhgimit duhet të zgjidhen duke marrë parasysh ndryshueshmërinë e parametrave, që vijnë si rezultat i kushteve natyrore dhe antropogjenike. Koha në të cilën është bërë vëzhgimi duhet të zgjidhet në mënyrë të tillë, që të ulë sa më shumë të jetë e mundur ndikimin e ndryshimeve sezonale për rezultatet, dhe duke siguruar në këtë mënyrë që rezultatet reflektojnë ndryshimet në zonën ujore, si rezultat i ndryshimeve të shkaktuara nga presioni antropogjenik. Gjatë sezoneve të ndryshme e të njëjtit vit do të bëhen vëzhgime shtesë, aty ku është e mundur, në mënyrë që të arrihet ky objektivi.

Elementi i cilësisë	Lumenjtë	Liqenet	Ujërat tranzicionale	Ujërat bregdetare
Biologjike				
Fitoplankton	6 muaj	6 muaj	6 muaj	6 muaj
Flora të tjera ujore	3 vjet	3 vjet	3 vjet	3 vjet
Makroinvertebrorët	3 vjet	3 vjet	3 vjet	3 vjet

Peshqit	3 vjet	3 vjet	3 vjet	
---------	--------	--------	--------	--

Hidromorfologjike

Vazhdimësia	6 vjet			
Hidrologjia	E vazhdueshme	1 muaj		
Morfologjia	6 vjet	6 vjet	6 vjet	6 vjet

Psiko-kimike

Kushtet termale	3 muaj	3 muaj	3 muaj	3 muaj
Oksigjenimi	3 muaj	3 muaj	3 muaj	3 muaj
Kripësia	3 muaj	3 muaj	3 muaj	
Statusi ushqyes	3 muaj	3 muaj	3 muaj	3 muaj
Gjendja e acidit	3 muaj	3 muaj		
Ndotësit e tjerë	3 muaj	3 muaj	3 muaj	3 muaj
Substancat parësore	1 muaj	1 muaj	1 muaj	1 muaj

1.3.5. Kërkesa të tjera vëzhgimi shtesë për zonat e mbrojtura

Programet e vëzhgimit që kërkohen më lart do të zbatohen, në mënyrë që të plotësohen kërkesat e mëposhtme:

Pikat e nxjerrjes së ujit të pijshëm

Zonat e ujit sipërfaqësor, të përmendura në nenin 7, nga të cilat nxirren mesatarisht më shumë se 100 metra kub, do të caktohen si pika vëzhgimi dhe do të jenë subjekt i vëzhgimeve të tjera shtesë, ashtu siç do të kërkohet për të plotësuar kërkesat e nenit përkatës. Zona të tilla do të vëzhgohen për të gjitha substancat përparësore dhe për të gjitha substancat e tjera që janë në masa të konsiderueshme, të cilat kanë ndikim mbi statusin e zonës ujore dhe të cilat kontrollohen nga dispozitat e Direktivës së Ujit të Pijshëm. Vëzhgimi do të kryhet në përputhje me frekuencat e përcaktuara më poshtë:

Komunitetit që i shërbehet	Frekuenca
Më e madhe se 10 000	4 në vit
10 000 deri në 30 000	8 në vit
Më e madhe se 30 000	12 në vit

Habitatet dhe zonat e mbrojtura të specieve

Strukturat e ujit që formojnë këto zona, do të përmbledhen si pjesë e programit vëzhgues të përmendur më lart, për bazën e ndikimit të vlerësimit dhe vëzhgimit mbikëqyrës, ato janë zona të identifikuar që rrezikojnë të mos plotësojnë objektivat mjedisore, të përcaktuara në nenin 4. Vëzhgimi do të kryhet për

të vlerësuar shkallën e ndikimit të presioneve përkatëse domethënëse mbi këto zona, dhe aty ku është e nevojshme, për të vlerësuar ndryshimet në statusin e zonave, të tillë që vijnë si rrjedhojë e masave. Vëzhgimi do të vazhdojë derisa zonat të plotësojnë kërkesat e lidhura me ujin, të dhëna në legjislacion, sipas të cilave atyre u kërkohet të plotësojnë objektivat sipas nenit 4.

1.3.6. Standardet për vëzhgimin e elementeve të cilësisë

Metodat e përdorura për vëzhgimin e parametrave tip duhet të jenë në përputhje me standardet kombëtare dhe ndërkombëtare të dhëna në listë më poshtë, të cilat do të sigurojnë dhënien e të dhënave të një cilësie dhe krahasueshmërie përkatëse shkencore.

Kampionet e makroinvertebrorëve

ISO 5667-3:1995	Cilësia e ujit – Kampionimi – Pjesa 3: Udhëzime për ruajtjen dhe trajnimin e kampioneve
EN 27828:1994	Cilësia e ujit – Metodat e kampioneve biologjike – Udhëzime për trajtimin e kampioneve të makroinvertebrorëve bentikë
EN 28265:1994	Cilësia e ujit – Metoda e nxjerrjes së kampioneve biologjike – Udhëzime për strukturën dhe përdorimin e kampioneve sasiore për makroinvertebrorët bentikë mbi nënshtresa gurore në ujërat e cekëta
EN ISO 9391:1995	Cilësia e ujit – Nxjerrja e kampioneve të makroinvertebrorëve në ujërat e thella
EN ISO 8689 – 1:1999	Klasifikimi biologjik i lumenjve PJESA 1: Udhëzime për interpretimin e të dhënave të cilësisë biologjike nga sondazhe të makroinvertebrorëve në ujërat e rrjedhshme
EN ISO 8689-2:1999	Klasifikimi biologjik i lumenjve PJESA II. Udhëzime për paraqitjen e të dhënave për cilësinë biologjike nga sondazhet e makroinvertebrorëve bentikë në ujërat e rrjedhshme

Nxjerrja e kampioneve të mikrociteve

Standardet përkatëse CEN/ISO përgjatë zhvillimit

Nxjerrja e kampioneve të peshkut

Standardet përkatëse CEN/ISO përgjatë zhvillimit

Nxjerrja e kampioneve të diatomit

Standardet përkatëse CEN/ISO përgjatë zhvillimit

Standardet për parametrat fiziko-kimike

Standardet përkatëse CEN/ISO

Standardet për parametrat hidromorfologjike

1.4 **Klasifikimi dhe paraqitja e statusit ekologjik**

1.4.1 Krahasueshmëria e rezultateve të vëzhgimit biologjik

(i) Shtetet Anëtare do të krijojnë sisteme vëzhgimi për të matur vlerat e elementeve të cilësisë biologjike të specifikuar për secilën kategori të ujit sipërfaqësor ose për zonat e sipërfaqeve ujore të ndryshuara tepër ose të ujërave artificiale. Gjatë zbatimit të procedurave të përcaktuara më poshtë për zonat e ujit të modifikuar tepër ose për zonat e ujit artificial, referencat e statusit ekologjik do të shikohen si referenca të potencialit ekologjik. Sisteme të tilla mund të përdorin specie të veçanta ose grupe të veçanta specimesh, të cilat si të tëra janë përfaqësuese të elementit të cilësisë.

(ii) Në mënyrë që të sigurohet përputhshmëria me sisteme të tilla vëzhgimi, rezultatet e sistemeve që përdoren nga secili Shtet Anëtar, do të shprehen si raporte të cilësisë ekologjike për qëllime klasifikimi të statusit ekologjik. Këto raporte do të përfaqësojnë marrëdhëniet ndërmjet vlerave të parametrave biologjikë të vëzhguar për një zonë të caktuar të sipërfaqes ujore, dhe vlerave ato parametra në kushtet e referimit që janë të aplikueshme për zonën. Raporti do të shprehet si një vlerë numerike ndërmjet zeros dhe njëshit, me një status të lartë ekologjik, të përfaqësuar nga vlerat e statusit ekologjik nga një në statusin e keq, me status të lartë ekologjik të përfaqësuar nga vlerat që janë afër njëshit, dhe statusi i keq ekologjik nëpërmjet vlerave që janë afër zeros.

(iii) Secili Shtet Anëtar duhet të ndajë shkallën e përqindjes së cilësisë ekologjike për sistemin e tyre të vëzhgimit për secilën kategori uji sipërfaqësor në pesë klasa, që luhaten nga statusi i lartë në statusin e keq biologjik, ashtu siç përcaktohet në Seksionin 1.2., duke i caktuar një vlerë numerike secilit kufi ndërmjet klasave. Vlera për kufirin ndërmjet klasave të statusit të lartë dhe të mirë, dhe vlerës për kufij ndërmjet statusit të mirë dhe të moderuar do të përcaktohet nëpërmjet ushtrimit të ndërkalibrimit të përshkruar më lart.

(iv) Komisioni European do të lehtësojë ushtrimin e ndërkalibrimit në mënyrë, që të sigurojë që këta kufij klasorë janë përcaktuar në përputhje me përkufizimet normative të Seksionit 1.2 dhe janë të krahasueshme ndërmjet Shteteve Anëtare.

(v) Si pjesë e këtij ushtrimi, Komisioni European do të lehtësojë shkëmbimin e informacionit ndërmjet Shteteve Anëtare, gjë që do të çojë në identifikimin e disa pikave për secilin ekorajon në Komunitete; këto vende do të formojnë një rrjet ndërkalibrimi. Rrjeti do të përbëhet nga pika (vende) që u përkasin tipave të ndryshme të zonës ujore brenda secilit ekorajon. Për secilin tip të zgjedhur të zonës së ujit sipërfaqësor, rrjeti do të përbëhet nga të paktën dy pika që përputhen me kufijtë ndërmjet përkufizimeve normative të statusit të mirë dhe të moderuar. Pikat do të për zgjidhen si rezultat i një gjykimi ekspertësh, bazuar në inspektimin e pikave dhe në të gjithë informacionin tjetër të disponueshëm.

(vi) Secili sistem vëzhgimi i çdo Shteti Anëtar do të zbatohet për ato pika në rrjetin e ndërkalibrimit, të cilat janë brenda ekorajonit dhe pjesë e një tipi të zonës ujore sipërfaqësore mbi të cilën do të zbatohet sistemi, në përputhje me kërkesat e kësaj direktive. Rezultatet e zbatimit do të përdoren për të përcaktuar vlerat numerike për kufijtë përkatës klasorë në secilin sistem vëzhgimi të Shteteve Anëtare.

(vii) Brenda tre vjetësh nga data e hyrjes në fuqi të kësaj direktive, Komisioni European do të përgatisë një projekt-regjistër për pikat (vendet) për të formuar një rrjet ndërkalibrimi, i cili mund të hartohet në përputhje me procedurat e përcaktuara në nenin 21. Regjistri përfundimtar i pikave (vendeve) do të përcaktohet brenda katër vjetësh nga data e hyrjes në fuqi e kësaj direktive dhe do të

botohet nga Komisioni European.

(viii) Komisioni European dhe Shtetet Anëtare do të plotësojnë ushtrimin ndërkalibruës brenda 18 muajsh nga data në të cilën është përfunduar botimi i regjistrit.

(ix) Rezultatet e ushtrimit ndërkalibruës dhe vlerat e përcaktuara për klasifikimet e sistemeve të vëzhgimit për Shtetet Anëtare do të botohen nga Komisioni European brenda gjashtë muajsh pas përfundimit të ushtrimit të ndërinterkalibrimit.

1.4.2 Paraqitja e përfundimeve të vëzhgimit dhe klasifikimi i statusit ekologjik dhe potencialit ekologjik

(i) Për kategoritë e ujërave sipërfaqësore, klasifikimi i statusit ekologjik për zonat e ujit do të përfaqësohen nga vlerat më të ulëta për rezultatet e vëzhgimit biologjik dhe fiziko-kimik për elementet përkatës cilësorë, në përputhje me kolonën e parë të tabelës së dhënë më poshtë. Shtetet Anëtare do të ofrojnë një hartë për secilin rreth të basenit ujqor, duke ilustruar klasifikimin e statusit ekologjik për secilën zonë ujore, të koduar sipas ngjyrës, në përputhje me kolonën e dytë të tabelës së dhënë më poshtë, për të reflektuar klasifikimin e statusit ekologjik të zonës së ujit.

Klasifikimi i statusit ekologjik	Kodi i ngjyrës
I lartë	Blu
I mirë	Jeshil
I moderuar	I verdhë
I varfër	Portokalli
I keq	I kuq

(ii) Për zonat ujore të modifikuara tepër dhe artificiale, klasifikimi i mundshëm ekologjik për zonën e ujit, duhet të përfaqësohet nga vlerat më të ulëta për rezultatet e vëzhgimit biologjik dhe fiziko-kimik për elementet përkatës së cilësisë, të klasifikuar në përputhje me kolonën e parë të tabelës së dhënë më poshtë. Shtetet Anëtare do të përgatisin një hartë me rrethet e basenit ujqor, duke ilustruar klasifikimin e potencialit ekologjik për secilën nga zonat ujore, kodin e ngjyrës dhe duke pasur parasysh zonat e ujit të modifikuara tepër, dhe në përputhje me kolonën e tretë të asaj tabele.

Klasifikimi i potencialit ekologjik	Kodi i ngjyrës Zonat e ujit sipërfaqësor	Kodi i ngjyrës Zonat e modifikuara tepër
I mirë dhe më lart	Ngjyrë jeshile e njëtrajtshme dhe rripa të hollë gri	Ngjyrë jeshile e njëtrajtshme dhe rripa gri të errët
I moderuar	Ngjyrë e verdhë e njëtrajtshme dhe rripa të hollë gri	Ngjyrë e verdhë e njëtrajtshme dhe rripa gri të errët
I varfër	Ngjyrë portokalli e njëtrajtshme dhe rripa të hollë gri	Ngjyrë portokalli e njëtrajtshme dhe rripa gri të errët
I keq	Ngjyrë e kuqe e njëtrajtshme dhe rripa të hollë gri	Ngjyrë e kuqe e njëtrajtshme dhe rripa gri të errët

- (iii) Shtetet Anëtare duhet të dëshmojnë nëpërmjet një pike të zezë në hartë ato zona të ujit ku pamundësia për të pasur një status të mirë, ose një potencial ekologjik të mirë ka ardhur si rezultat i mospërputhshmërisë me një ose më shumë standarde cilësie mjedisore, të cilat janë përcaktuar për atë zonë uji, në lidhje me ndotësit e veçantë sintetikë dhe josintetikë (në përputhje me regjimin e përcaktuar nga Shtetet Anëtare).

1.4.3. Paraqitja e rezultateve të vëzhgimit dhe klasifikimi i statusit kimik

Kur një zonë ujore i plotëson standardet e cilësisë së mjedisit të dhëna në Shtojcën IX, neni 16, dhe në ligje të tjera të Komunitetit që përcaktojnë standarde të cilësisë së mjedisit, duhet të mbahet shënim që zona ka arritur një status të mirë kimik. Nëse jo, zona do të regjistrohet si zonë që nuk ka arritur një status të mirë kimik.

Shtetet Anëtare do të ofrojnë një hartë për secilin rreth baseni ujqor, duke ilustruar statusin kimik për secilën zonë të ujit, kodin e ngjyrës në përputhje me kolonën e dytë të tabelës së dhënë më poshtë, për të reflektuar klasifikimin e statusit kimik të zonës ujore:

Klasifikimi i statusit kimik	Kodi i ngjyrës
I mirë	Blu
Nuk arrin të klasifikohet tek kategoria “I mirë”	I kuq

2. UJI NËNTOKËSOR

2.1. Statusi cilësor i ujit nëntokësor

2.1.1. Parametri për klasifikimin e statusit cilësor

Regjimi i nivelit të ujit nëntokësor

2.1.2. Përkufizime të statusit cilësor

Elementet	Statusi i mirë
Niveli i ujit nëntokësor	<p>Niveli i ujit nëntokësor në zonën e ujit nëntokësor është i tillë, që burimi i disponueshëm i ujit nëntokësor nuk kalohet nga shkalla mesatare vjetore e nxjerrjes.</p> <p>Si rrjedhim, niveli i ujit nëntokësor nuk është subjekt i ndryshimeve antropogjenike në mënyrë që të çojë në:</p> <ul style="list-style-type: none"> - mosrealizimin e objektivave mjedisore të specifikuar në nenin 4 për ujërat sipërfaqësore shoqëruese; - ndonjë ulje të konsiderueshme të statusit të ujërave të tillë - ndonjë dëmtim të konsiderueshëm të ekosistemeve tokësore, të cilat varen drejtpërsëdrejti nga zona e ujit nëntokësor, dhe ndryshime ndaj drejtimit të rrjedhjes, që vijnë si rezultat i ndryshimeve të nivelit, mund të ndodhin përkohësisht ose vazhdimisht në një zonë pjesërisht të kufizuar, por ndryshime të tilla nuk shkaktojnë ndërhyrjen e ujit të kripur ose ndërhyrje të

tjera, dhe nuk dëshmojnë për një tendencë qartësisht të identifikueshme antropogjenike në drejtimet e prurjes, që ka të ngjarë të çojnë në ndërhyrje të tilla.
--

2.2. Vëzhgimi i statusit cilësor të ujit nëntokësor

2.2.1 Rrjeti i vëzhgimit të nivelit të ujërave nëntokësore

Rrjeti i vëzhgimit të ujërave nëntokësore do të përcaktohet në përputhje me kërkesat e nenit 7 dhe 8. Rrjeti i vëzhgimit do të hartohet në mënyrë që të japë një vlerësim të besueshëm të statusit cilësor të zonës ose zonave të ujit nëntokësor, duke përfshirë dhe vlerësimin e burimit të disponueshëm të ujit nëntokësor. Shtetet Anëtare do të ofrojnë një hartë ose harta, që tregojnë rrjetin e vëzhgimit të ujërave sipërfaqësore në planin e menaxhimit të basenit të lumit.

2.2.2. Densiteti i pikave të vëzhgimit

Rrjeti do të përfshijë pika të mjaftueshme përfaqësuese për vëzhgimin, për të vlerësuar nivelin e ujit sipërfaqësor në secilën zonë ose zona të ujit sipërfaqësor, duke marrë parasysh ndryshimet afatshkurtra dhe afatgjata të rifurnizimit, veçanërisht:

- zonat e ujit nëntokësor të identifikuar që rrezikojnë të mos plotësojnë objektivat mjedisore sipas nenit 4, sigurojnë densitet të mjaftueshëm dhe pika vëzhgimi për të vlerësuar ndikimin e nxjerrjeve dhe rifurnizimeve në nivelin e ujit nëntokësor,
- për zonat e ujit nëntokësor brenda të cilave prurjet e nëntokës kalojnë përmes kufirit të një Shteti Anëtar, ofrohet sigurimi i pikave të mjaftueshme të vëzhgimit për të vlerësuar drejtimin dhe shkallën e prurjes së ujit nëntokësor përmes kufirit të Shtetit Anëtar.

2.2.3. Vëzhgimi i frekuencës

Frekuenca e vëzhgimeve duhet të jetë e mjaftueshme në mënyrë të tillë që të lejojë vlerësimin e statusit cilësor të secilës zonë ose zonave nëntokësore, duke marrë parasysh ndryshimet afatshkurtra dhe afatgjata, dhe duke marrë parasysh në veçanti:

- zonat e ujit nëntokësor të identifikuar që rrezikojnë të mos plotësojnë objektivat mjedisore sipas nenit 4, sigurojnë frekuencë të mjaftueshme masash për të vlerësuar ndikimin e nxjerrjeve dhe rifurnizimeve në nivelin e ujit nëntokësor,
- për zonat e ujit nëntokësor brenda të cilave prurjet e nëntokës kalojnë përmes kufirit të një Shteti Anëtar, ofrohet frekuencë e mjaftueshme masash për të vlerësuar drejtimin dhe shkallën e prurjes së ujit nëntokësor përmes kufirit të Shtetit Anëtar.

2.2.4. Interpretimi dhe prezantimi i statusit cilësor të ujërave nëntokësore

Rezultatet e marra nga rrjeti i vëzhgimit për zonat e ujit nëntokësor, ose grupin e zonave të ujërave nëntokësore do të përdoren për të vlerësuar statusin cilësor të asaj zone ose të atyre zonave. Sipas pikës 2.5, Shtetet Anëtare do të ofrojnë një hartë ku do të pasqyrohet vlerësimi përkatës i statusit cilësor të ujit nëntokësor, si dhe kodi i ngjyrave në përputhje me regjimin e mëposhtëm:

I mirë: jeshile
I varfër: e kuqe

2.3. Statusi kimik i ujit nëntokësor

2.3.1. Parametrat për përcaktimin e statusit kimik të ujit nëntokësor:

Sjellja

Përqendrimi i ndotësve

2.3.2. Përcaktimi i statusit të mirë kimik të ujit nëntokësor

Elementet	Statusi i mirë
Të përgjithshme	Përbërja kimike e zonës së ujit sipërfaqësor është e tillë që përqendrimet e ndotësve: - ashtu siç specifikohet më poshtë, nuk i tregojnë efektet e kripës ose të ndërhyrjeve të tjera - nuk i kalojnë standardet e cilësisë që janë të aplikueshme në ligje të tjera përkatëse të Komunitetit, në përputhje me nenin 17 - nuk janë të tilla që të çojnë në mosrealizimin e objektivave mjedisore të specifikuara në nenin 4 për sipërfaqe ujore të shoqëruara, as në uljen e konsiderueshme të cilësisë ekologjike ose kimike të zonave të tilla, dhe as në dëmtime të konsiderueshme të ekosistemeve tokësore, të cilat varen drejtpërsëdrejti nga zona e ujit nëntokësor
Sjellja	Ndryshimet në sjellje nuk janë treguese për kripshmërinë ose ndërhyrje të tjera që mund t'i bëhen zonës së ujit nëntokësor.

2.4. Vëzhgimi i statusit kimik të ujit nëntokësor

2.4.1. Rrjeti i vëzhgimit të ujit nëntokësor

Rrejtja e vëzhgimit të ujërave nëntokësore do të përcaktohet në përputhje me kërkesat e nenit 7 dhe 8. Rrjeti i vëzhgimit do të hartohet në mënyrë që të japë një vlerësim të besueshëm të statusit kimik të zonës ose zonave të ujit nëntokësor, për të evidentuar praninë e tendencave afatgjata antropogjenike në rritje të ndotësve.

Në bazën e karakterizimit dhe ndikimit të vlerësimit të kryer në përputhje me nenin 5 dhe Shtojcën II, Shtetet Anëtare për çdo periudhë në të cilën aplikohet plani i menaxhimit të basenit lumor, duhet të vendosin një program vëzhgimi. Rezultatet e këtij programi do të përdoren për të formuar një program operativ vëzhgimi, i cili do të përdoret për pjesën e planit që mbetet.

Vlerësimet e nivelit të besueshmërisë dhe saktësisë së rezultateve që vijnë si rezultat i programeve të vëzhgimit, do të pasqyrohen dhe në plan.

2.4.2. Mbikëqyrja e vëzhgimit

Qëllimi

Mbikëqyrja e vëzhgimit ose vëzhgimi mbikëqyrës do të realizohet në mënyrë që të:

- shtohet dhe bëhet e vlefshme procedura e vlerësimit të ndikimit,
- ofrohet informacion për përdorim në vlerësimin e tendencave afatgjata si rezultat i ndryshimeve në kushtet natyrore dhe nëpërmjet aktivitetit antropogjenik.

Përzgjedhja e pikave të vëzhgimit

Duhet të përzgjidhen pika të mjaftueshme vëzhgimi për secilin nga elementet e mëposhtëm:

- zonat e identifikuara që kanë rrezik të mos ndjekin ushtrimin e karakterizimit të ndërmarrë në përputhje me Shtojcën II,
- zonat të cilat kalojnë përmes kufirit të një Shteti Anëtar

Përzgjedhja e parametrave

Më poshtë janë dhënë parametrat bazë, të cilat do të vëzhgohen në të gjitha zonat e zgjedhura të ujit nëntokësor:

- përbërja e oksigjenit
- vlera e pH
- sjellja
- nitrimi
- amoniumi

Zonat që janë identifikuar në përputhje me Shtojcën II që kanë rrezik të mos plotësojnë parametrat për statusin e mirë, do të vëzhgohen gjithashtu për ato parametra, të cilët janë tregues të ndikimit të këtyre presioneve.

Zonat ndërkufitare ujore do të vëzhgohen për ato parametra, të cilat lidhen me mbrojtjen e të gjithë përdoruesve të mbështetur nga prurjet e ujit nëntokësor.

2.4.3. Vëzhgimi operativ

Qëllimi

Vëzhgimi operativ do të ndërmerret në periudhat ndërmjet programeve të mbikëqyrjes së vëzhgimit në mënyrë që:

- të vendoset statusi kimik i zonave të ujit nëntokësor ose të grupeve të këtyre zonave, të përcaktuara si në rrezik;
- të vendoset prania e tendencës në rritje afatgjatë antropogjenetike në përqendrimin e çdo ndotësi.

Përzgjedhja e pikave të vëzhgimit

Vëzhgimi operativ do të kryhet për të gjitha ato zona të ujit sipërfaqësor ose grupe zonash, të cilat mbi bazën e vlerësimit të ndikimit të kryer në përputhje me Shtojcën II dhe në bazë të vëzhgimit mbikëqyrës janë identifikuar se kanë rrezik të mos plotësojnë objektivat e nenit 4. Përzgjedhja e pikave të vëzhgimit do të reflektojë gjithashtu një vlerësim të mënyrës sesi të dhënat monitoruese përfaqësuese nga ajo pikë janë të një cilësie që është e përshtatshme për zonën e zonat e ujit nëntokësor.

Frekuenca e vëzhgimit

Vëzhgimi operativ do të bëhet gjatë periudhave ndërmjet programeve të vëzhgimit mbikëqyrës me një shpeshtësi që është e mjaftueshme për të diktuar ndikimet e presioneve përkatëse, por për një minimum prej një here në vit.

2.4.4. Identifikimi i tendencave të ndotësve

Shtetet Anëtare do të përdorin të dhëna si nga vëzhgimi mbikëqyrës dhe nga ai operativ në identifikimin e antropogjenitetit afatgjatë, me tendencë në rritje të përqendrimeve të ndotësve dhe të kundërtën e tendencave të tilla. Duhet të identifikohet viti ose periudha bazë. Llogaritja e tendencave duhet të ndërmerret për një strukturë, ose kur është e nevojshme, për një grup zonash ujore nëntokësore. Tendencat duhet që të demonstronin në mënyrë statistikore, së bashku me nivelin e besueshmërisë që lidhet me identifikimin në fjalë.

2.4.5 Interpretimi dhe prezantimi i statusit kimik të ujit nëntokësor

Në vlerësimin e statusit, rezultatet e pikave individuale të vëzhgimit brenda një zone ujore nëntokësore do të bashkohen si të tëra në zonë. Pa cenuar direktivën në fjalë, në mënyrë që të arrihet një status i mirë për zonën e ujit nëntokësor, për këta parametra kimikë, për të cilët standardet e cilësisë së mjedisit janë përcaktuar në legjislacionin e Komunitetit:

- do të llogaritet vlera mesatare e rezultateve të vëzhgimit në secilën pikë në zonën ose grupin e zonave të ujërave nëntokësore, dhe

- në përputhje me nenin 17, këto vlera mesatare do të përdoren për të demonstruar përputhshmërinë me statusin e mirë kimik.

Lidhur me pikën 2.5, Shtetet Anëtare do të ofrojnë një status kimik të ujërave nëntokësore, të koduar sipas ngjyrave të dhëna më poshtë:

I mirë: jeshile

I dobët: e kuqe

Shtetet Anëtare do të tregojnë nëpërmjet vendosjes së një pike të zezë në hartë, se këto zona të ujit nëntokësor janë subjekt i tendencës domethënëse dhe të qëndrueshme në përqendrimet e çdo ndotësi, që vjen si rezultat i ndikimit të aktivitetit njerëzor.

Kthesa e një tendence do të tregohet nëpërmjet një pike blu në hartë.

2.5. Prezantimi i statusit të ujit nëntokësor

Shtetet Anëtare do të ofrojnë një hartë për secilën zonë ose grup zonash, për planin e menaxhimit të

basenit të lumit, duke përfshirë si statusin cilësor dhe atë kimik të asaj strukture ose grupi strukturash, të koduar me ngjyra në përputhje me kërkesat e pikave 2.2.4. dhe 2.4.5. Shtetet Anëtare mund të vendosin që të mos japin harta të veçanta në përputhje të pikave 2.2.4 dhe 2.4.5, po në atë rast do të japin një tregues të atyre zonave që janë subjekt i një tendence në rritje të përqendrimit të ndotësve, ose do të pasqyrojnë çdo kthim të një tendence të tillë, në përputhje me pikat 2.4.5 në hartë.

SHTOJCA VI

Lista e masave që do të përfshihen brenda programeve të masave

PJESA A

Masat e kërkuara sipas direktivave të mëposhtme:

- (i) Direktiva e Ujit për Banjë (76/160/KEE)
- (ii) Direktiva e Zogjive (79/409/KEE)⁴⁴
- (iii) Direktiva e Ujit të Pijshëm (80/778/KEE), e ndryshuar nga Direktiva (98/83/KE)
- (iv) Direktiva e Aksidenteve Kryesore (96/82/KE)⁴⁵
- (v) Direktiva e Vlerësimit të Ndikimit Mjedisor (85/337/KEE)⁴⁶
- (vi) Direktiva e Ujërave të Zeza (86/278/KEE)⁴⁷
- (vii) Direktiva e Trajtimit të Mbetjeve Ujore Urbane (91/271/KEE)
- (viii) Direktiva e Mbrojtjes së Produkteve Bimore (91/414/KEE)
- (ix) Direktiva e Nitrateve (91/676/KEE)
- (x) Direktiva e Habitave (92/43/KEE)⁴⁸
- (xi) Direktiva e Parandalimit dhe e kontrollit të Ndotjes së Integruar (96/61/KE)

PJESA B

Lista e mëposhtme është një listë joekskluzive e masave shtesë, të cilat Shtetet Anëtare brenda secilit distrikt të basenit ujqor mund të zgjedhin që t'i miratojnë, si pjesë e programit të masave të kërkuara sipas nenit 11 pika (4):

- (i) instrumentet legjislative
- (ii) instrumentet administrative

⁴⁴ GZ L 103, 25.04.1979, fq. 1

⁴⁵ GZ L 10, 14.01.1997, fq. 13

⁴⁶ GZ L 175, 05.07.1985, fq. 6

⁴⁷ GZ L 181, 8.07.1986, fq. 6

⁴⁸ GZ L 206, 22.07.1992, fq. 7

- (iii) instrumentet ekonomike ose fiskale
- (iv) marrëveshjet mjedisore të negociuara
- (v) kontrollet e daljeve
- (vi) kodet e praktikave të mira
- (vii) rikrijimi dhe ruajtja e zonave të tokave të lagura
- (viii) kontrollet e nxjerrjes
- (ix) masa për menaxhimin e kërkesës, *inter alia*, nxitja e prodhimit bujqësor si për shembull rritja e drithërave që nuk kërkojnë shumë ujë në zonat që preken nga thatësia
- (x) masa për efikasitet, *iner alia*, nxitja e teknologjive që e përdorin ujin me kursim në industri dhe teknikat ujitëse që kursejnë ujë
- (xi) projektet e ndërtimit
- (xii) impiantet e heqjes së kripës
- (xiii) projekte rehabilitimi
- (xiv) rimbushja artificiale e ujëmbajtësve
- (xv) projektet edukativë
- (xvi) projekte kërkimore, zhvillimi dhe demonstrimi
- (xvii) masa të tjera të përkatëse

SHTOJCA VII

Planet e menaxhimit të baseneve lumore

- A. Planet e menaxhimit të basenit lumor duhet të mbulojnë elementet e mëposhtme:
1. Një përshkrim të përgjithshëm të karakteristikave të rrethit të basenit ujqor të kërkuar në nenin 5 dhe Shtojcën II.
Këtu do të përfshihen:
    - 1.1. për ujërat sipërfaqësore:

- skicimin e vendndodhjes dhe kufijve të zonave ujore,
  - skicimin e ekorajoneve dhe tipave të zonës së ujit sipërfaqësor brenda basenit të lumit,
  - identifikim i kushteve të referencës për sipërfaqen e tipave të zonave të ujërave sipërfaqësore
- 1.2. për ujërat nëntokësore
- skicimin e vendndodhjes dhe kufijve të zonave të ujit nëntokësor;
2. Një përmbledhje të presioneve dhe ndikimit të aktivitetit njerëzor mbi statusin e ujit sipërfaqësor dhe ujit nëntokësor, duke përfshirë:
- vlerësimin e ndotjes së pikës burimore,
  - vlerësimin e ndotjes së burimit të shpërndarë, duke përfshirë dhe një përmbledhje të përdorimit të tokës,
  - vlerësimin e presioneve mbi statusin cilësor të ujit, duke përfshirë dhe nxjerrjen,
  - analizimin e ndikimeve të tjera të aktivitetit njerëzor mbi statusin e ujit,
3. Identifikimi i hartave të zonave të mbrojtura, sikurse kërkohet nga neni 6 dhe shtojca IV;
4. Një hartë të rrjeteve të vëzhgimit, të përcaktuara për qëllimet e neneve 8 dhe Shtojcës V, dhe një prezantim në formën e harte rezultatesh të vëzhgimit të programeve, të realizuara sipas atyre dispozitave për statusin e:
- 4.1. ujit sipërfaqësor (ekologjik dhe kimik);
- 4.2. ujit nëntokësor (kimik dhe cilësor);
- 4.3. zonat e mbrojtura;
5. Një listë e objektivave mjedisore të përcaktuara sipas nenit 4 për ujin sipërfaqësor, ujërat nëntokësore dhe zonat e mbrojtura, duke përfshirë një identifikim të veçantë të rasteve kur është përdorur neni 4 pikat (4), (5), (6), dhe (7), dhe informacioni shoqërues i kërkuar po nga ai nen;
6. Një përmbledhje të analizës ekonomike të përdorimit të ujit, sikurse kërkohet nga neni 5 dhe Shtojca III;
7. Një përmbledhje e programit ose programeve të masave të hartuara sipas nenit 11, duke përfshirë dhe mënyrat në të cilat objektivat e vendosura në nenin 4, do të realizohen;
- 7.1. një përmbledhje e masave të ndërmarra për të plotësuar kërkesat e nenit 7;
- 7.2. një raport i hapave praktike dhe masave të marra për të zbatuar parimin e mbulimit të kostove të përdorimit të ujit në përputhje me nenin 9;
- 7.3. një përmbledhje e masave të marra për të plotësuar kërkesat e nenit 7;
- 7.4. një përmbledhje e kontrolleve për nxjerrjen dhe pompimin e ujit, duke përfshirë dhe referencën që u bëhet regjistrave dhe identifikimit të rasteve në të cilat janë bërë përjashtime sipas nenit 11 pika (3)(e);
- 7.5. një përmbledhje e kontrolleve të bëra për shkarkimet/derdhjet e burimit me një pikë dhe

aktivitete të tjera që kanë ndikim mbi statusin e ujit, në përputhje me parashikimet e nenit 11 pika (3)(g) dhe 11 pika (3)(i);

- 7.6. një identifikim të rasteve në të cilat shkarkimet e drejtpërdrejta në ujin nëntokësor janë të autorizuar në përputhje me dispozitat e nenit 11 pika (3)(j);
- 7.7. një përmbledhje e masave të ndërmarra në përputhje me nenin 16 për substancat përparësore;
- 7.8. një përmbledhje e masave të marra për të parandaluar ose ulur ndikimin e incidenteve aksidentale të ndotjes;
- 7.9. një përmbledhje e masave të marra sipas nenit 11 pika (5) për zonat e ujit, të cilat ka të ngjarë të mos arrijnë objektivat e nenit 4;
- 7.10. detaje të masave të marra për të shmangur rritjen e ndotjes së ujit të marinës, në përputhje me nenin 11 pika (6);
- 7.11. detaje të masave të ndërmarra për të shmangur rritjen e ndotjes në ujërat e marinës, në përputhje me nenin 11 pika (6);
8. Një regjistër i programeve të tjera më të detajuara dhe i planeve të menaxhimit për rrethet e baseneve lumore që merren me nënbasene, sektorë, çështje ose tipa uji të veçanta, së bashku me një përmbledhje të përmbajtjeve të tyre;
9. Një përmbledhje e informacionit publik dhe e masave këshilluese të marra, rezultatet e tyre dhe ndryshimet e planit të bërë si rezultat;
10. Një listë e autoriteteve kompetente në përputhje me Shtojcën 1;
11. Pikat e kontaktit dhe procedurat për marrjen e dokumentacionit dhe informacionit, të cilit i referohet neni 14 pika (1), dhe veçanërisht detajet të masave të kontrollit të miratuara në përputhje me nenin 11 pika (3)(g) dhe 11 pika (3)(i), dhe të dhënave aktuale të vëzhgimit të mbledhura në përputhje me nenin 8 dhe Shtojcën V.

B. Përditësimi i parë si dhe përditësimet e tjera të planit të menaxhimit të basenit lumor duhet të përmbledhin gjithashtu dhe:

1. një përmbledhje të të gjitha ndryshimeve ose përditësimeve që prej kohës së botimit të versionit të mëparshëm të planit të menaxhimit të basenit lumor, duke përfshirë dhe një përmbledhje të rishikimeve që do të realizohen sipas nenit 4 pikat (4), (5), (6) dhe (7);
2. një vlerësim i progresit të bërë drejt arritjes së objektivave mjedisore, duke përfshirë prezantimin e rezultatit të vëzhgimeve për periudhën e planit të mëparshëm në formën e hartës, dhe një shpjegim për çdo objektiv mjedisor që nuk është realizuar;
3. një përmbledhje dhe një shpjegim i masave të parashikuara në versionet e mëparshme të planit të menaxhimit të basenit ujqor, të cilat nuk janë realizuar;
4. një përmbledhje e masave shtesë të brendshme të miratuara sipas nenit 11 pika (5) që prej kohës së botimit të versionit të mëparshëm të planit të menaxhimit të basenit lumor.

SHTOJCA VIII

Lista treguese e ndotësve kryesorë

1. Përbërës dhe substanca organohalogene të cilat mund të formojnë përbërës të tillë në mjedisin ujor
2. Përbërësit organofosforike
3. Përbërësit organotine
4. Substanca dhe preparate ose nënprodukte të tilla të cilat kanë dëshmuar se përmbajnë cilësi karcinogjenike dhe mutagjenike ose kanë cilësi të cilat mund të ndikojnë funksione steroidogjenike, tiroide, të riprodhimit ose funksione të tjera të lidhura me endokrinën në ose nëpërmjet mjedisit ujor;
5. Hidrokarbure dominuese; substanca toksike dominuese organike biokumulative
6. Cianide
7. Metale dhe përbërësit e tyre
8. Arsenik dhe përbërësit e tij
9. Biocide dhe produkte për mbrojtjen e bimëve
10. Materiale në pezulli
11. Substanca që kontribuojnë për eutrofikimin (nitratat dhe sulfatat në veçanti)
12. Substancat që kanë një ndikim jo të favorshëm në balancën e oksigjenit (dhe që mund të përdoren në parametra të tillë si BOD, COD, etj.)

SHTOJCA IX

Vlerat limite të daljes dhe standardet e cilësisë së mjedisit

“Vlerat limite” dhe “objektivat e cilësisë, të përcaktuara sipas direktivave të nxjerra nga Direktiva 76/464/KEE, do të konsiderohen, përkatësisht, si vlera limite daljeje dhe standarde të cilësisë mjedisore për qëllimet e kësaj direktive. Ato përcaktohen në këto direktiva:

- (i) Direktiva e Shkarkimit të Mërkurit (82/176/KEE)⁴⁹
- (ii) Direktiva e Shkarkimit të Kadmiumit (83/513/KEE)⁵⁰
- (iii) Direktiva e Mërkurit (84/156/KEE)⁵¹
- (iv) Direktiva e Shkarkimeve Heksaklorocikloheksane (84/491/KEE)⁵²
- (v) Direktiva e Shkarkimit të Substancave të Dëmshme (86/280/KEE)⁵³

SHTOJCA X

Lista e substancave parësore në fushën e politikave ujore

Nr.	Nr. CAS	Nr. BE	Emri i substancës parësore	Identifikimi i substancave të rrezikshme parësore
(1)	15972-60-8	240-110-8	Alachlor	
(2)	120-12-7	204-371-1	Anthracene	X
(3)	1912-24-9	217-617-8	Atrazine	
(4)	71-43-2	200-753-7	Benzene	
(5)	jo e aplikueshme	jo e aplikueshme	Brominated diphenylether (4) Pentabromodiphenylether	X(5)

⁴⁹ GZ L 81, 27.03.1982, fq. 29

⁵⁰ GZ L 291, 24.10.1983, fq. 1

⁵¹ GZ L 74, 17.03.1984, fq. 49

⁵² GZ L 274, 17.10.1984, fq. 11

⁵³ GZ L 181, 4.07.1986, fq. 16

	32534-81-9		(numrat congener 28, 47, 99, 100, 153 and 154)	
(6)	7440-43-9	231-152-8	Cadmium dhe përbërësit e tij	X
(7)	85535-84-8	287-476-5	Chloroalkanes, C10-13 (4)	X
(8)	470-90-6	207-432-0	Chlorfenvinphos	
(9)	2921-88-2	220-864-4	Chlorpyrifos (Chlorpyrifos-ethyl)	
(10)	107-06-2	203-458-1	1,2-dichloroethane	
(11)	75-09-2	200-838-9	Dichloromethane	
(12)	117-81-7	204-211-0	Di(2-ethylhexyl)phthalate (DEHP)	
(13)	330-54-1	206-354-4	Diuron	
(14)	115-29-7	204-079-4	Endosulfan	X
(15)	206-44-0	205-912-4	Fluoranthene (6)	
(16)	118-74-1	204-273-9	Hexachlorobenzene	X
(17)	87-68-3	201-765-5	Hexachlorobutadiene	X
(18)	608-73-1	210-158-9	Hexachlorocyclohexane	X
(19)	34123-59-6	251-835-4	Isoproturon	
(20)	7439-92-1	231-100-4	Plumbi dhe përbërësit e tij	
(21)	7439-97-6	231-106-7	Merkuri dhe përbërësit e tij	X
(22)	91-20-3	202-049-5	Naphthalene (Naftalinë)	
(23)	7440-02-0	231-111-14	Nikeli dhe përbërësit e tij	
(24)	25154-52-3 104-40-5	246-672-0 203-199-4	Nonylphenol (4-nonylphenol)	X X
(25)	1806-26-4 140-66-9	217-302-5 jo e aplikueshme	Octylphenol (4-(1,1',3,3'-tetramethylbutyl)-phenol)	
(26)	608-93-5	210-172-5	Pentachlorobenzene	X
(27)	87-86-5	231-152-8	Pentachlorophenol	
(28)	jo e aplikueshme	jo e aplikueshme	Polyaromatic hydrocarbons (Benzo(a)pyrene)	X X

	50-32-8 205-99-2 191-24-2 207-08-9 193-39-5	200-028-5 205-911-9 205-883-8 205-916-6 205-893-2	(Benzo(b)fluoranthene) (Benzo(g,h,i)perylene) (Benzo(k)fluoranthene) (Indeno(1,2,3-cd) pyrene)	X X X X
(29)	122-34-9	204-535-2	Simazine	
(30)	jo e aplikueshme	jo e aplikueshme	Tributyltin përbërësit	X
	36643-28-4	jo e aplikueshme	(Tributyltin-cation)	X
(31)	12002-48-1	234-413-4	Trichlorobenzenes	
(32)	67-66-3	200-663-8	Trichloromethane (chloroform)	
(33)	1582-09-8	216-428-8	Trifluralin	

(1) CAS: Shërbime Abstrakte Kimike

(2) Numri BE: Inventari European për Substancat Tregtare Ekzistuese (Einecs) ose Lista Europiane e Substancave Kimike (Elincs).

(3) Aty ku grupet e substancave janë përzgjedhur, Për këto grupe substancash, parametri tregues, duhet të përcaktohet nëpërmjet metodës analitike.

(4) Këto grupe substancash, normalisht, përfshijnë një numër të konsiderueshëm të përbërësve individualë. Tani për tani parametrat tregues të përshtatshëm nuk mund të jepen.

(5) Vetëm Pentabromobifenileter (CAS-numër 32534-81-9).

(6) Fluoranthene është në listë si një tjetër hidrokarbur polyaromatik më i rrezikshëm.

SHTOJCA XI

HARTA A

Sistemi A: Ekorajonet për liqenet dhe lumenjtë

1. Rajoni Iberik-Makaronezian

2. Pirenejt

3. Itali, Korsika, Malta

4. Alpet

5. Ballkani perëndimor

6. Ballkani perëndimor helenik

7. Ballkani lindor

8. Malësia perëndimore
9. Malësia qendrore
10. Karpatet
11. Ultësira hungareze
12. Provinca pontike
13. Pllajat perëndimore
14. Pllajat qendrore
15. Provinca baltike
16. Pllaja lindore
17. Irlanda dhe Irlanda e Veriut
18. Britania e Madhe
19. Islanda
20. Pllaja Borelike
21. Tundra
22. Mburoja fino-skandinave
23. Tajga
24. Kaukazet
25. Depresioni Kaspik

HARTA B

Sistemi A: Ekorajonet për Ujërat Kalimtare dhe Ujërat Bregdetare

1. Oqeani Atlantik
2. Deti Norvegjez
3. Deti Barents
4. Deti i Veriut
5. Deti Baltik

6. Deti i Mesdheut

Deklaratë e Komisionit European

Komisioni European në raportin e tij sipas nenit 17 pika (3) dhe me mbështetjen e Shteteve Anëtare do të përfshijë një studim të kostove dhe përfitimeve të projektit.